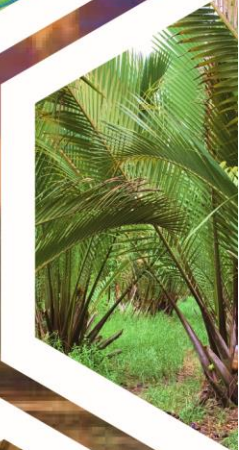

รายงานผลการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
กันยายน ๒๕๖๔

รายงานผลการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในเขตพื้นที่ภาคใต้

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
กันยายน ๒๕๖๔

คำนำ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการ ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ความว่า

**"เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด
และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป"**

สร้างความปลื้มปิติแก่พสกนิกรทุกหมู่เหล่าเป็นอย่างยิ่ง ด้วยทรงให้ความสำคัญกับการสืบสาน รักษา และต่อยอด งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริใน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศ์ ในอันที่จะช่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎรชาวไทย และสร้างความเจริญให้แก่ประเทศสืบไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๑๓ โครงการ รวมงบประมาณ จำนวน ๒๑๙,๙๑๓,๕๙๙ บาท (สองร้อยสิบเก้าล้านเก้าแสนหนึ่งหมื่นสามพันห้าร้อยเก้าสิบเก้าบาทถ้วน) ประกอบด้วย โครงการพัฒนาด้านบูรณาการ จำนวน ๔ โครงการ โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๔ โครงการ โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔ โครงการ และโครงการพัฒนาด้านการส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๑ โครงการ โดยโครงการเหล่านี้เป็นการดำเนินงานสนองพระราชดำริ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรในหลายมิติ ช่วยลดทอนความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ให้มีมาตรฐานอย่างที่เหมาะสม พร้อม ๆ กับส่งเสริมให้ราษฎรนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ส่งผลให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่ว่า "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นที่ประจักษ์ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ในฐานะหน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ ซึ่งมีหน้าที่ประสานและติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ฉบับนี้ขึ้น เพื่อสรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ด้านต่าง ๆ และใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ในระยะต่อไป

สำนักงาน กปร.
กันยายน ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

สรุปสาระสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านต่าง ๆ

ด้านบูรณาการ

พระราชดำริตรง

๑. โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๗
๒. โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพนัง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน)
ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๑๗
๓. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ๒๒
๔. โครงการปรับปรุงอาคารที่ทำการสำนักงาน กปร.
ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ๕๑

ด้านแหล่งน้ำ

พระราชดำริตรง

๕. โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำปีแถมุดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
พร้อมอาคารประกอบ
ตำบลบุญกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ๕๔
๖. โครงการระบบระบายน้ำโรงเรียนบ้านโคกศิลาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ๕๘
๗. โครงการฝายคลองท่าไม้แดงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(จัดหาน้ำช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านยางโพรง)
ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๖๑

ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา

๘. โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แตแตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ๖๔

ด้านสิ่งแวดล้อม

พระราชดำริตรง

๙. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ๖๘
๑๐. โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพ
ราษฎรบริเวณศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี่
ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า ตามแนวพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ๗๒
๑๑. โครงการศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง (กิจกรรมส่งเสริม
การพัฒนาและอนุรักษ์ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง)
ตำบลทะเลกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ๗๖
๑๒. โครงการครูป่าไม้ สนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักสงฆ์งานพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ๘๐

ด้านการส่งเสริมอาชีพ

พระราชดำริตรง

๑๓. โครงการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ไก่พื้นเมืองด่านซ้าย หมายเลข ๑
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๘๙
ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ภาคผนวก

๑. รายงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ๙๔
๒. รายงานผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ๙๗

สรุปลสารสำคัญ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในเขตพื้นที่ภาคใต้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

สรุปสาระสำคัญ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริน (กปร.) ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ส่วนราชการต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการเพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน จำนวน ๑๓ โครงการ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๑๙,๙๑๓,๕๙๙ บาท (สองร้อยสิบเก้าล้านเก้าแสนหนึ่งหมื่นสามพันห้าร้อยเก้าสิบเก้าบาทถ้วน) ครอบคลุมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๔ โครงการ วงเงิน ๗๓,๙๘๓,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖๔ ของงบประมาณทั้งหมด
๒. ด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔ โครงการ วงเงิน ๑๒,๑๕๗,๔๒๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๓ ของงบประมาณทั้งหมด
๓. ด้านการส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๑ โครงการ วงเงิน ๗๙๙,๔๖๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๖ ของงบประมาณทั้งหมด
๔. ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ จำนวน ๔ โครงการ วงเงิน ๑๓๒,๙๗๓,๗๑๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๗ ของงบประมาณทั้งหมด

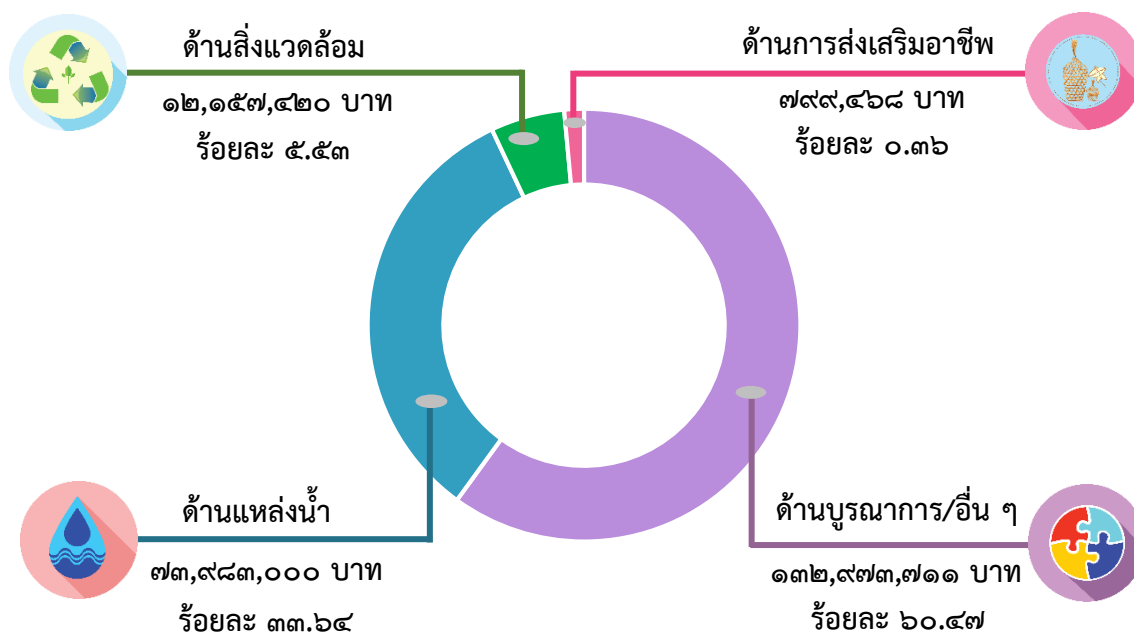
ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนและงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามประเภทของการพัฒนา

ประเภทโครงการ	ภาคใต้		
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	ร้อยละ
ด้านแหล่งน้ำ	๔	๗๓,๙๘๓,๐๐๐	๓๓.๖๔
ด้านสิ่งแวดล้อม	๔	๑๒,๑๕๗,๔๒๐	๕.๕๓
ด้านการส่งเสริมอาชีพ	๑	๗๙๙,๔๖๘	๐.๓๖
ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ	๔	๑๓๒,๙๗๓,๗๑๑	๖๐.๔๗
รวม	๑๓	๒๑๙,๙๑๓,๕๙๙	๑๐๐

ภาพที่ ๑ แสดงงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามประเภทของการพัฒนา

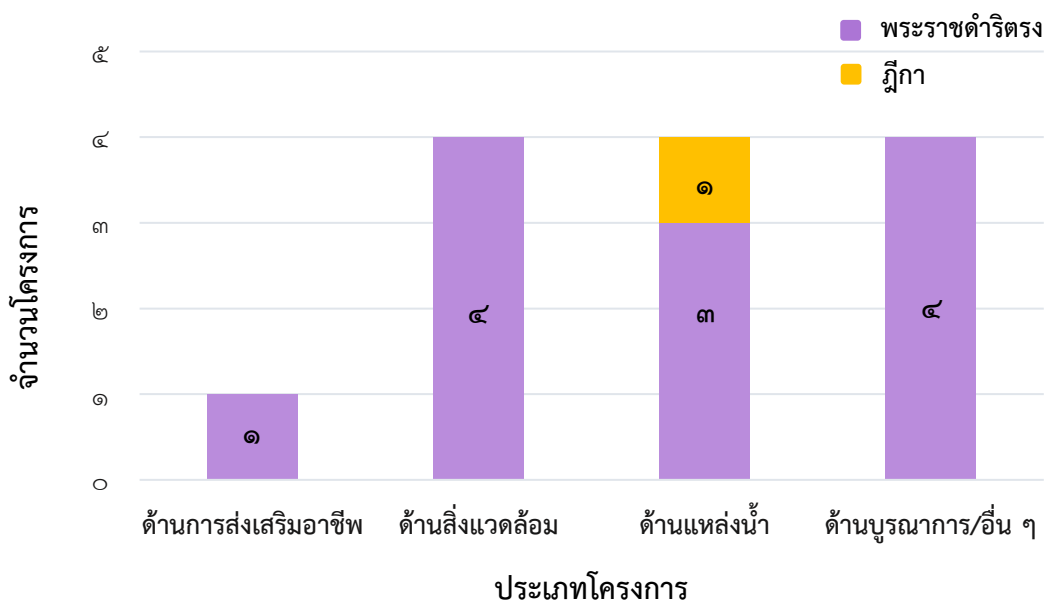

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ที่เกิดจากพระราชดำริตรง จำนวน ๑๒ โครงการ และเกิดจากราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา จำนวน ๑ โครงการ โดยมีรายละเอียดแสดงได้ตามตารางที่ ๒ และภาพที่ ๒ ดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามที่มาของโครงการ

ประเภทโครงการ	ที่มาของโครงการ		
	พระราชดำริตรง	ฎีกา	รวม
ด้านแหล่งน้ำ	๓	๑	๔
ด้านสิ่งแวดล้อม	๔	-	๔
ด้านการส่งเสริมอาชีพ	๑	-	๑
ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ	๔	-	๔
รวม	๑๒	๑	๑๓

ภาพที่ ๒ แสดงจำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามที่มาของโครงการ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก กปร. มีโครงการที่ดำเนินการในเขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๖ จังหวัด และมีโครงการครูป่าไม้ฯ ซึ่งดำเนินการใน ๒๓ จังหวัด ทั่วประเทศ โดยมีรายละเอียดแสดงได้ตามตารางที่ ๓ และภาพที่ ๓ ดังนี้

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนและงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามพื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการ	โครงการ		งบประมาณ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ
๑. นราธิวาส	๕	๓๘.๔๗	๑๑๖,๖๐๘,๒๗๗	๕๓.๐๒
๒. นครศรีธรรมราช	๓	๒๓.๐๘	๖๔,๖๕๓,๒๗๔	๒๙.๔๐
๓. สุราษฎร์ธานี	๑	๗.๖๙	๒๖,๕๐๐,๐๐๐	๑๒.๐๕
๔. ปัตตานี	๑	๗.๖๙	๔,๓๒๖,๔๐๐	๑.๙๗
๕. กระบี่	๑	๗.๖๙	๘๗๗,๒๐๐	๐.๔๐
๖. ยะลา	๑	๗.๖๙	๗๙๙,๔๖๘	๐.๓๖
๗. ๒๓ จังหวัด ทั่วประเทศ	๑	๗.๖๙	๖,๑๔๘,๙๘๐	๒.๘๐
รวม	๑๓	๑๐๐	๒๑๙,๙๑๓,๕๙๙	๑๐๐

ภาพที่ ๓ แสดงจำนวนและงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามพื้นที่ดำเนินการ

สัญลักษณ์แทนประเภทของการพัฒนา

- ด้านแหล่งน้ำ
- ด้านสิ่งแวดล้อม
- ด้านส่งเสริมอาชีพ
- ด้านบูรณาการ

ภาพที่ ๔ แสดงที่ตั้งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

สัญลักษณ์แทนประเภทของการพัฒนา

- ด้านแหล่งน้ำ
- ด้านสิ่งแวดล้อม
- ด้านส่งเสริมอาชีพ
- ด้านบูรณาการ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ช่วยสร้างประโยชน์ให้แก่ราษฎรกลุ่มเป้าหมาย โดยมีผลสัมฤทธิ์จำแนกตามประเภทของโครงการ แสดงได้ ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาด้านบูรณาการ

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๔๐๖ ครัวเรือน
จำนวนประมาณ ๑,๒๑๘ คน
- การอบรม จำนวนประมาณ ๑,๓๘๓ คน
- การศึกษาดูงาน จำนวนประมาณ ๙,๑๑๖ คน

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๒๑๕ ครัวเรือน
จำนวนประมาณ ๘๖๐ คน
- การอบรม จำนวนประมาณ ๑,๖๐๐ คน
- การศึกษาดูงาน จำนวนประมาณ ๓๑,๖๗๔ คน

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๗๙๐ ครัวเรือน
จำนวนประมาณ ๓,๐๑๔ คน
- พื้นที่เกษตร จำนวนประมาณ ๑,๙๑๐ ไร่

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๓๗๓ ครัวเรือน
จำนวนประมาณ ๑๑,๒๘๖ คน
- พื้นที่ป่า จำนวนประมาณ ๑๕,๐๗๐ ไร่

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ

องค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่พื้นเมืองด่านซ้ายที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการเลี้ยงให้แก่ราษฎรในพื้นที่ได้

ด้านบูรณาการ

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง รวมทั้ง ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งเดิมประสบปัญหาภัยธรรมชาติ และการประกอบอาชีพทำการเกษตร

และเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริให้มีการอนุรักษ์และส่งเสริมการทำนาข้าว การพัฒนาอาชีพให้กับราษฎร รวมทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ร่วมกันบูรณาการในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ไม่ว่าจะเป็นการเสริมและพัฒนาอาชีพ การให้ความรู้ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน กำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

๑. ด้านการบริหารจัดการ

๑.๑ ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีกรมชลประทานเป็นหน่วยงานกลางในการควบคุมดูแลรับผิดชอบการดำเนินงาน รวมทั้งการสนับสนุนประสานแผนงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานชุดต่าง ๆ ร่วมกับส่วนราชการ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานเอกชน โดยการน้อมนำแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมกับราษฎรตลอดจนดูแล บำรุงรักษาโครงการฯ โดยการทำงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย

๑) งานซ่อมแซมห้องประชุมอาคารพิพิธภัณฑสถานฯ ดำเนินการซ่อมแซมตัวอาคารพิพิธภัณฑสถานฯ ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๒) งานพัฒนาแปลงทดสอบสาธิต ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตในพื้นที่ ๖๐ ไร่ ประกอบด้วยกิจกรรมงานปลูกสัตว์ พัฒนาที่ดิน ศูนย์วิจัยข้าวนครศรีธรรมราช และงานวิชาการเกษตร

๓) กิจกรรมบำรุงรักษาพระตำหนักปากพน้ำ ดำเนินการปรับปรุง บำรุงรักษา อาคารพระตำหนัก เช่น การดูแลระบบรักษาฟอกอากาศ ระบบไฟฟ้า สาธารณูปโภค รวมทั้ง การปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบพระตำหนัก ฯลฯ

๒. ด้านงานขยายผล

๒.๑ งานสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ และเครือข่ายขยายผล และเผยแพร่องค์ความรู้จากพระราชดำริ ขับเคลื่อนพื้นที่บูรณาการและส่งเสริมกิจกรรมต่อเนื่อง และดำเนินงานในพื้นที่พระราชดำริตรง ได้แก่

- ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้านขอนแก่น
- ศูนย์เรียนรู้ผักปลอดภัยและมะนาวไขพันธ์พื้นเมืองปลอดภัยจากสารพิษ
- โครงการฟื้นฟูกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย
- ศูนย์เรียนรู้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปพริกแกงบ้านขอนแก่น
- โครงการสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง
- โครงการขยายผลการผลิตน้ำส้มควันไม้เพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืช (ศูนย์เรียนรู้กลุ่มรักษ์ป่าต้นน้ำบ้านเขาวัง)
- โครงการขยายผลศูนย์เรียนรู้การจัดการน้ำชุมชนตำบลคลองน้อย
- โครงการขยายผลศูนย์เรียนรู้ชลประทานน้ำเค็มเพื่อการผลิตปุ๋ยชาวบ้านเนินหนองหงส์
- โครงการฟื้นฟูกิจกรรมขยายผลสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อฟื้นฟูกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ที่ประสบอุทกภัย (ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเกาะหวด)
- โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน พี่เลี้ยงน้องโรงเรียนวัดป่าระกำ

๒.๒ โครงการขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้จากพระราชดำริ ได้แก่ งานจัดจ้าง ทำป้ายไวเนล ป้ายโรลอัพ backdrop รายการ และจัดทำรายการวิทยุเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๓ ศูนย์พัฒนาประมงพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินงานโครงการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืดเพื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืด ประกอบด้วย ปลาตะเพียนขาว ปลายี่สกเทศ ปลาบ้า ปลานิล และกุ้งก้ามกรามไข่ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ ตัว เพื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เป็นการเพิ่มจำนวนสัตว์น้ำในแม่น้ำ รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารและเป็นการสร้างรายได้ให้กับราษฎรในพื้นที่

๒.๔ งานด้านพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียด ดังนี้

๑) โครงการศึกษาทดลองปลูกป่าจากเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง ดำเนินการทดลองปลูกป่าจากเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง โดยการรื้อคันดินนาทุ่งร้าง จำนวน ๑๕๐ ไร่ สำหรับใช้เป็นสถานที่ปลูกต้นจาก โดยดำเนินการในพื้นที่ตำบลขนานนก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒) โครงการจัดทำฝายต้นน้ำในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดำเนินการก่อสร้างฝายต้นน้ำแบบถาวร จำนวน ๒๐ แห่ง ในพื้นที่หมู่ที่ ๑ ๒ ๕ และ ๖ ตำบลลานสกา หมู่ที่ ๓ และ ๖ ตำบลท่าดี และหมู่ที่ ๒ และ ๓ ตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓) โครงการส่งเสริมการปลูกป่าแบบวนเกษตรเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง ดำเนินการปลูกต้นไม้เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน เหมาะกับพื้นที่ที่มีคุณภาพต่ำ และไม่ต้องการใช้เทคโนโลยีที่มีค่าใช้จ่ายสูงในการจัดการ เพื่อเน้นผลผลิตที่หลากหลายให้กลุ่มเกษตรกร ได้มีรายได้อย่างยั่งยืน

๔) งานเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแหลมตะลุมพุก

๓. โครงการบริหารจัดการพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง

๓.๑ งานซ่อมแซมทำนบดิน ดำเนินการซ่อมแซมทำนบดินป้องกันน้ำเค็มเพื่อรักษา ระดับน้ำในป่าพรุควนเคร็ง รวมจำนวน ๒๑ แห่ง โดยเป็นการก่อสร้างทำนบดินชั่วคราว จำนวน ๘ แห่ง ในตำบลเคร็ง ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และอีก ๑๓ แห่ง ในตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ และตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๒ โครงการปลาดุกลำพันคืนถิ่น ดำเนินการจัดหาพันธุ์ปลาดุกลำพัน ๑,๐๐๐ ตัว มาเลี้ยงเป็นเวลา ๖ – ๗ เดือน ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งที่อยู่ตามธรรมชาติในพื้นที่ป่าพรุ ในตำบลเกาะเกิด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๓ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการบุกรุกและควบคุมไฟป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ ดำเนินการจัดทำสื่อและจัดหาอุปกรณ์ประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์ป้องกันรักษาป่าที่สามารถเสริมสร้างและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และแนวคิดนำไปสู่จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าและป่าพรุอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษาที่อยู่ใกล้พื้นที่ป่าพรุ

๓.๔ โครงการครูป่าไม้ ดำเนินการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยจัดกิจกรรมแทรกระหว่างชั่วโมงเรียนของเด็กนักเรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และรู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ได้ดำเนินการในโรงเรียนจำนวน ๑๐ แห่ง ในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๕ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันควบคุมไฟป่า กองอำนวยการควบคุมไฟป่า ป่าพรุควนเคร็ง ดำเนินการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขไฟป่าและหมอกควัน และป้องกันการบุกรุกป่าในพื้นที่พรุควนเคร็ง โดยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ทั้งเอกสารเผยแพร่ และป้ายประชาสัมพันธ์

๓.๖ โครงการปลูกป่าพรุเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง ดำเนินการปลูกพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ป่าพรุ จำนวน ๒๐๐ ไร่ โดยดำเนินการในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอหัวไทร และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๗ ซ่อมแซมฝายชะลอน้ำชั่วคราวเพื่อสร้างความชุ่มชื้นและรักษาระดับน้ำในพื้นที่
ป่าพรุควนเคร็ง

๔. งานฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และถ่ายทอดเทคโนโลยี

ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาอาชีพให้กับผู้ที่สนใจ จำนวน ๑,๖๐๐ คน และยังเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ราษฎร รวมทั้งผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาหาความรู้ เยี่ยมชมผลการดำเนินงาน แปลงทดสอบสาธิต โดยมีคณะบุคคลต่าง ๆ เข้ามาศึกษาดูงานตั้งแต่เดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๓๑,๖๗๔ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

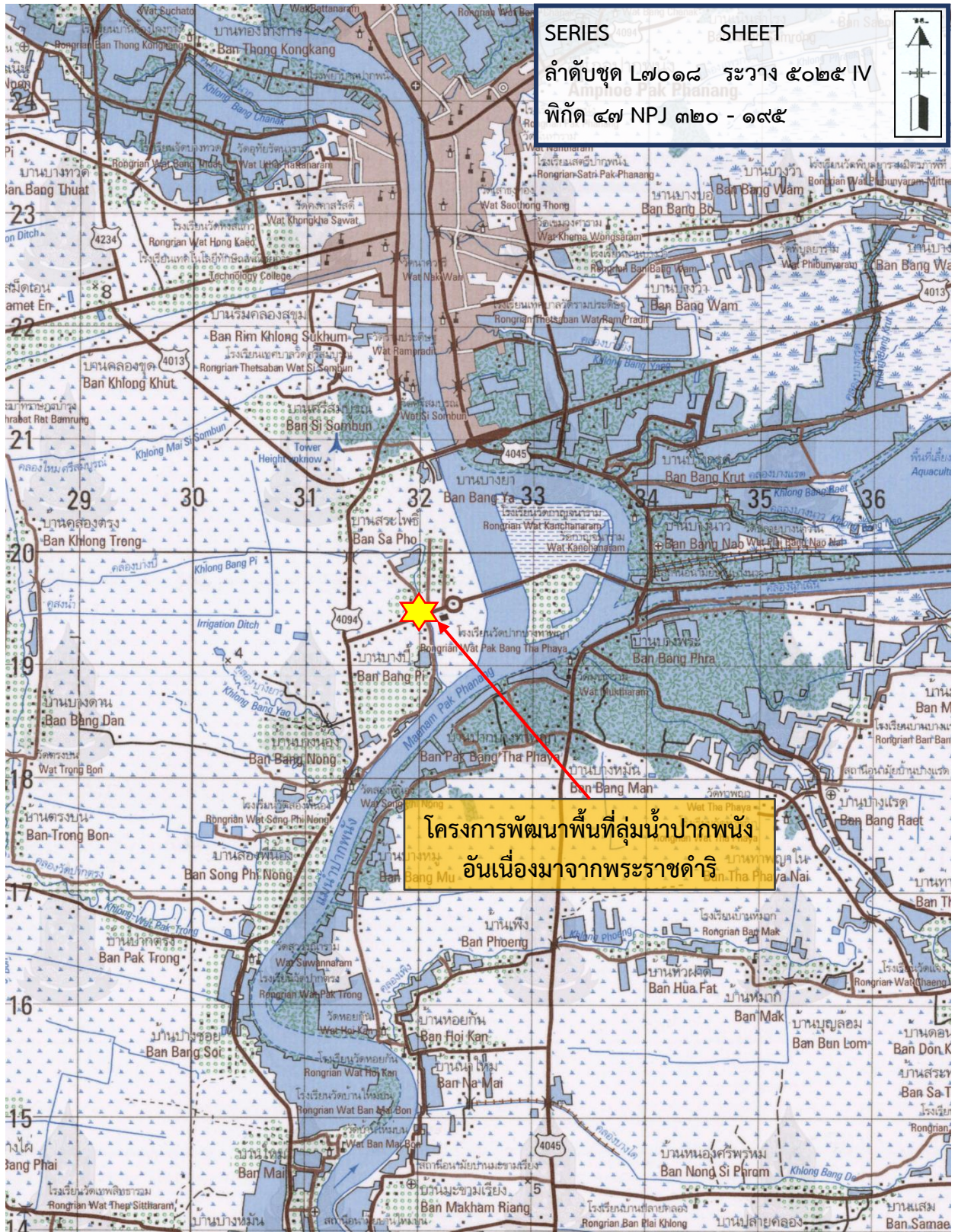
งานฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และถ่ายทอดเทคโนโลยี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เดือน	ผู้เยี่ยมชม (คณะ)	ใช้ห้องประชุม (คณะ)	จัดนิทรรศการ (คณะ)	ผู้เยี่ยมชม (คน)
มกราคม	๑๒	๐	๐	๙,๐๖๕
กุมภาพันธ์	๑๓	๒	๐	๕,๐๗๕
มีนาคม	๒๘	๕	๐	๖,๙๐๖
เมษายน	๑๔	๖	๐	๕,๗๔๓
พฤษภาคม	-	-	-	-
มิถุนายน	-	-	-	-
กรกฎาคม	๔	๓	๐	๔,๘๘๕
สิงหาคม	-	-	-	-
กันยายน	-	-	-	-
รวม	๗๑	๑๖	๐	๓๑,๖๗๔

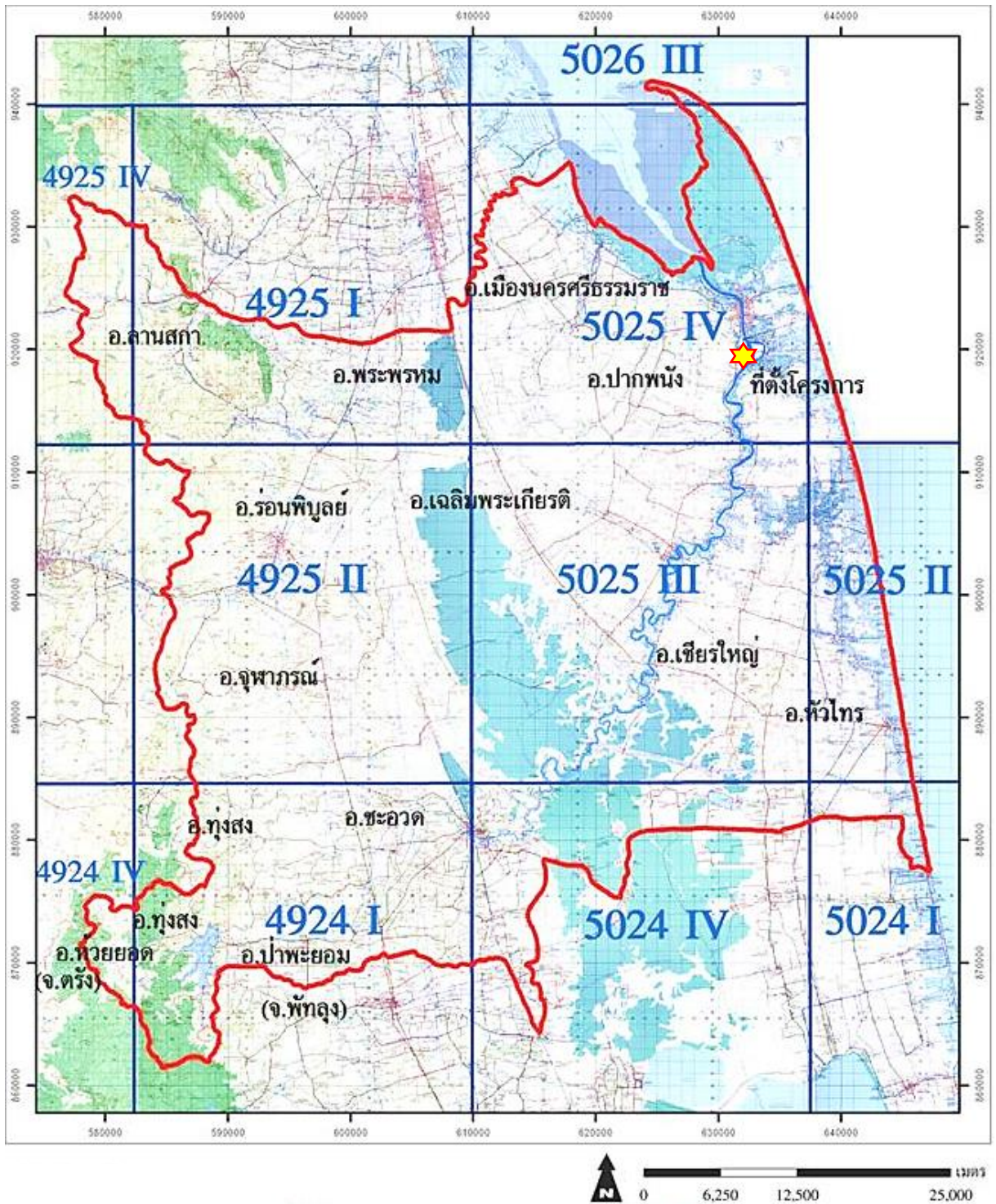

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พิกัด ๔๗ NPJ ๓๒๐ - ๑๙๕ ระวัง ๕๐๒๕ IV ลำดับชุด L๗๐๑๘
จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

สัญลักษณ์

★ ที่ตั้งโครงการฯ
 ~ ขอบเขตโครงการฯ

แผนที่แสดงขอบเขต
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน)
ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ศาลาแปดเหลี่ยม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ค่ายรัตนพลมีศูนย์แจกจ่ายพันธุ์สัตว์แล้ว แต่ทั้งนี้เขตพื้นที่ภาคใต้ขอให้พิจารณาหาพื้นที่สำหรับเป็นศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ให้เหมาะสม...”

ต่อมาวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ ณ อาคารอเนกประสงค์ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติม สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน ณ ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช...”

ผลการดำเนินงาน

สำนักงาน กปร. ร่วมกับกรมปศุสัตว์ และศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย วางแผนการดำเนินกิจกรรมโครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพนังในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สำรวจพื้นที่จัดตั้งโครงการฯ และการศึกษาทดสอบการเลี้ยงไก่ไข่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. งานก่อสร้างศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพนัง

กรมปศุสัตว์ดำเนินการปรับปรุงสภาพพื้นที่ และก่อสร้างโรงเรือนและอาคารประกอบในพื้นที่ ๑๐.๒๗ ไร่ ได้แก่ โรงเรือนผลิตไข่ จำนวน ๙ แห่ง โรงฆ่าเชือดก่อนเข้าฟาร์ม โรงเก็บอาหาร โรงเก็บพัสดุ โรงสเปรย์บุคคล โรงฟักไข่ และบ้านพักเจ้าหน้าที่ อย่างละ ๑ แห่ง พร้อมงานรั้วรอบโครงการฯ ความสูง ๑.๕๐ เมตร งานเสริมลูกรังถนน กว้าง ๔.๐๐ เมตร งานระบบไฟฟ้า งานระบบท่อน้ำดี และงานระบบท่อน้ำทิ้งโรงเรือน โดยใช้พื้นที่บริเวณแปลงทดสอบและสาธิตภายในศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นสถานที่ดำเนินงานโครงการฯ ทั้งนี้ ได้ลงนามในสัญญาว่าจ้างเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๕

พื้นที่ก่อสร้างศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพ่องอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

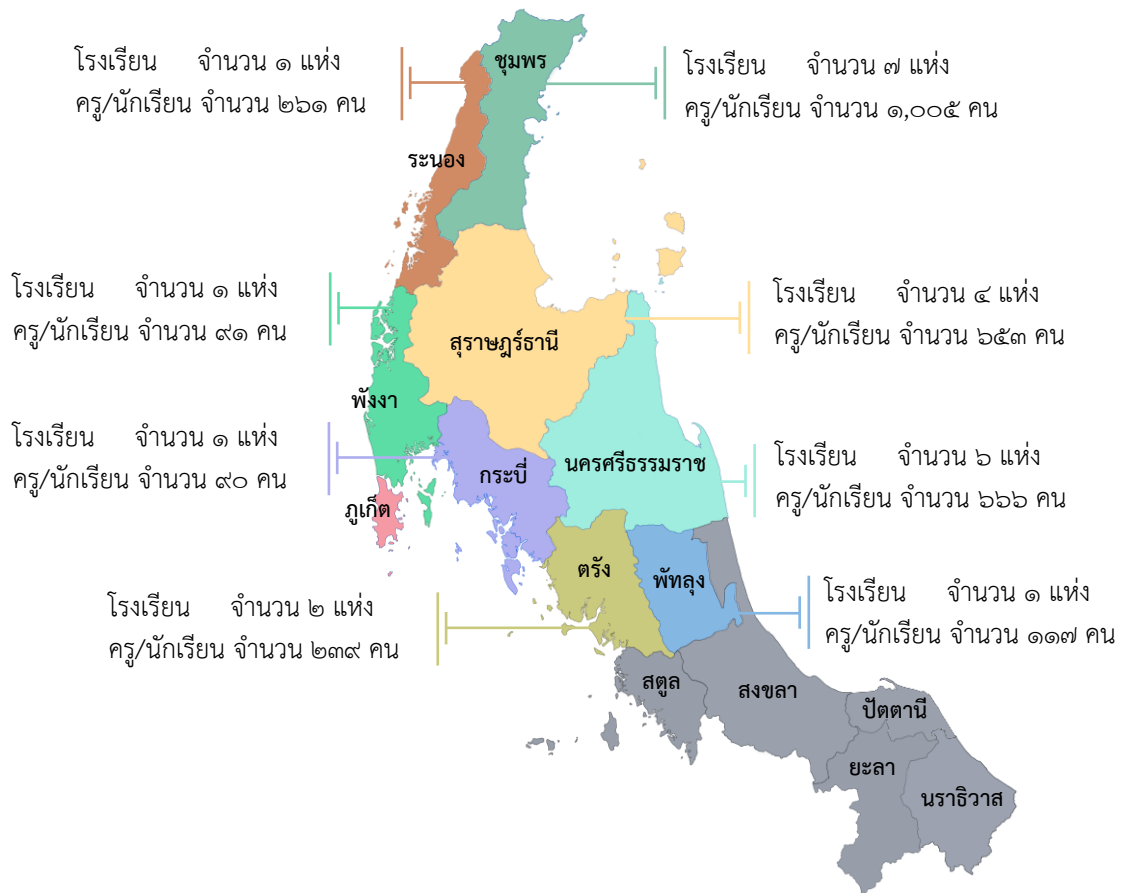

แผนผังศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพ่องอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. งานทดลองการเลี้ยงไก่ไข่พระราชทาน

ศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด้านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้ส่งมอบพันธุ์ไก่ไข่พระราชทาน จำนวน ๕๐๐ ตัว ให้แก่ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ เพื่อใช้ในการทดสอบการเลี้ยงไก่ไข่พระราชทานในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครศรีธรรมราช จำนวน ๑ แห่ง โรงเรียน จำนวน ๕ แห่ง และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๙ ราย

แผนที่แสดงที่ตั้งโรงเรียนในสังกัดโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) จำนวน ๒๓ แห่ง ใน ๘ จังหวัด ตามแผนงานการผลิตและส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่พระราชทาน

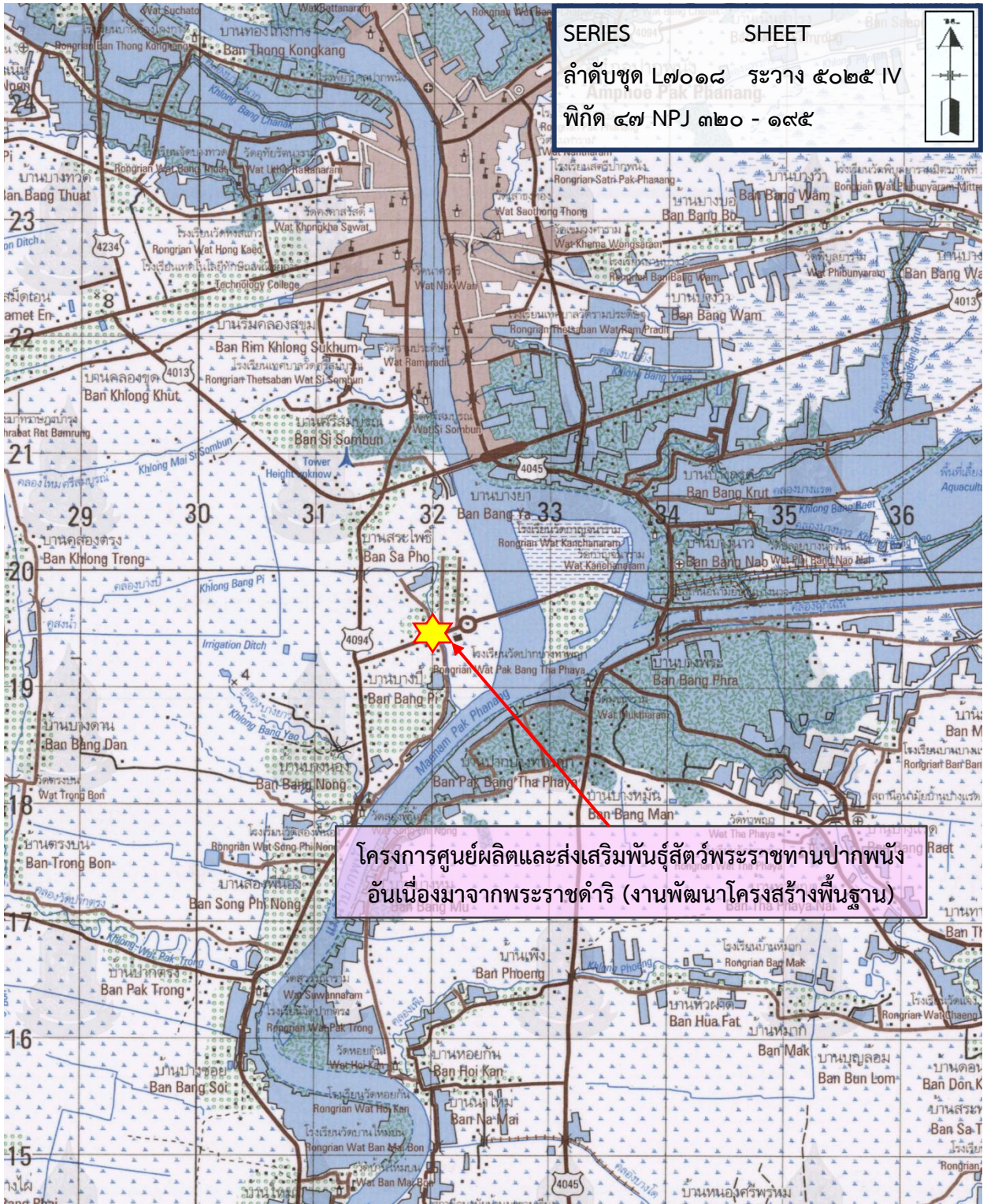
ส่งมอบพันธุ์ไก่ไข่พระราชทานให้แก่โรงเรียน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นศูนย์กลางในการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน
๒. นักเรียนในสังกัดโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) มีแหล่งอาหารโปรตีนอย่างง่ายสำหรับบริโภคในโรงเรียน ส่งผลต่อพัฒนาการและการเจริญเติบโตของร่างกาย
๓. ได้สายพันธุ์สัตว์ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และภูมิอากาศ
๔. บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน เกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ และผู้สนใจมีทักษะและความรู้ในการเลี้ยงปศุสัตว์

โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน)
บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พิกัด ๔๗ NPJ ๓๒๐ - ๑๙๕ ระวัง ๕๐๒๕ IV ลำดับชุด L๗๐๑๘
จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

ตั้งแต่วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย แสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ภูมิสังคมของท้องถิ่น และเป็นสถานที่ที่นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน ราษฎร ใช้แลกเปลี่ยน สื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบจำลองของพื้นที่ที่มีการพัฒนาแบบผสมผสานทุกสาขาในลักษณะสหวิทยา และมีการบริหารที่เป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน มีการประสานการดำเนินงานที่มีเอกภาพ เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จในลักษณะของ “พิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิต” รวมทั้งนำผลสำเร็จของโครงการฯ ขยายผลไปสู่ราษฎรในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และราษฎรผู้สนใจทั่วไป โดยได้กำหนดแผนการศึกษาดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๔ แผนงาน ได้แก่ ๑) แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ ๒) แผนงานขยายผลการพัฒนา ๓) แผนงานฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๔) แผนงานบริหารจัดการ

ผลการดำเนินงาน

๑. แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ

ระยะเวลาที่ผ่านมา ๓๙ ปี เน้นการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่พรุและพื้นที่ดินเปรี้ยว ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรให้ได้ผลดีที่สุด ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ - ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง และวิจัยไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๓๑๙ เรื่อง แบ่งเป็น

■ ดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จ	จำนวน	๓๑๑	เรื่อง
■ อยู่ระหว่างการศึกษา และนำไปขยายผล	จำนวน	๘	เรื่อง
	จำนวน	๑๕๘	เรื่อง

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง จำนวน ๑ เรื่อง และงานทดสอบ จำนวน ๒ เรื่อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ การศึกษาสถานการณ์การปลูกและการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส : ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันประมาณ ๕.๑ หมื่นไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นาร้างในบริเวณขอบพรุซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำและมีปัญหาดินเปรี้ยวจัด เมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุมากขึ้นจะพบปัญหาการขาดธาตุอาหารหลักทั้งไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ดังนั้น จึงได้ดำเนินการศึกษาสถานการณ์การปลูกและการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส เพื่อเก็บข้อมูลในแง่ของการวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของปาล์มน้ำมันที่ปลูกในดินเปรี้ยวจัด เพื่อนำข้อมูลไปถ่ายทอดแก่เกษตรกรต่อไป

**๑.๒ การทดสอบการเลี้ยงไก่เบตงพิกุลทอง ร่วมกันกับการทำสวนในพื้นที่พรุ
ของเกษตรกร :** งานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้พัฒนาสายพันธุ์ไก่เบตงพิกุลทอง
เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมของสภาพการเลี้ยงในพื้นที่สวนของเกษตรกรซึ่งมีความแตกต่างกัน
โดยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพเสริม สร้างรายได้ และลดต้นทุน
การผลิตให้แก่เกษตรกร โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ระหว่างการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์
ให้เกษตรกรดำเนินการสร้างคอกสัตว์ทดลองและการเตรียมพันธุ์สัตว์สำหรับการทดลอง

๑.๓ การทดสอบการปลูกกระเจบับในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่ผ่านการปรับปรุง : ดำเนินการ
ทดสอบการปลูกกระเจบับพันธุ์เขาแหลมในพื้นที่แปลงทดสอบ จำนวน ๒ แปลง ได้แก่
๑) พื้นที่แปลงศึกษาทดสอบของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ปลูกเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔
และ ๒) แปลงของเกษตรกรบ้านโคกขุมบก ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
ปลูกเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ โดยการใช้เถาอ่อน อายุ ๒ เดือน และดำเนินการเก็บข้อมูล
การเจริญเติบโตด้านการแตกเถาและน้ำหนักผลผลิต วิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจ
เพื่อประเมินความเหมาะสมในการนำไปส่งเสริมให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ต่อไป

๒. แผนงานขยายผลการพัฒนา

๒.๑ งานสาธิต จำนวนทั้งหมด ๑๑ โครงการ แบ่งเป็น งานสาธิตใหม่ จำนวน ๓ โครงการ
และงานสาธิตต่อเนื่อง จำนวน ๘ โครงการ โดยมีตัวอย่าง ดังนี้

◆ **สาธิตการทำเกษตรผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดในพื้นที่บ้านพิกุลทอง
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส (นางเสน ขวัญใจ) :** แปลงของ
นางเสน ขวัญใจ มีพื้นที่ จำนวน ๕ ไร่ ๑ งาน ได้จัดทำเป็นแปลงสาธิต เพื่อเป็นต้นแบบการทำ
เกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดในชุมชน โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการ
อนุรักษ์ดินและน้ำ ด้วยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒ (ขุดคูและยกระดับคัตดินเพื่อปลูกผัก)
จัดทำสระเก็บน้ำ ขนาดความจุ ๒,๑๐๐ ลูกบาศก์เมตร รวมทั้งสนับสนุนหินปูนฝุ่น จำนวน ๒ ตัน
ปูนขาว จำนวน ๒๕๐ กิโลกรัม นอกจากนี้ ยังให้ความรู้และคำแนะนำการใช้วัสดุปรับปรุงบำรุงดิน
สนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์พืชผัก และต้นพันธุ์มะพร้าว น้ำหอม พร้อมทั้งให้ความรู้
และคำแนะนำในการปลูกพืชผัก/ไม้ผล และสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ

◆ **สาธิตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส** : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิต จำนวน ๓ แปลง ได้แก่ แปลงนายตม ดวงศรี (บ้านโคกอิฐ-โคกใน ตำบลพร่อน) จำนวน ๓ ไร่ ๒ งาน แปลงนายพินิตย์ เกื้อช่วย (บ้านโคกอิฐ-โคกใน ตำบลพร่อน) จำนวน ๒ ไร่ และแปลงนายสนิท พรหมเจียม (บ้านบาวง ตำบลบางขุนทอง) จำนวน ๖ ไร่ โดยมีการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ สนับสนุนวัสดุปุ๋ย (ปุ๋ยขาว, หินปูนฝุ่น) สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พร้อมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชผักพืชไร่ ไม้ผล

◆ **สาธิตการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาส** : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเกษตรกรร่วมโครงการฯ ในพื้นที่นิคมสหกรณ์บาเจาะ ตำบลโคกเคียน อำเภอโคกเคียน จำนวน ๔ ราย พื้นที่ ๘๐ ไร่ พื้นที่พรุกาบแดง ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จำนวน ๑๓ ราย พื้นที่ ๑๐๔ ไร่ และพื้นที่บ้านทรายขาว ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จำนวน ๑ ราย พื้นที่ ๔ ไร่ โดยมีการให้ความรู้และร่วมแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกร ในด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช รวมทั้ง เก็บตัวอย่างดินที่ระดับความลึก ๐ - ๓๐ เซนติเมตร เพื่อวิเคราะห์สมบัติทางเคมี สนับสนุนปุ๋ยเคมี และรวบรวมข้อมูลน้ำหนักผลผลิตจากเกษตรกร เดือนละ ๒ ครั้ง

◆ **สาริตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดโครงการแก้มลิงดิน ระยะที่ ๔ :** ดำเนินการในพื้นที่แปลงศึกษาทดลองของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พื้นที่ ๖ ไร่ แบ่งเป็น ๑) แปลงปลูกข้าว (แปลงที่ ๑ - ๓) ดำเนินการปลูกข้าวพันธุ์สีบุญกันตัง ๕ จำนวน ๒ ครั้ง/ปี โดยข้าวนาปีจะปักดำในเดือนพฤศจิกายน และข้าวนาปรังจะปักดำในเดือนมิถุนายน ทั้งนี้ ได้ดำเนินการเตรียมแปลงโดยการไถตะ แปร ทำเทือก ปลูกโดยการตกลำ ปักดำ ดูแลรักษาใส่ปุ๋ย เก็บข้อมูลการแตกกอ/น้ำหนักเมล็ดข้าว เก็บเกี่ยวผลผลิต เก็บตัวอย่างดิน จำนวน ๓ แปลง แปลงปล่อยทิ้งไว้ตามธรรมชาติ จำนวน ๒ แปลง และแปลงปลูกพืชผักชนิดต่าง ๆ จำนวน ๑ แปลง ๒) แปลงที่ ๕ แปลงปลูกพืชผักชนิดต่าง ๆ ในปี ๒๕๖๔ ไม่มีการดำเนินงานเนื่องจากดินยุบตัว มีน้ำท่วมขังไม่สามารถปลูกพืชผักได้ จึงต้องขุดลอกแปลงใหม่ และ ๓) แปลงที่ ๔ และ ๖ ปล่อยทิ้งไว้ตามธรรมชาติดำเนินการเก็บดินเพื่อวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์ของดิน จำนวน ๔ ครั้ง/ปี และสำรวจการเจริญเติบโตของต้นไม้

◆ **สาริตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านตอหลัง ตำบลไพรวัน อำเภอดงหลวง จังหวัดนราธิวาส :** แปลงสาธิตแห่งนี้ ดำเนินการในพื้นที่นาร้าง จำนวน ๑๑ ไร่ ของนายแดง มณีแสง เพื่อพัฒนาเป็นแปลงต้นแบบการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด และแบ่งสัดส่วนพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่ พื้นที่แหล่งน้ำ ๒ ไร่ พื้นที่นาข้าว ๓.๕ ไร่ พื้นที่พืชผัก พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ๔.๕ ไร่ และพื้นที่ที่อยู่อาศัย ๑ ไร่ โดยใช้งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ส่งเสริมและให้คำแนะนำในกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนปุ๋ยเคมี สูตร ๔๖-๐-๐ ปุ๋ยหมัก พร้อมทั้งติดตามการจัดการแปลงและเก็บบันทึกข้อมูล

๒.๒ งานพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาทักษะการพัฒนาพื้นที่ตามความต้องการของราษฎรและความเหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตที่ดียิ่งขึ้น โดยดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พื้นที่ศูนย์สาขา และพื้นที่อื่น ๆ ที่มีพระราชดำริให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้าไปดำเนินการ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินโครงการต่าง ๆ สนับสนุนให้ราษฎรในพื้นที่ จำนวน ๔๐๖ ครัวเรือน และโรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน ๒๙ แห่ง รวมทั้ง เด็กแรกเกิด อายุ ๐ - ๗๒ เดือน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑๗ แห่ง ในพื้นที่ ๑๓ อำเภอ ของจังหวัดนราธิวาส และจังหวัดปัตตานี จำนวน ๑,๒๑๕ ราย ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น โดยมีตัวอย่างกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการ ดังนี้

๑) โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผักพืชไร่ : ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้การปลูกพืชผักพืชไร่บนพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด เพื่อให้มีผลผลิตไว้บริโภคหรือจำหน่าย และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาพื้นที่ของตนเองให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการใน ๓ พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย ๕๐ ครัวเรือน ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ๒๐ ครัวเรือน พื้นที่ศูนย์สาขา ๒๐ ครัวเรือน และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ๑๐ ครัวเรือน โดยอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่ ระหว่างวันที่ ๑ - ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ แบ่งการอบรมเป็น ๑๒ รุ่น รวมทั้ง มีการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปูนขาว) จำนวน ๑๔,๐๐๐ กิโลกรัม และปัจจัยการผลิต ได้แก่ ผักบุงจิ้น ข้าวโพดหวาน แดงกวา พริกหยวก และผักกวางตุ้ง พร้อมทั้งลงพื้นที่ติดตามให้คำแนะนำการจัดการแปลง

๒) โครงการพัฒนาพื้นที่ดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่ : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการใน ๒ พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย ๔๓ ครัวเรือน ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ๗ ครัวเรือน และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ๓๖ ครัวเรือน โดยอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการปรับปรุงดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ จัดอบรมเป็น ๔ รุ่น นอกจากนี้ ยังมีการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปูนขาว) และปัจจัยการผลิต ได้แก่ กระจับปี่ ข้าวโพดหวาน โหระพา พริกหยวก มะเขือยาว และกวางตุ้ง รวมทั้งลงพื้นที่ติดตาม ให้คำแนะนำการจัดการแปลง

๓) โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกไม้ผลผสมผสาน : ปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการใน ๓ พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย ๘๗ ครัวเรือน ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ๓๒ ครัวเรือน พื้นที่ศูนย์สาขา ๑๐ ครัวเรือน และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ๔๕ ครัวเรือน โดยอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการจัดการสวนไม้ผลคุณภาพแบบครบวงจร ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ จัดการอบรมเป็น ๑๑ รุ่น รุ่นละ ๓ วัน รวมทั้งมีการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ การผสมปุ๋ยใช้เอง การตัดแต่งกิ่งไม้ผลสาธิต การให้น้ำระบบประหยัด พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (โดโลไมท์) และติดตามให้คำแนะนำการจัดการแปลง

๔) โครงการจัดการธาตุอาหารปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงตาล จังหวัดนครราชสีมา : ปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ๒๕ ราย โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ แบ่งอบรม ๒ รุ่น รุ่นละ ๑ วัน รวมทั้งมีการสาธิตผสมปุ๋ยใช้เอง พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (โดโลไมท์) จำนวน ๖,๐๐๐ กิโลกรัม และติดตามให้คำแนะนำการจัดการแปลง

๕) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลบนพื้นที่ขูดยกร่อง : ปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการใน ๒ พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย ๓๙ ครัวเรือน ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ๒๒ ครัวเรือน และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ๑๗ ครัวเรือน โดยดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ๒ หลักสูตร ได้แก่

๕.๑) หลักสูตรการปรับปรุงดินเปรี้ยวเพื่อปลูกพืชผักและไม้ผล อบรมเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ จำนวน ๓ รุ่น เกษตรกร ๒๙ ราย รวมทั้งมีการสาธิตการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ สาธิตการผสมปุ๋ยใช้เอง และสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (หินปูนฝุ่น) จำนวน ๑๓ ตัน ปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์พืชผัก/พืชไร่ชนิดต่าง ๆ เช่น ผักบุ้งจีน ข้าวโพดหวาน แตงกวา พริกชี้หนู กระเจี๊ยบเขียว โหระพา พริกหยวก มะเขือยาว และกวางตุ้ง ฯลฯ

๕.๒) หลักสูตรการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ขุดยกร่อง จัดอบรมเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เกษตรกร ๑๐ ราย และมีการสาธิตการทำปุ๋ยหมัก สาธิตการผสมปุ๋ยใช้เอง และสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (หินปูนฝุ่น) จำนวน ๕ ตัน และต้นพันธุ์มะพร้าวน้ำหอม จำนวน ๑๐๐ ต้น

๖) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพเกษตรกรลูกจ้างฟาร์มตัวอย่างฯ ที่ถูกเลิกจ้างในพื้นที่ที่รับผิดชอบของศูนย์ศึกษาฯ : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการใน ๒ พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย ๒๗ ครัวเรือน ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ๒๑ ครัวเรือน และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ๖ ครัวเรือน โดยดำเนินการสาธิตการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ สาธิตการปลูกผักในภาชนะ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ผักบุ้งจีน ข้าวโพดหวาน ถั่วฝักยาว แตงกวา พริกชี้หนู โหระพา กวางตุ้ง พริกหยวก มะเขือยาว กระเจี๊ยบเขียว พร้อมทั้งลงพื้นที่ติดตามและให้คำแนะนำการจัดการแปลง

๗) โครงการจัดทำระบบน้ำสำหรับปลูกพืชผักในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษา : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการในพื้นที่บ้านเปล บ้านโคกสยา บ้านโพธิ์ทอง บ้านต้อลาขอपालีส บ้านบุกิตอ่วมมะนาว ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส กลุ่มเป้าหมาย ๑๐ ครัวเรือน โดยดำเนินการจัดทำระบบน้ำเพื่อการเกษตร ด้วยการเจาะน้ำบนผิวดิน พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และติดตามให้คำแนะนำการจัดการแปลง

๘) โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการและการจัดทำบัญชีของกลุ่มแปรรูปข้าวสู่ระบบตลาดบ้านตอหลัง - ทรายขาว ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส : โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกลุ่มสามารถวางแผนการบริหารจัดการกระบวนการและขั้นตอนการแปรรูปแก่สมาชิกอย่างเป็นระบบ สามารถขับเคลื่อนการจัดทำบัญชีรับจ่ายภายในกลุ่มได้อย่างถูกต้อง โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการจัดทำบัญชี ในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ให้แก่เกษตรกร ๑๕ ราย พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่อเติมโรงสี เพื่อนำผลผลิตข้าวที่ได้จากการทำนาสามารถมาสีข้าวขายหรือนำมาแปรรูปได้ อีกทั้งเพื่อเป็นศูนย์รวมของเกษตรกรในการจำหน่ายและแปรรูปข้าว

๙) โครงการพัฒนากลุ่มเกษตรกรเพื่อการผลิตพืชผักบ้านโคกสะตอ ตำบลสุไหงปาดิ อำเภอสุไหงปาดิ จังหวัดนราธิวาส : มุ่งเน้นการพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้มีความรู้ด้านการจัดการดิน และน้ำอย่างเหมาะสมและการปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ สนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปูนขาว) จำนวน ๕๐๐ กิโลกรัม และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ผักบุ้ง ข้าวโพดหวาน แตงกวา กระจับเขียว โหระพา พริกหยวก มะเขือยาว กวางตุ้ง ฯลฯ และติดตามให้คำแนะนำการจัดการแปลง

๑๐) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมือง (โดยมีเงื่อนไขเกษตรกรต้องได้รับการฝึกอบรม หลักสูตรการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมือง และเกษตรกรทุกรายจะต้องสร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่เอง) : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ได้แก่ บ้านพิบูลทอง บ้านโคกสยา ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส รวม ๒๐ ครัวเรือน โดยมีการฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมือง ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ในรูปแบบบรรยายให้ความรู้เรื่องการจัดการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมือง และการจัดการด้านอาหารไก่พื้นเมืองลูกผสม รวมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ พันธุ์ไก่พื้นเมืองลูกผสม จำนวน ๖๐๐ ตัว (เพศผู้ ๖๐ ตัว เพศเมีย ๕๔๐) อาหารสำเร็จรูป (ไก่ไข่) จำนวน ๑,๕๐๐ กิโลกรัม และยาปฏิชีวนะละลายน้ำชนิดผง จำนวน ๘๐ ซอง

๑๑) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดเทศ (โดยมีเงื่อนไขเกษตรกรต้องได้รับการฝึกอบรม หลักสูตรการเลี้ยงเป็ดเทศ และเกษตรกรทุกรายจะต้องสร้างโรงเรือนเป็ดเทศเอง) : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการใน ๒ พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย ๔๐ ครัวเรือน ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ๒๐ ครัวเรือน และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ๒๐ ครัวเรือน โดยมีการฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงเป็ดเทศ ระหว่างวันที่ ๖ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ พร้อมทั้งสนับสนุนพันธุ์เป็ดเทศให้กับเกษตรกรครัวเรือนละ ๒๐ ตัว อาหารสำเร็จรูปสำหรับเลี้ยงเป็ดเทศ ครัวเรือนละ ๓ กระสอบ พร้อมด้วยไบโอ +๑๒ เวชภัณฑ์ที่จำเป็นเบื้องต้น สำหรับป้องกันและรักษาโรค รวมทั้งลงพื้นที่ติดตามให้คำแนะนำการเลี้ยงเป็ดเทศ

๑๒) โครงการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์น้ำ :

๑๒.๑) ส่งเสริมและขยายพันธุ์ปลาให้แก่เกษตรกร และส่วนราชการ

(๑) ส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว กลุ่มเป้าหมาย ๑๐ ครัวเรือน ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ๕ ครัวเรือน และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ๕ ครัวเรือน เกษตรกรเข้าฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔

(๒) ส่งเสริมการเลี้ยงปลาสดในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว กลุ่มเป้าหมาย ๑๐ ครัวเรือน ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ๕ ครัวเรือน และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ๕ ครัวเรือน เกษตรกรเข้าฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงปลาสดในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ทั้งนี้ มีการแนะนำขั้นตอนการเลี้ยง การรักษาโรค รวมถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ พันธุ์ปลานิล/ปลาสด จำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัว อาหารปลาตุ๊กเล็กโปรตีน ๓๒% จำนวน ๔๐๐ กิโลกรัม อาหารปลาตุ๊กกลางโปรตีน ๓๐% จำนวน ๑,๙๖๐ กิโลกรัม อาหารปลาตุ๊กใหญ่โปรตีน ๒๕% จำนวน ๔๐๐ กิโลกรัม ปูนขาว จำนวน ๓๐๐ กิโลกรัม ปลาปน จำนวน ๑๐๐ กิโลกรัม พร้อมทั้งติดตามและให้คำแนะนำ

๑๓) โครงการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ :

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๑๐ ราย โดยการสนับสนุนวัสดุจัดซุ้มผัก วัสดุจัดทำป้าย/บอร์ดข้อมูลศูนย์เรียนรู้ วัสดุจัดทำระบบน้ำ สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และสนับสนุนวัสดุจัดทำคอกเปิด จำนวน ๑ ราย สำหรับเกษตรกรตัวอย่าง ได้สนับสนุนวัสดุจัดทำซุ้มผัก จำนวน ๑ ราย สนับสนุนวัสดุแปลงสาธิต จำนวน ๔ ราย สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๗ ราย ปรับปรุงข้อมูลบอร์ดศูนย์เรียนรู้ จำนวน ๑๙ ราย และติดตามให้คำแนะนำการจัดการแปลง

๑๔) โครงการส่งเสริมการเพิ่มปริมาณผลิตผลในโรงเรียนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พื้นที่ดำเนินการ : โรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จำนวน ๒๙ แห่ง แบ่งเป็น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จำนวน ๑๗ แห่ง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จำนวน ๗ แห่ง และสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๕ แห่ง

โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ การส่งเสริมการปลูกผัก โดยมีการสาธิต การทำการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ สนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปุ๋ยมูลวัว) พร้อมทั้งให้ความรู้ และวิธีการใช้วัสดุปุ๋ยมูลวัว สนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ถั่วแดง ถั่วเขียว ถั่วขาว ถั่วดำ ถั่วลิสง ถั่วฝักยาว หน่อไม้ฝรั่ง บวบเหลี่ยม พริกชี้หนู ผักกาดขาวปลี แตงกวาลูกผสม และสนับสนุน วัสดุปรับปรุงแปลงปลูกพืชผัก รวมทั้ง ส่งเสริมการเพาะถั่วงอกในภาชนะ ส่งเสริมการเพาะเห็ด โรงละ ๘๖๙ ก้อน พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลรักษาก้อนเชื้อเห็ดอย่างถูกวิธี ส่งเสริม การปลูกพืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพในโรงเรียน โดยนำพันธุ์พืชสมุนไพร จำนวน ๒๐ ชนิด สนับสนุน ให้กับโรงเรียน ๑๐ แห่ง โรงเรียนละ ๒๐๐ ต้น เช่น พันธุ์เสลดพังพอนตัวเมีย พันธุ์ฮว่านง็อก พันธุ์แปะตำปึง พันธุ์หญ้าหวาน พันธุ์อังกาบหนู พันธุ์ว่านมหากาฬ พันธุ์เสลดพังพอนตัวเมีย พันธุ์ธรณีสาร พันธุ์เปราะหอม พันธุ์ตระไคร้หอม พันธุ์เพกา พันธุ์เบญจรงค์ห้าสี ฯลฯ และส่งเสริม การอนุรักษ์บอนสีในโรงเรียนและสนับสนุนหัวบอนสีพันธุ์ลูกผสม จำนวน ๓๓๐ ต้น ให้กับโรงเรียน ๑๐ แห่ง พร้อมทั้งให้ความรู้และคำแนะนำในการดูแลรักษา

๑๕) โครงการปรับปรุงภาวะโภชนาการเด็กแรกเกิด ๐ - ๓๒ เดือน :

พื้นที่ดำเนินการ : ๑๓ อำเภอในจังหวัดนราธิวาส และ ๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดปัตตานี โดยใช้งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๑๕.๑) ติดตามเฝ้าระวังภาวะโภชนาการเด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ในหมู่บ้าน จำนวน ๑๓ อำเภอ ๑,๒๑๕ ราย โดยชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และแปรผลภาวะโภชนาการ คัดกรอง พัฒนาการและติดตามเด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ลงพื้นที่ให้โภชนาการศึกษา ทั้งการกิน กอด เล่น และเล่า แก่ผู้ปกครองเด็กในพื้นที่ ๑๓ อำเภอ จังหวัดนราธิวาส จากนั้นทำการรวบรวม/สรุปข้อมูล การติดตามภาวะโภชนาการเด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์เป็นรายบุคคล และสนับสนุนอาหารเสริม (นม UHT โพรโมสโอมิก้า รสจืด ขนาด ๑๘๐ ml) จำนวน ๖๐๐ ลัง ให้แก่เด็กที่มีน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์

๑๕.๒) ติดตามและเฝ้าระวังความก้าวหน้าภาวะโภชนาการเด็กในสถานพัฒนาเด็กเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๗ ศูนย์ ลงพื้นที่ติดตามการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุก ๓ เดือน คัดกรองและติดตามพัฒนาการเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ติดตามแนะนำการจัดเมนูอาหารที่เหมาะสมตามวัยและตามมาตรฐานอาหารกลางวัน ลงพื้นที่ให้โภชนาการศึกษแก่ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ประกอบอาหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ จัดทำสื่อแสดงเมนูที่มีคุณค่าทางโภชนาการ พร้อมเคลอริตามแนวทางมาตรฐานอาหารกลางวันให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ

๑๖) โครงการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน :

๑๖.๑) โครงการส่งเสริมไก่ไข่พระราชทาน

เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ และวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการดำเนินโครงการส่งเสริมไก่ไข่พระราชทานฯ ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

งานผลิต : งานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ผลิตไก่สาวอายุ ๒๐ สัปดาห์ จำนวน ๑,๗๐๐ ตัว โดยได้รับการสนับสนุนพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ จากศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด้านซ้าย จำนวน ๑๘๐ ตัว แบ่งเป็น ไก่เทศเมีย ๑๕๐ ตัว และไก่เทศผู้ ๓๐ ตัว เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๔ ได้ผลผลิตไข่ทั้งหมด ๔,๙๘๒ ฟอง ถูกคัดเลือกเป็นไข่ที่เข้าตู้ฟัก ๔,๑๗๓ ฟอง และนำไข่เข้าฟักในระหว่างวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔ พบว่า ไข่ที่เข้าฟัก ๔,๑๗๓ ฟอง ฟักออกเป็นตัว ๓,๗๕๗ ตัว คิดเป็นเปอร์เซ็นต์การฟักเท่ากับร้อยละ ๙๐ ผลการแยกเพศจากลูกไก่อายุ ๑ วัน จำนวน ๓,๗๕๗ ตัว พบว่า เป็นเพศผู้ ๑,๘๕๖ ตัว และเพศเมีย ๑,๙๐๑ ตัว ลูกไก่เพศผู้ สนับสนุนเป็นแหล่งโปรตีนให้แก่โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

งานส่งเสริมและขยายผล : สำหรับลูกไก่เทศเมีย เมื่อเลี้ยงจนมีอายุ ๒๐ สัปดาห์ นำไปส่งเสริมและสนับสนุนให้แก่โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จังหวัดนราธิวาส โดยเริ่มให้การสนับสนุนตั้งแต่วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๒๙ แห่ง โรงเรียนละ ๕๐ ตัว รวม ๑,๔๕๐ ตัว พร้อมวัสดุอุปกรณ์การเลี้ยง ถังอาหาร ขวดใส่น้ำ เวชภัณฑ์ที่จำเป็น และอาหารไก่ไข่เบื้องต้น จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม/เดือน เป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน

วันที่ส่งมอบไก่ไข่พระราชทาน	โรงเรียน
๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนบ้านบางมะนาว
	โรงเรียนบ้านหัวเขา
	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๐
๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนบ้านท่าเนียนบ
	โรงเรียนบ้านปลักปลา
๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนบ้านเขาตันหยงมิตรภาพที่ ๑๕๓
๔ สิงหาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนวัดพระพุทธ
	โรงเรียนบ้านป่าไผ่
	โรงเรียนคีรีราษฎร์รังสฤษฎ์
๕ สิงหาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไอร์บือแต
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนต็องฮา
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ
๘ สิงหาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านลิ้นานนท์
	โรงเรียนบ้านไอโซร์
๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนอิติตาวิทยา
	โรงเรียนนรินทร์วิทยา
	โรงเรียนบ้านค้าย
๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยานฯ
๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนดารุลฮิกมะห์
	โรงเรียนจรรยาอิสลาม
	โรงเรียนธรรมเจริญ
	โรงเรียนอิสลามบูรพา
๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนศาลาใหม่
	โรงเรียนบ้านเปล
๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนบ้านโคกศิลา
	โรงเรียนบ้านโคกสยา
๒ กันยายน ๒๕๖๔	โรงเรียนอัสเตาฟีกียะห์อิสลามมียะห์
	โรงเรียนตันตันหยง
๔ กันยายน ๒๕๖๔	โรงเรียนบ้านปาหนัน

และให้การสนับสนุนไก่สาว อายุ ๒๐ สัปดาห์ แก่เกษตรกรในพื้นที่ขยายผล พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ พื้นที่ศูนย์สาขา และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๕๐ ครัวเรือน ครัวเรือนละ ๕ ตัว รวม ๒๕๐ ตัว พร้อมวัสดุอุปกรณ์การเลี้ยง ถังอาหาร ขวดใส่น้ำ เวชภัณฑ์ที่จำเป็น และอาหารไก่ไข่เบื้องต้น จำนวน ๓๓ กิโลกรัม/ครัวเรือน

วันที่ส่งมอบ	พื้นที่จังหวัดนราธิวาส
๖ กันยายน ๒๕๖๔	บ้านค่าย หมู่ที่ ๒ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส บ้านพิกุลทอง หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส บ้านโคกสยา หมู่ที่ ๘ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส บ้านโพธิ์ทอง หมู่ที่ ๙ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส บ้านตือลาฆอपालัส หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส
๙ กันยายน ๒๕๖๔	โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ตำบลโฆเซิต อำเภอตากใบ
๑๖ กันยายน ๒๕๖๔	บ้านโคกกระท่อม หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ

๑๖.๒) โครงการส่งเสริมเปิดไข่พระราชทาน

เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๓ งานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ รับผิดชอบพันธุ์ไข่พระราชทาน อายุ ๑๖ สัปดาห์ จำนวน ๓๐๙ ตัว (เพศผู้ ๙ ตัว เพศเมีย ๓๐๐ ตัว) จากศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย จังหวัดเลย เพื่อนำมาเลี้ยงทดสอบพันธุ์ผลผลิตและได้มีการสนับสนุนให้แก่โรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ดังนี้

ชุดที่ ๑ : สนับสนุนให้โรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านโคกสยา โรงเรียนอิสลามบูรพา และโรงเรียนบ้านปลักปลา โรงเรียนละ ๕๐ ตัว พร้อมอาหาร และนำข้อมูลผลผลิตไข่ที่บันทึกไว้ ตั้งแต่เริ่มให้ผลผลิตถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยจำนวนไข่เปิดรวมของแต่ละโรงเรียนอยู่ในช่วง ๘,๐๐๐ - ๑๑,๐๐๐ ฟอง ค่าเฉลี่ยของร้อยละอัตราการไข่ไข่ ประมาณร้อยละ ๗๔ - ๘๑ ทั้งนี้ ผลผลิตที่ได้สามารถช่วยให้เด็กนักเรียนในโรงเรียนได้รับอาหารโปรตีนบริโภคอย่างเพียงพอ

นอกจากนี้ พระราชดำริเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ ให้สนับสนุนเปิดไข่เพิ่มเติมแก่โรงเรียนโคกศิลา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้รับสนับสนุนเปิดไข่สาว อายุ ๒๐ สัปดาห์ จากศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย จำนวน ๓๐ ตัว เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ เพื่อนำไปสนับสนุนให้แก่โรงเรียนบ้านโคกศิลา พร้อมอาหารเริ่มให้ผลผลิตในช่วงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยผลผลิตไข่เป็ดรวมเท่ากับ ๖,๗๕๔ ฟอง และค่าเฉลี่ยของร้อยละอัตราการให้ไข่เท่ากับร้อยละ ๘๘.๖๗

ชุดที่ ๒ : สนับสนุนให้เกษตรกร ในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ จำนวน ๕ ราย รายละ ๒๐ ตัว พร้อมอาหาร และนำข้อมูลผลผลิตไข่ที่บ้านทีกไว้ ตั้งแต่เริ่มให้ผลผลิตถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยจำนวนไข่เปิดโดยรวมของเกษตรกรทั้ง ๕ ราย อยู่ในช่วง ๓,๖๐๐ - ๔,๓๐๐ ฟอง ค่าเฉลี่ยของร้อยละอัตราการให้ไข่ ประมาณร้อยละ ๗๗ - ๘๒ ทั้งนี้ ผลผลิตที่ได้ช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เสริมและมีอาหารโปรตีนบริโภคภายในครัวเรือน

ชุดที่ ๓ : งานผลิตไข่พระราชทาน โดยงานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ นำพ่อแม่พันธุ์เปิดไข่จากศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย จังหวัดเลย จำนวน ๕๙ ตัว เป็นเพศเมีย ๕๐ ตัว และเพศผู้ ๙ ตัว เพื่อผลิตเปิดไข่สาว อายุ ๒๐ สัปดาห์ จำนวน ๕๐๐ ตัว ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันและเกษตรกรเป้าหมาย ในปี ๒๕๖๔ โดยเปิดดังกล่าว ได้ให้ผลผลิตไข่ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐,๙๒๖ ฟอง มีการจำหน่ายไข่เปิดไป ๖,๗๘๙ ฟอง เป็นเงินรายได้ศูนย์ฯ และนำเข้าฟักจำนวน ๔,๑๓๗ ฟอง ฟักออกเป็นตัว ๑,๓๖๖ ตัว (คิดเป็นร้อยละ ๓๓) เป็นเพศผู้ ๕๔๔ ตัว และเพศเมีย ๘๒๒ ตัว

ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ งานปศุสัตว์ได้ส่งเสริมและขยายผลการเลี้ยงเปิดไข่พระราชทาน โดยสนับสนุนเปิดไข่สาว อายุ ๒๐ สัปดาห์ พร้อมอาหาร ให้แก่โรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันและเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา รวม ๕๐๐ ตัว จำแนกเป็น

- โรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จำนวน ๖ แห่ง
โรงเรียนละ ๕๐ ตัว รวม ๓๐๐ ตัว โดยเริ่มสนับสนุนเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ จำนวน ๒ แห่ง และสนับสนุนเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๔ แห่ง ซึ่งปัจจุบันเปิดฯ ดังกล่าว สามารถให้ผลผลิต ได้รวมทั้งสิ้น ๑,๗๔๓ ฟอง

วันที่ส่งมอบ	พื้นที่
๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยานฯ
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ
๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตืองอฯ
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสีน่านนท์
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านไอร์บือแต
	โรงเรียนบ้านธรรมเจริญ

- เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย รายละ ๑๐ ตัว รวม ๒๐๐ ตัว
 เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ได้ส่งมอบเปิดไข่พระราชทาน ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้าน
 รอบศูนย์ศึกษาฯ บ้านยาปี จำนวน ๑๐ ครัวเรือน และเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์สาขาที่ ๓
 หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ จำนวน ๑๐ ครัวเรือน

**๑๗) โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการ
 ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวเขตพื้นที่ภาคใต้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ :**

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการ
 ผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในยามวิกฤต โดยได้ผลิตเมล็ดพันธุ์ ดังนี้

- เมล็ดพันธุ์พืชผัก จำนวน ๗ ชนิด คือ พริกหยวก กระเจี๊ยบเขียว พริกขี
 มะเขือเปราะ ถั่วฝักยาว ถั่วพู และฟักแฟง
- เมล็ดพันธุ์พืชไร่ คือ เมล็ดพันธุ์ถั่วหรั่ง
- เมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๒ สายพันธุ์ คือ พันธุ์สีบุญกันต์ และหอมกระดังงา

สำหรับผลการแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ในปี ๒๕๖๔ เป็นการแจกจ่ายเพื่อบริหาร
 จัดการเมล็ดพันธุ์ก่อนหมดอายุ โดยได้แจกจ่ายให้แก่เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ
 เกษตรกรในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาฯ และเกษตรกรทั่วไป จำนวน ๒๖๓ ราย

รายการ	การผลิตเมล็ดพันธุ์			การแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์		
	แผนการผลิต เมล็ดพันธุ์ (กก.)	ผลการผลิต เมล็ดพันธุ์ (กก.)	เมล็ดพันธุ์ ปี ๖๒-๖๔ (กก.)	การแจกจ่าย (กก.)	เมล็ดพันธุ์ คงเหลือ (กก.)	เกษตรกร ที่ได้รับ (ราย)
พืชผัก						
- พริกหยวก	๔	๖	๑๐.๗๑	๐.๗๗	๙.๙๔	๓๑
- กระเจี๊ยบเขียว	๒๐	๓๐	๓๐.๙๒	๑.๖๐	๒๙.๓๒	๘
- มะเขือเปราะ	๔	๔	๗.๗๒	๐.๘๐	๖.๙๒	๕๔
- ถั่วฝักยาว	๑	๑	๓.๕๒	๒.๕๒	๑.๐๐	๒๑
- พริกชี้	๒	๓	๕.๙๔	๐.๖๕	๕.๒๙	๔๙
- ถั่วพู	๒๐	๒๒.๘๐	๔๐.๐๒	๑๔.๘๘	๒๕.๑๔	๕๙
- ฟักแฟง	๐.๕๐	๐.๕๐	๒.๐๘	๒.๐๓	๐.๐๕	๒๔
- น้ำเต้าคอกขวด	-	-	๑.๔๔	๑.๔๔	-	๘
พืชไร่						
- ถั่วหรั่ง *	๖๐	๖.๕๐	๑๒.๓๘	๐.๙๐	๑๑.๔๗	๙
ข้าว						
- ข้าวพันธุ์ ชิบูกันตัง **	๒,๐๐๐	๒,๕๒๐	๕,๔๓๕	๕๘	๓,๕๔๐	๘
- ข้าวพันธุ์ หอมกระดังงา	๑,๐๐๐	๑,๓๕๐	๒,๘๗๔	๒๒	๒,๘๕๒	๕

หมายเหตุ * อยู่ระหว่างดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์
 ** คัดทิ้งเมล็ดพันธุ์ข้าวชิบูกันตัง ๕ หมดอายุ จำนวน ๑,๘๓๗ กก. (สีเพื่อจำหน่าย)

สำหรับผลการติดตามการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ลงพื้นที่ติดตามผลการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ที่ได้สนับสนุนให้แก่เกษตรกรในปี ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์รวมทั้งสิ้น ๑,๐๙๓ ราย ดังนี้

- ๑) เกษตรกรในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาฯ จำนวน ๙๕๘ ราย
- ๒) เกษตรกรนอกพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาฯ จำนวน ๗๒ ราย
- ๓) โรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จำนวน ๕ ราย
- ๔) เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาฯ จำนวน ๕๘ ราย

เมื่อเทียบจำนวนผู้ได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ในปี ๒๕๖๓ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ พบว่า ปี ๒๕๖๓ มีผู้ขอรับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์เพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน เนื่องจากระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มีมาตรการล็อกดาวน์ เกษตรกรมีการปลูกพืชผักเพื่อบริโภคจำนวนมาก ศูนย์ศึกษาฯ จึงมีการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์แก่เกษตรกรในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ จากการติดตามการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อติดตามทั้งสิ้น ๒๘๙ ราย จากผู้ได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ทั้งสิ้น ๑,๐๙๓ ราย สามารถแบ่งกลุ่มเกษตรกรตามพฤติกรรมการเก็บเมล็ดพันธุ์ ได้ ๒ กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ ๑ เป็นเกษตรกรที่เมื่อนำเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับไปปลูกแล้วมีการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้ต่อ จำนวน ๒๑๑ ราย (ร้อยละ ๗๓) โดยพบว่ามีเกษตรกรที่ปลูกเพื่อบริโภคเพียงอย่างเดียว จำนวน ๑๙ ราย (ร้อยละ ๗) ปลูกเพื่อบริโภคและจำหน่าย จำนวน ๙๔ ราย ปลูกเพื่อบริโภคและแบ่งปันเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๙ ราย (ร้อยละ ๓) และปลูกเพื่อบริโภคจำหน่ายและแบ่งปันเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๘๙ ราย (ร้อยละ ๓๑)

กลุ่มที่ ๒ เป็นเกษตรกรที่ไม่มีการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้ต่อ จำนวน ๗๘ ราย (ร้อยละ ๒๗) พบว่าเป็นเกษตรกรที่นำเมล็ดพันธุ์ไปปลูกเพื่อบริโภคเพียงอย่างเดียว จำนวน ๓๓ ราย (ร้อยละ ๑๑) และปลูกเพื่อบริโภคและจำหน่าย จำนวน ๔๕ ราย (ร้อยละ ๑๖) ในปี ๒๕๖๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ให้ความรู้เรื่องขั้นตอนและวิธีการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้ต่อแก่เกษตรกรที่ได้รับ การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองได้เพิ่มมากขึ้น

๒.๓ งานฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการนำผลสำเร็จจากการศึกษา ทดลอง และวิจัย มาจัดทำเป็นกิจกรรมในงานขยายผลโครงการฯ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้ราษฎรในพื้นที่ได้นำองค์ความรู้เหล่านั้นไปต่อยอดในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งจะสามารถสร้าง คุณภาพชีวิตและเพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรได้เป็นอย่างดี โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีบุคคล ที่สนใจทั้งนักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และราษฎรทั่วไป เข้ามาเยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวนทั้งสิ้น ๑๑๙ คณะ ราษฎร ๙,๑๑๖ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเภทของผู้เยี่ยมชมศูนย์ศึกษาฯ	ปี ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)	
	คณะ	คน
ราษฎรทั่วไป	๖	๓,๑๒๘
เกษตรกร	๕๒	๒,๓๗๓
อาจารย์ – นักเรียน / นักศึกษา	๒๙	๒,๓๐๕
ข้าราชการ	๒๙	๑,๒๘๓
สื่อมวลชน	๓	๒๗
ชาวต่างประเทศ	-	-
องค์การบริหารส่วนตำบล / เทศบาล	-	-
กลุ่ม / สมาชิก	-	-
รวมทั้งสิ้น	๑๑๙	๙,๑๑๖

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีราษฎรที่เข้ารับการอบรมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนา
พิบูลทองฯ จำนวน ๑,๓๘๓ คน โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการ ดังนี้

๑) หลักสูตรสำหรับเกษตรกรในพื้นที่ขยายผลการพัฒนาของศูนย์ศึกษา
การพัฒนาพิบูลทองฯ จำนวน ๒๓ หลักสูตร ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๗๐๗ คน

หลักสูตรการฝึกอบรม (เรื่อง)	เวลาการฝึกอบรม		จำนวน ผู้เข้า อบรม	
	ระยะเวลาดำเนินการ อบรม (วัน/รุ่น)	ช่วงเวลา ฝึกอบรม (วัน/เดือน/ปี)		
๑. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่	๖	๑-๒ มิ.ย. ๖๔	๕๐	
๒. การจัดทำบัญชี	๑	๙ มิ.ย. ๖๔	๑๕	
๓. การปรับปรุงดินทรายจัด เพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่	๔	๑๐ มิ.ย. ๖๔	๔๓	
๔. การจัดการสวนไม้ผลคุณภาพ แบบครบวงจร	๑๑	๑๕-๑๗ มิ.ย. ๖๔	๘๗	
๕. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	๒	๒๒-๒๓ มิ.ย. ๖๔	๒๕	
๖. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพื่อปลูกพืชผักและไม้ผล	เกษตรกร	๓	๒๔ มิ.ย. ๖๔	๒๙
๗. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูก มะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ขุดยกร่อง	๑	๒๔ มิ.ย. ๖๔	๑๐	
๘. การเลี้ยงเป็ดเทศ	๑	๖-๗ ก.ค. ๖๔	๔๐	
๙. การเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมือง	๑	๘-๙ ก.ค. ๖๔	๒๐	
๑๐. การเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยว ที่ปรับปรุงแล้ว	๒	๑๓-๑๔ ก.ค. ๖๔	๑๐	
๑๑. การเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยว ที่ปรับปรุงแล้ว	๒	๑๕-๑๖ ก.ค. ๖๔	๑๐	
๑๒. การเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยวจัด (อบรมเชิงปฏิบัติการ)	๑	๑๕ มิ.ย. ๖๔	๓๐	
๑๓. การเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่และเป็ด) (อบรมเชิงปฏิบัติการ)	เกษตรกรและ ราษฎรทั่วไป	๑	๑๖ มิ.ย. ๖๔	๓๐
๑๔. การเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้ (อบรมเชิงปฏิบัติการ)	๑	๑๗ มิ.ย. ๖๔	๓๐	

หลักสูตรการฝึกอบรม (เรื่อง)	เวลาการฝึกอบรม		จำนวน ผู้เข้า อบรม
	ระยะเวลาดำเนินการ อบรม (วัน/รุ่น)	ช่วงเวลา ฝึกอบรม (วัน/เดือน/ปี)	
๑๕. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพื่อปลูกพืชผัก (อบรมเชิงปฏิบัติการ)	๑	๒๒ มิ.ย. ๖๔	๓๐
๑๖. การปลูกมะพร้าวน้ำหอม ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด (อบรมเชิงปฏิบัติการ)	๑	๒๓ มิ.ย. ๖๔	๓๐
๑๗. การเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้ (ออนไลน์)	เกษตรกรและ ราษฎรทั่วไป	๑	๓๐ มิ.ย. ๖๔
๑๘. การพัฒนาคุณภาพ และกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์กระจุต		๑	๑๐-๓๐ มิ.ย. ๖๔
๑๙. การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระจุต	๑	๑๔-๒๘ มิ.ย. ๖๔	๑๐
๒๐. การเพิ่มทักษะการผลิต ผ้าทอมัดหมี่	๑	๑๕-๒๙ มิ.ย. ๖๔	๑๐
๒๑. การเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่และเป็ด) (ออนไลน์)	๑	๑ ก.ค. ๖๔	๓๔
๒๒. การสร้าง Content และ VDO YouTube เพื่อการประชาสัมพันธ์ ในยุคดิจิทัลอย่างมืออาชีพ	๒	๒๔-๒๕ มิ.ย. ๖๔	๖๐
๒๓. เทคนิคการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (ออนไลน์)	๑	๒๕ ส.ค. ๖๔	๖๐
รวมทั้งสิ้น			๗๐๗

๒) หลักสูตรการอบรมสำหรับเกษตรกรและราษฎรทั่วไป จำนวน ๑๘ หลักสูตร
ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๖๗๖ คน

หลักสูตร	จำนวน (คน)	ระยะเวลา การอบรม
๑. การเพิ่มทักษะการผลิตผลิตภัณฑ์กระจุต	๕	๑๘-๒๗ ธ.ค. ๖๓
๒. พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบ และศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้	๑๕	๒๘-๒๙ ธ.ค. ๖๓
๓. สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร	๕๐	๑๙ ม.ค. ๖๔
๔. การปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ	๕๐	๒๐ ม.ค. ๖๔
๕. การเพาะเห็ด	๕๐	๒๑ ม.ค. ๖๔
๖. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๕๐	๒๒ ม.ค. ๖๔
๗. พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วม และศึกษาดูงาน	๗๕	๒๖-๒๗ ม.ค. ๖๔
๘. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช โครงการฟาร์มตัวอย่าง	๕๐	๒ ก.พ. ๖๔
๙. การปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ โครงการฟาร์มตัวอย่าง	๗๑	๓ ก.พ. ๖๔
๑๐. การพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตและการแปรรูป สัตว์น้ำ	๒๐	๑๘ ก.พ. ๖๔
๑๑. เยาวชนนักเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	๑๘	๒๓-๒๕ ก.พ. ๖๔
๑๒. การเลี้ยงแพะ	๑๐	๑ มี.ค. ๖๔
๑๓. การเลี้ยงสัตว์ปีก จำนวน ๒ รุ่น รุ่นที่ ๑	๓๒ ๓๐	๒ มี.ค. ๖๔
รุ่นที่ ๒	๒	๕ มี.ค. ๖๔
๑๔. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากปศุสัตว์		๓-๕ มี.ค. ๖๔
๑๕. การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่	๑๕	๙-๑๑ มี.ค. ๖๔
๑๖. การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร รุ่นที่ ๑	๑๔๐ ๓๕	๑๖-๑๗ มี.ค. ๖๔
รุ่นที่ ๒	๓๕	๒๓-๒๔ มี.ค. ๖๔
รุ่นที่ ๓	๓๕	๒๙-๓๐ มี.ย. ๖๔
รุ่นที่ ๔	๓๕	๘-๙ ก.ค. ๖๔
๑๗. การเพิ่มทักษะการผลิตผ้าทอพื้นเมือง	๕	๔-๑๓ มี.ย. ๖๔
๑๘. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร	๒๐	๒๓ มี.ย. ๖๔
รวม ๑๘ หลักสูตร	๖๗๖	คน

๒.๔ แผนงานฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระบรมวงศานุวงศ์ โดยมุ่งเน้นกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมและการตระหนักถึงประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่ายิ่ง โดยเฉพาะป่าพรุ ซึ่งเป็นผืนป่าขนาดใหญ่ในพื้นที่ภาคใต้ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๒.๔.๑ โครงการเพาะชำกล้าไม้เพื่อแจกจ่ายราษฎรทั่วไป จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ กล้า
งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการเตรียมกล้าไม้ทั่วไป เช่น การจัดหาเมล็ดพันธุ์และหน่อ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ กล้า ได้แก่ ขี้เหล็กบ้าน ทองอุไร กระถินเทพา มะขาม มะกอกน้ำ มะม่วง หม่อน ตะเคียนทอง ตำเสา และอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนกล้าไม้ให้แก่เกษตรกร ราษฎรทั่วไป ส่วนราชการ และนักเรียน/นักศึกษา ในเขตพื้นที่ ๑๓ อำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส และใกล้เคียง รวมทั้งได้สนับสนุนกล้าไม้ให้กับโครงการปลูกป่าต่าง ๆ และแจกฟรีในงานนิทรรศการนอกสถานที่ โดยมีราษฎรมาขอรับกล้าไม้ จำนวน ๔๗๐ คน หน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๓๐ หน่วยงาน

๒.๔.๒ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ไม้เสม็ดในงานหัตถกรรมและสิ่งก่อสร้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการศึกษารูปแบบไม้เสม็ดขาว ในขนาดและรูปแบบที่แตกต่างกัน เพื่อนำมาจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าและหาวิธีการนำไม้เสม็ดขาวมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์จากไม้เสม็ดขาวหลากหลายชนิด เช่น เตี้ยนอน ๓ ชุด ที่วางโทรศัพท์ ๕๐ อัน แก้ว ๒ ตัว ฯลฯ นำมาแสดงเป็นนิทรรศการขยายผลไปสู่ราษฎรเพื่อนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้

๒.๔.๓ การเพาะชำกล้าไม้สนับสนุนโครงการปลูกป่าในใจคนและปลูกไม้ ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป ๑๕ ชนิด จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ กล้า ได้แก่ ตะเคียนทอง มะตูม ทองอุไร พะยอม ต้อยติ่ง ปาล์มจีบ หมากเขียว หมากเหลือง หมากนวล มะขามป้อม กระถินเทพา มะกอกน้ำ เสม็ดแดงไบมน พิกุล และส้มจี๊ด รวมทั้ง เพาะชำกล้าไม้มีค่า ซึ่งเป็นไม้ท้องถิ่น ๗ ชนิด จำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า ได้แก่ แอ็ก (กูเบ) ยางวาด พะยุง ปลาไหลเผือก หมากแดง ผักหวานป่า และไซเขียว เพื่อสนับสนุนกล้าไม้ให้แก่เกษตรกร ราษฎรทั่วไป และส่วนราชการ โดยมีราษฎรมาขอรับกล้าไม้ จำนวน ๓๙๒ คน หน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๓๓ หน่วยงาน

๓. แผนงานการบริหารจัดการองค์กร

๓.๑ พิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิต โดยมีตัวอย่างพิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิตในพื้นที่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เช่น

๓.๑.๑ โครงการสวนเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา พื้นที่ ๙.๓ ไร่ โดยมีการรวบรวมพันธุ์ไม้พื้นเมืองและไม้ป่าพรุ จำนวน ๒๙ ชนิด ๑๖๔ ต้น เช่น มเหสักข์ สักสยามินทร์ จำปาป่า ยางนา กันเกรา ชมพู่ น้ำ กะบวย หมากแดง จิกน้ำ และชะมวง ฯลฯ เพื่อเป็นแหล่งอนุรักษ์ และสามารถให้นักเรียน นักศึกษา ราษฎรทั่วไปและหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาศึกษาหาความรู้ ปลูกฝังให้เยาวชนและราษฎรทั่วไปเกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรป่าไม้เพิ่มขึ้น

๓.๑.๒ โครงการรวบรวมพืชตระกูลปาล์มเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษา ครงราชย์
พื้นที่ ๖ ไร่ เดิมเป็นพื้นที่พรุ ซึ่งเป็นร่องน้ำ มีน้ำไหลผ่าน โดยได้รวบรวมพืชตระกูลปาล์ม
ในพื้นที่ภาคใต้และภาคอื่น ๆ ของประเทศ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร
และราษฎรทั่วไปที่สนใจ ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการปลูกต้นไม้เพิ่มเติม
เช่น ต้นเล็บมือนาง ต้นปาล์มริบบิ้น ต้นปาล์มชามูไร ต้นปาล์มเจ้าหญิง ต้นปาล์มหมากรุก
และต้นปาล์มคาบถือกชาลอน ฯลฯ รวมทั้ง เพาะกล้าพันธุ์ไม้ ตัดหญ้าและตัดแต่งทรงพุ่ม
กำจัดวัชพืช และใส่ปุ๋ย จำนวน ๓ ครั้ง/ปี ซ่อมแซมสะพานทางเดินกลางเกาะ และจัดทำป้าย
พันธุ์ไม้เพิ่มเติม

๓.๑.๓ โครงการรวบรวมพันธุ์ไม้หายากและพืชสมุนไพรเฉลิมพระเกียรติ
๗๒ พรรษา พื้นที่ ๖ ไร่ เดิมเป็นพื้นที่พรุ โดยได้รวบรวมพรรณพืชพื้นเมืองภาคใต้ พืชสมุนไพร
และพันธุ์ไม้หายากเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และราษฎรทั่วไปที่สนใจ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการปลูกต้นไม้เพิ่มเติม ได้แก่ ต้นมะยมแดง ต้นชิงแดง
ต้นอิมะ (บุหงาตานี) ต้นเหลียง และต้นอังกาบหนู รวมทั้ง เพาะกล้าพันธุ์ไม้ ดูแลรักษาแปลง
ด้วยการตัดหญ้าและตัดแต่งทรงพุ่ม กำจัดวัชพืช และจัดทำป้ายพันธุ์ไม้เพิ่มเติม ทั้งนี้ มีผู้ที่สนใจ
ได้เข้ามาเรียนรู้ จำนวน ๕ คณะ ราษฎร ๔๕ คน

๓.๑.๔ โครงการสวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา
พื้นที่ ๑๒ ไร่ เดิมเป็นพื้นที่ขุดยกร่องปลูกไม้ผลผสมผสาน โดยมีการเปลี่ยนพื้นที่ให้เป็น
สวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา ในปี ๒๕๕๘ จัดทำขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาส

อันเป็นมหามงคลที่ ทรงมีพระชนมายุ ๖๐ พรรษา ในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ โดยรวบรวมพรรณไม้ที่มีลักษณะของดอก ผล ใบ ลำต้น และส่วนต่าง ๆ ที่สีม่วง ไม้ป่า และไม้เกษตรที่เป็นพืชประจำถิ่น พืชต่างถิ่น และพืชหายากใกล้จะสูญพันธุ์ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และราษฎรทั่วไปที่สนใจ ทั้งนี้ งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการปลูกต้นไม้เพิ่มเติม ได้แก่ ต้นสาวสันทราย กระเจี๊ยบแดง ข้าวโพดม่วง ฟ้าประดิดิษฐ์ ปทุมมา ฤๅษีผสม บานไม่รู้โรย ต้นเทียน และคล้าน้ำ มะเขือม่วง ฯลฯ รวมทั้ง เพาะกล้าพันธุ์ไม้เพิ่มเติม ตัดแต่งทรงพุ่ม กำจัดวัชพืช และจัดทำบอร์ดป้ายชื่อพันธุ์ไม้

๓.๒ โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยดำเนินกิจกรรมภายในโครงการฯ งบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แก่

๓.๒.๑ กิจกรรมปกปักพันธุ์กรรมพืช ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้กำหนดพื้นที่ปกปักพันธุ์กรรมพืช คือ สวนนกเป็ดน้ำ ซึ่งมีเนื้อที่ ๘๕ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าพรุดั้งเดิมที่มีสภาพพื้นที่ลุ่มต่ำมีน้ำท่วมขังตลอดทั้งปี พืชพรรณธรรมชาติส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีกระจุตและไม้เนื้ออื่น ๆ ขึ้นปกคลุม มีการปกป้องรักษาต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิง และพรรณไม้ดั้งเดิมที่เจริญเติบโต

๓.๒.๒ กิจกรรมสำรวจพันธุ์กรรมพืช ดำเนินการสำรวจเก็บรวบรวมความหลากหลายของแมลงในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พื้นที่เป้าหมาย ๕๑๐ ไร่ สำรวจและศึกษาเกี่ยวกับแมลงที่ช่วยในการกำจัดศัตรูพืช แมลงที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของป่า เก็บรวบรวมชนิดของแมลงที่พบในพื้นที่ โดยการจัดทำทางตามธรรมชาติของแมลง จำนวนไม่น้อยกว่า ๔๐ ชนิด

๓.๒.๓ กิจกรรมรักษาพันธุ์กรรมพืช ปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช จำนวน ๘ แปลง ได้แก่ หวาย ดาหลา สมุนไพโร บัว หม้อข้าวหม้อแกงลิง กล้วยไม้ มเหสักข์-สักสยามินทร์ และพันธุ์ไม้หายาก โดยดูแลรักษาด้วยการกำจัดวัชพืช ตัดแต่ง ใส่ปุ๋ย และขยายพันธุ์พืชเพิ่มเติม ได้แก่ การขยายพันธุ์ดาหลา โดยการแยกหน่อดาหลา และชำในถุงพลาสติก จำนวน ๒๐๐ หน่อ

๓.๒.๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืช พื้นที่ ๒.๓ ไร่ เป็นแปลงสาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อการปลูกปาล์มสาคุ เป็นการดำเนินการต่อเนื่องหลังจากที่งานทดลองสิ้นสุดลงในปี ๒๕๕๖ โดยปาล์มสาคุ เป็นพันธุ์ไม้ที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่พรุ และพื้นที่ลุ่มที่มีน้ำท่วมขังทั่วไป สามารถนำส่วนต่าง ๆ เกือบทุกส่วนมาใช้ประโยชน์ได้ สามารถนำมาปลูกเพื่อทดแทนในพื้นที่รกร้าง และเป็นพืชอนุรักษ์ดินและน้ำ

๓.๒.๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการบันทึกข้อมูล การสำรวจรวบรวม การศึกษาประเมินการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง ข้อมูลทรัพยากรอื่น ๆ ลงในระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นฐานข้อมูลโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการสำรวจรวบรวมข้อมูล จัดทำผังแปลงปลูกและแปลงปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชและการบันทึกค่าพิกัดตำแหน่ง (GPS) ของพืชที่ปลูกรักษาและฐานข้อมูล ซึ่งเป็นฐานข้อมูลของกิจกรรมที่ดำเนินการของแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลการสำรวจพันธุ์ไม้ดั้งเดิม ได้แก่ โกงกางพรุ สามร้อยยอด กกเหลี่ยม และจอกหูหนูยักษ์

๓.๓ โครงการจัดตั้งการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดทำโครงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรขึ้น เพื่อแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสู่ระบบตลาดและวางแผนในการจัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าของผลผลิตให้สูงขึ้น แทนการขายผลผลิตในรูปแบบเดิม และพัฒนาเป็นจุดศึกษาดูงานให้กับเกษตรกร และผู้ที่สนใจการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรต่อไปในอนาคต โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรตามฤดูกาล ออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์ และจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์

๓.๔ โครงการรวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมืองภาคใต้ เริ่มดำเนินการเมื่อปี ๒๕๖๐ พื้นที่ ๒.๒ ไร่ ภายในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ รวบรวมพันธุ์กล้วยได้ทั้งหมด ๓๙ พันธุ์ จำแนกจัดกลุ่มกล้วยพันธุ์ที่มีในแปลงรวบรวมพันธุ์ จำนวน ๓๖ พันธุ์ ตามลักษณะทางพันธุกรรม ตามกรรมวิธีของ Simmonds and Sheperd ได้ทั้งหมด ๕ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม AA, AAA, AAB, ABB และ BB ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑) การสำรวจและปลูกพันธุ์กล้วยเพิ่มเติม เป็นพันธุ์กล้วยซึ่งตรงกับชื่อที่มีในสถาบัน จำนวน ๓ สายพันธุ์ ได้แก่

- กล้วยนิ้วจระเข้ (ปีแซ ยะรี บอยอ) จำแนกพันธุกรรมจัดอยู่ในกลุ่ม AAB
- กล้วยขนม (ปีแซ ตาปง) จำแนกพันธุกรรมจัดอยู่ในกลุ่ม AAB
- กล้วยเล็บม้ายหรือกล้วยตานีกีบม้าย จำแนกพันธุกรรมจัดอยู่ในกลุ่ม BB

ทำให้ในปัจจุบันสามารถรวบรวมพันธุ์กล้วยและจำแนกลักษณะทางพันธุกรรมได้ ๓๙ พันธุ์ ตรงกับสถาบันฯ จำนวน ๑๐ พันธุ์ และยังสำรวจไม่พบ รวมทั้งไม่ได้ปลูกอีก จำนวน ๒ พันธุ์ คือ กล้วยพันธุ์อะไร และกล้วยพันธุ์ลูกไก่

๒) ดำเนินการส่งตัวอย่างเนื้อเยื่อพันธุ์กล้วย จำนวน ๑๒ พันธุ์ เพื่อส่งวิเคราะห์และจัดทำแผนที่ DNA ร่วมกับสำนักวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร

๓) มีการบันทึกลักษณะทางพฤกษศาสตร์ และจัดทำฐานข้อมูลทางสัณฐานวิทยา

๔) การขยายผลแปลงรวบรวมพันธุ์สำรองและแปลงเรียนรู้พันธุ์กล้วย เพื่อสำรองพันธุ์และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลายของพันธุ์ตลอดจนเป็นแปลงอนุรักษ์พันธุ์กล้วยพื้นเมืองภาคใต้ โดยนำพันธุ์กล้วยไปปลูกขยายผลในพื้นที่ จำนวน ๓ แปลง ได้แก่

- แปลงรวบรวมพันธุ์สำรอง ในพื้นที่แปลงทดลองของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส เนื้อที่ ๒.๙ ไร่

- จัดทำแปลงเรียนรู้พันธุ์กล้วยในพื้นที่ฐานเรียนรู้คนรักป่า ณ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านโคกปาฆาปือซา เนื้อที่ ๓.๕ ไร่

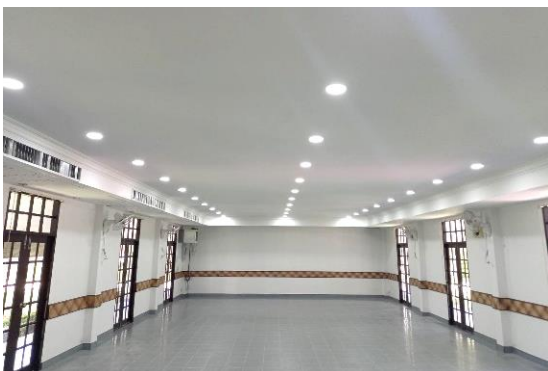
- จัดทำแปลงเรียนรู้พันธุ์กล้วยในโรงเรียนบ้านโคกศิลา เนื้อที่ ๐.๑๓ ไร่

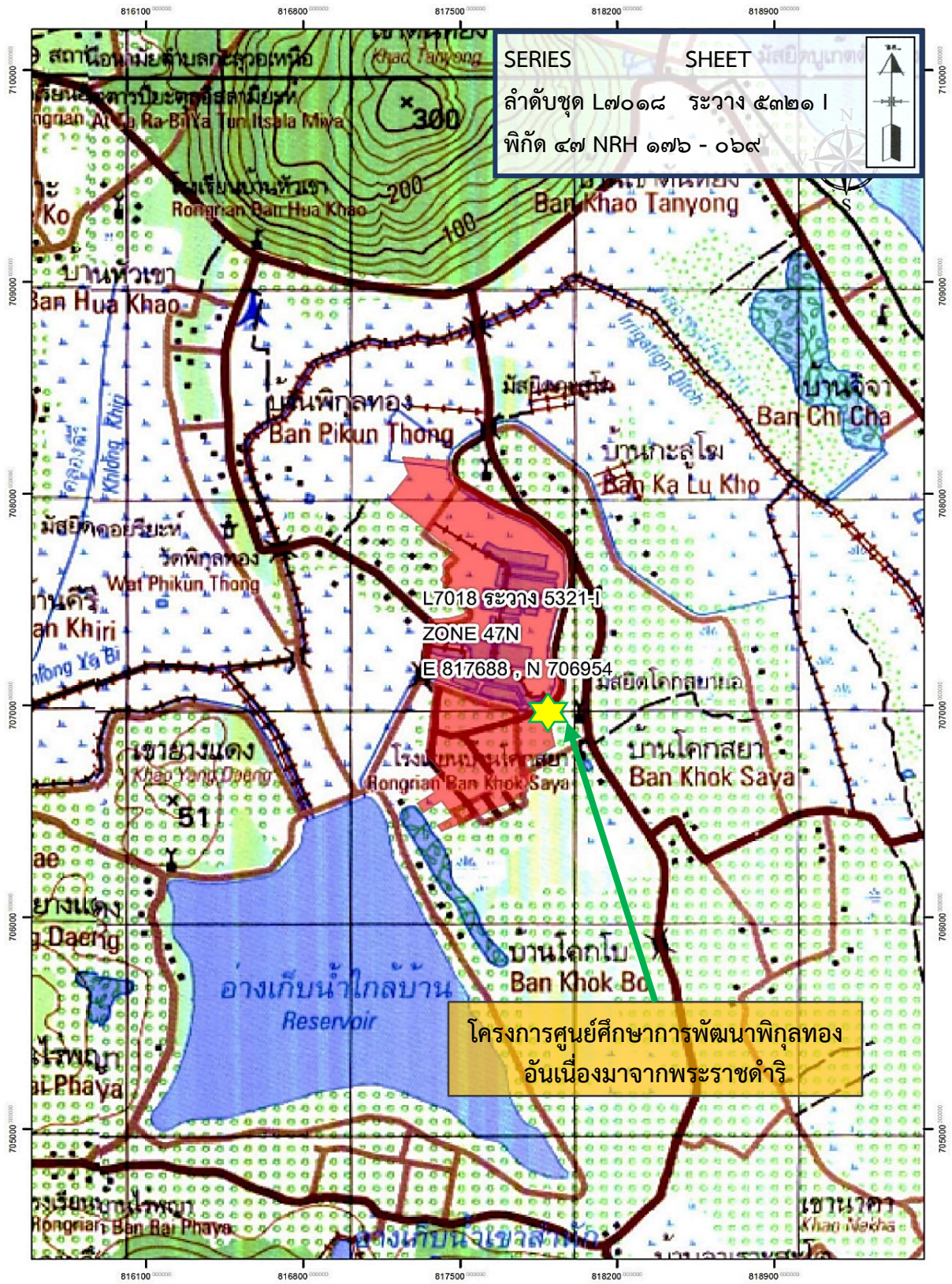
๓.๕ การบริหารจัดการด้านหม่อนไหม งานหม่อนไหม ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ ได้จัดทำแปลงสาธิตเพื่อเป็นต้นแบบสำหรับเกษตรกรและราษฎรทั่วไปได้เข้ามา ศึกษาดูงานด้านหม่อนไหมและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับพื้นที่ และเพื่อให้สามารถผลิตท่อนพันธุ์หม่อนได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร รวมถึง การบริหารจัดการให้งานหม่อนไหมเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับ เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการสาธิตการปลูกหม่อนผลสด หม่อนใบ สาธิตการเลี้ยงไหมพันธุ์พื้นบ้านและพันธุ์ลูกผสม สาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์หม่อนไหม และผลิตพันธุ์หม่อนเพื่อแจกจ่าย จำนวน ๒๐,๐๐๐ ถู

๓.๖ การจัดทำเอกสารเผยแพร่ การจัดซื้อ บำรุงดูแลครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภูลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 บ้านพิภูลทอง หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
 พิกัด ๔๗ NRH ๑๗๖ - ๐๖๙ ระวัง ๕๓๒๑ I ลำดับชุด L๗๐๑๘
 ขยายจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการปรับปรุงอาคารที่ทำการสำนักงาน กปร. ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

ตามที่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ภาคใต้ และแปรพระราชฐาน ประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัดนราธิวาส อย่างต่อเนื่องทุกปี รวมทั้ง พระราชทานพระราชดำริให้มีการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส เพื่อเป็น “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” ที่เปิดโอกาสให้ราษฎรได้มาเรียนรู้แนวทางการพัฒนาการประกอบอาชีพที่เหมาะสมในพื้นที่ รวมทั้ง เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า ทดลอง แนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับภูมิสังคม แล้วนำผลที่ได้ไปขยายผลให้แก่ราษฎร ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการตามเสด็จฯ และสนองพระราชดำริ รวมทั้ง เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน ร่วมวางแผน และติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ราษฎร จึงได้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติงานของสำนักงาน กปร. ขึ้น ในเขตพื้นที่โครงการชลประทานนราธิวาส อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการปรับปรุงอาคารที่ทำการสำนักงาน กปร. โดยมีรายละเอียด กิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑) กิจกรรมปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ทำการสำนักงาน กปร. ได้แก่ งานด้านวิศวกรรม งานสถาปัตยกรรม งานสุขาภิบาล งานระบบไฟฟ้า งานรื้อถอนอาคาร และงานอุปกรณ์เบ็ดเตล็ด

๒) กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าอาคารที่ทำการสำนักงาน กปร. ได้แก่ งานปูทางเดิน และงานปลูกต้นไม้ (ไม้ยืนต้น / ไม้ดอกไม้ประดับ / งานดินและวัสดุสำหรับปลูก) เพื่อเพิ่มการใช้งาน ในพื้นที่และปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับการใช้งานโดยรวม

๓) กิจกรรมจัดหาครุภัณฑ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์สำนักงาน (โต๊ะ เก้าอี้ และเครื่องปรับอากาศ) ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว และครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่ เพื่อสนับสนุนและเสริมการใช้งาน ภายในอาคารที่ทำการสำนักงาน กปร.

ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๔ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานในการประสานการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเขตพื้นที่ภาคใต้ ให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ระหว่างดำเนินการปรับปรุงอาคารที่ทำการสำนักงาน กปร.

โครงการปรับปรุงอาคารที่ทำการสำนักงาน กปร.

โครงการชลประทานนราธิวาส ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
 พิกัด ๔๗ NRH ๑๑๓ - ๑๐๔ ระวัง ๕๓๒๑ I ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

ด้านแหล่งน้ำ

โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำปีแถมุดอ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมอาคารประกอบ ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรบ้านปีแถมุดอ ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทาน พิจารณาก่อสร้างอ่างเก็บน้ำปีแถมุดอ ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก บริเวณเชิงเขาเหนือพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ โดยพิจารณาโครงการสำรวจรายละเอียดภูมิประเทศ ออกแบบและก่อสร้างจนแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ต่อมาวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โครงการอ่างเก็บน้ำปีแถมุดออันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางการปรับปรุงคุณภาพน้ำจากอ่างเก็บน้ำปีแถมุดอที่จะนำไปใช้ในการอุปโภคบริโภคของราษฎรในพื้นที่ให้มีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปอุปโภคบริโภคได้ ทั้งนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการศึกษาการผลิตอุปกรณ์เมนเฟรม ที่จะสามารถเพิ่มคุณภาพน้ำให้ดียิ่งขึ้นได้...”

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างหอดักสูง ขนาดความสูง ๓๐ เมตร และถังไฟเบอร์กลาส ขนาดความจุ ๓๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมระบบกรองน้ำเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำ จากนั้นส่งน้ำเข้าสู่ระบบท่อส่งน้ำ ความยาวรวม ๕,๗๖๘ เมตร เพื่อกระจายน้ำไปยังบ้านเรือนของราษฎรบ้านปีแถมุดอ นอกจากนี้ จะมีการติดตั้งเครื่องกรองน้ำระบบ RO (Reverse Osmosis) ในโรงเรียน จำนวน ๒ แห่ง และมัสยิด จำนวน ๒ แห่ง ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๓๘ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

ทั้งนี้ ได้มีการจัดตั้ง “กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานโครงการอ่างเก็บน้ำปีแถมุดออันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้น เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เพื่อให้ราษฎรบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำสนับสนุนด้านการอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎรบ้านปีแถมุดอ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบุกิต อำเภोजะเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส จำนวนประมาณ ๑๕๗ ครัวเรือน ราษฎร ๕๘๑ คน รวมทั้งโรงเรียนในพื้นที่ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบุกิตประชาอุปถัมภ์ และโรงเรียนบ้านบาตาปาเซ รวมทั้งมัสยิด จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ มัสยิดบ้านปีแถมุดอ และมัสยิดมูฮายีรีน ซึ่งราษฎรดังกล่าวจะได้มีน้ำที่สะอาดและถูกสุขลักษณะใช้ในกิจวัตรประจำวัน ทำให้มีสุขภาพอนามัยและมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

บริเวณที่จะดำเนินการก่อสร้างระบบกรองน้ำเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำ และแนวท่อส่งน้ำ

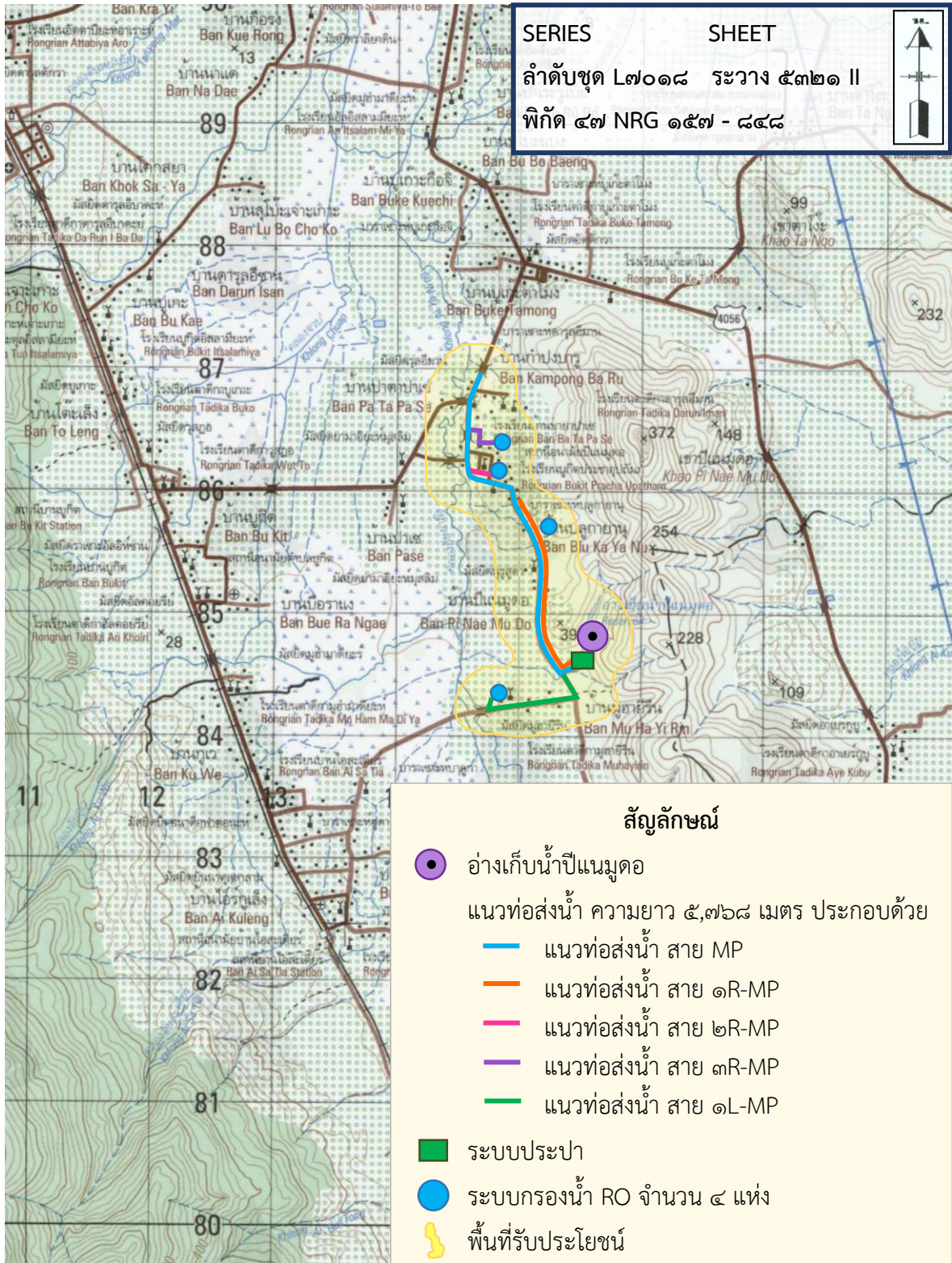
ระหว่างดำเนินการวางท่อส่งน้ำ

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

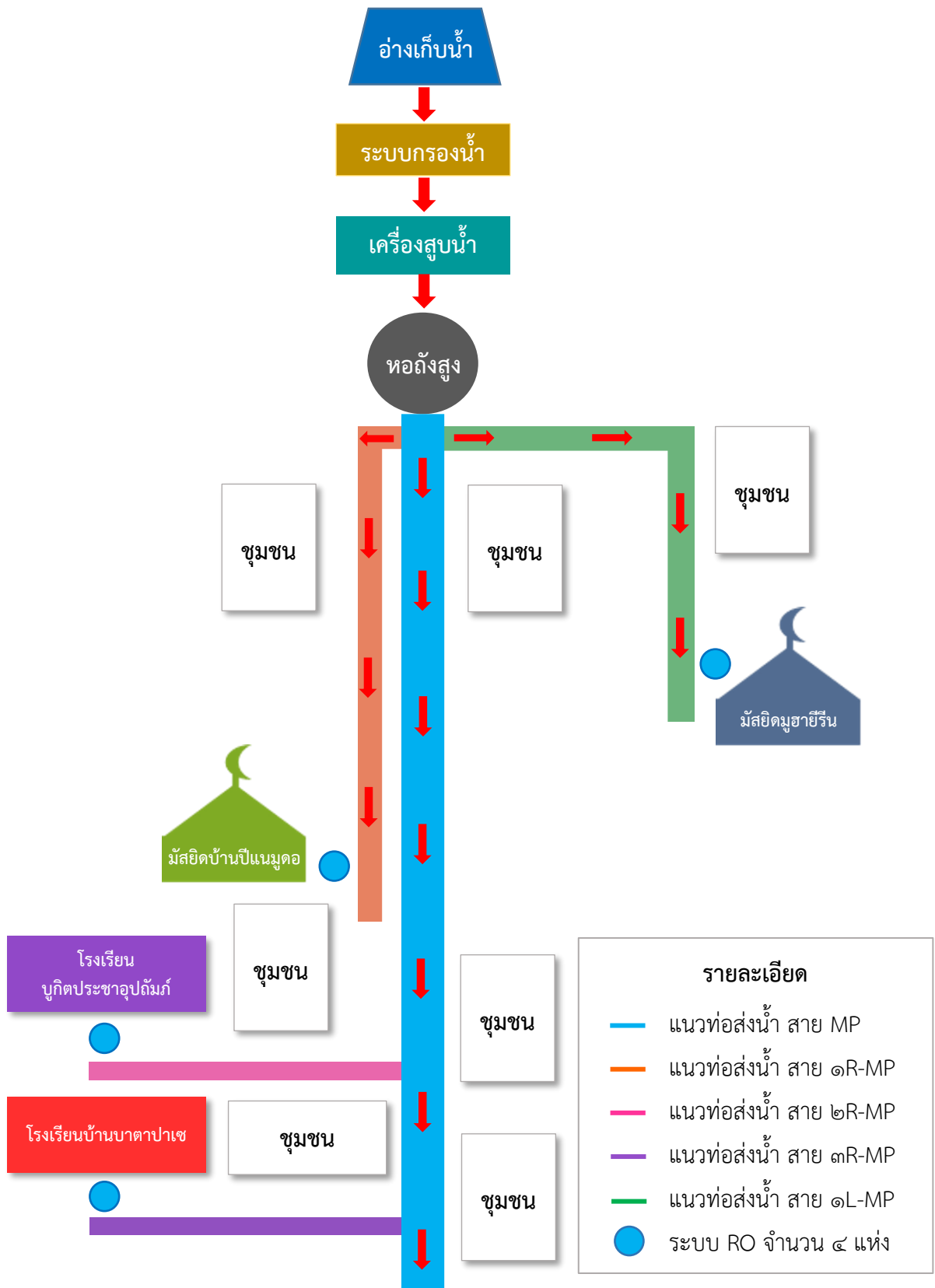

โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำปีนเมตดอ
 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมอาคารประกอบ
 บ้านปีนเมตดอ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส
 พิกัด ๔๗ NRG ๑๕๗ - ๘๔๘ ระวัง ๕๓๒๑ II ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

แผนผังโครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำปีนเมตอ
 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมอาคารประกอบ
 บ้านปีนเมตอ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบุกิต อำเภोजะเอยีร์ จังหวัดนราธิวาส

โครงการระบบระบายน้ำโรงเรียนบ้านโคกศิลาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โรงเรียนบ้านโคกศิลา ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานร่วมกันพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง บริเวณสนามกีฬาของโรงเรียนบ้านโคกศิลาในแนวทางที่เหมาะสม...”

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการถมดินและปรับระดับพื้นที่บริเวณสนามกีฬาของโรงเรียนบ้านโคกศิลา ความสูงเฉลี่ย ๐.๕๘ เมตร พื้นที่ประมาณ ๒.๕๐ ไร่ ให้ได้ระดับเดียวกับถนนภายในโรงเรียน พร้อมทั้งก่อสร้างคูระบายน้ำโดยรอบพื้นที่โรงเรียน จำนวน ๓ สาย ระยะทางรวม ๖๖๑ เมตร และก่อสร้างท่อระบายน้ำบริเวณด้านนอกโรงเรียน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำลงสู่ร่องน้ำธรรมชาติ ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๒๓ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถป้องกันการเกิดปัญหาน้ำท่วมขังบริเวณสนามกีฬารวมทั้งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของโรงเรียนบ้านโคกศิลาและชุมชนใกล้เคียง ทำให้นักเรียน จำนวน ๑๓๗ คน ครู จำนวน ๑๑ คน และบุคลากรของโรงเรียนบ้านโคกศิลา ตลอดจนราษฎรในชุมชนใกล้เคียงมีสภาพแวดล้อมและมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

สภาพพื้นที่น้ำท่วมซึ่งบริเวณสนามกีฬาของโรงเรียนบ้านโคกศิลา

ระหว่างดำเนินการปรับพื้นที่

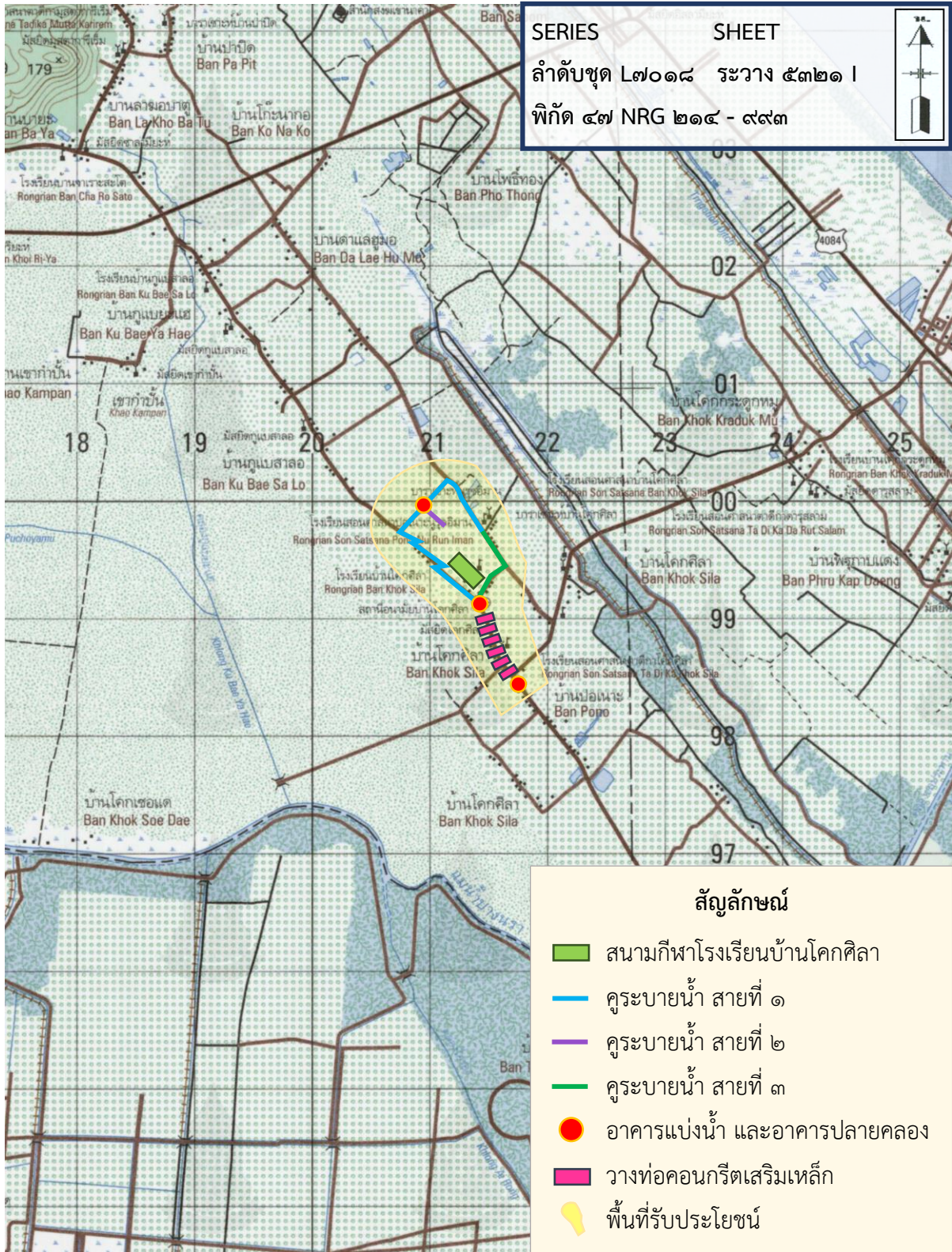
การก่อสร้างคูระบายน้ำโดยรอบพื้นที่โรงเรียน

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

โครงการระบบระบายน้ำโรงเรียนบ้านโคกศิลาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 บ้านโคกศิลา หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
 พิกัด ๔๗ NRG ๒๑๔ - ๙๙๓ ระวาง ๕๓๒๑ I ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการฝายคลองทำไม้แดงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(จัดหาน้ำช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านยางโพรง)
ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านยางโพรง ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านยางโพรง และราษฎรบริเวณใกล้เคียง โดยการก่อสร้างฝายคลองทำไม้แดงพร้อมระบบส่งน้ำ รวมทั้งประสานกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาปรับปรุงระบบส่งน้ำของฝายบ้านทับเที่ยง และฝายบ้านยางโพรงที่ได้รับ ความเสียหายเนื่องจากอุทกภัย ให้สามารถใช้งานได้...”

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างฝายทดน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก สูงประมาณ ๒ เมตร ขนาดสันฝายยาวประมาณ ๓๐ เมตร พร้อมติดตั้งระบบท่อส่งน้ำและอาคารประกอบ ความยาว ๕,๐๐๐ เมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างเตรียมการเบื้องต้น และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะทำให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านยางโพรง มีแหล่งน้ำต้นทุนในการสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค พื้นที่การเกษตร และกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนและครู รวมถึงส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่บ้านยางโพรง หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมจำนวนประมาณ ๒๑๘ คน ให้ได้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ ตลอดทั้งปี

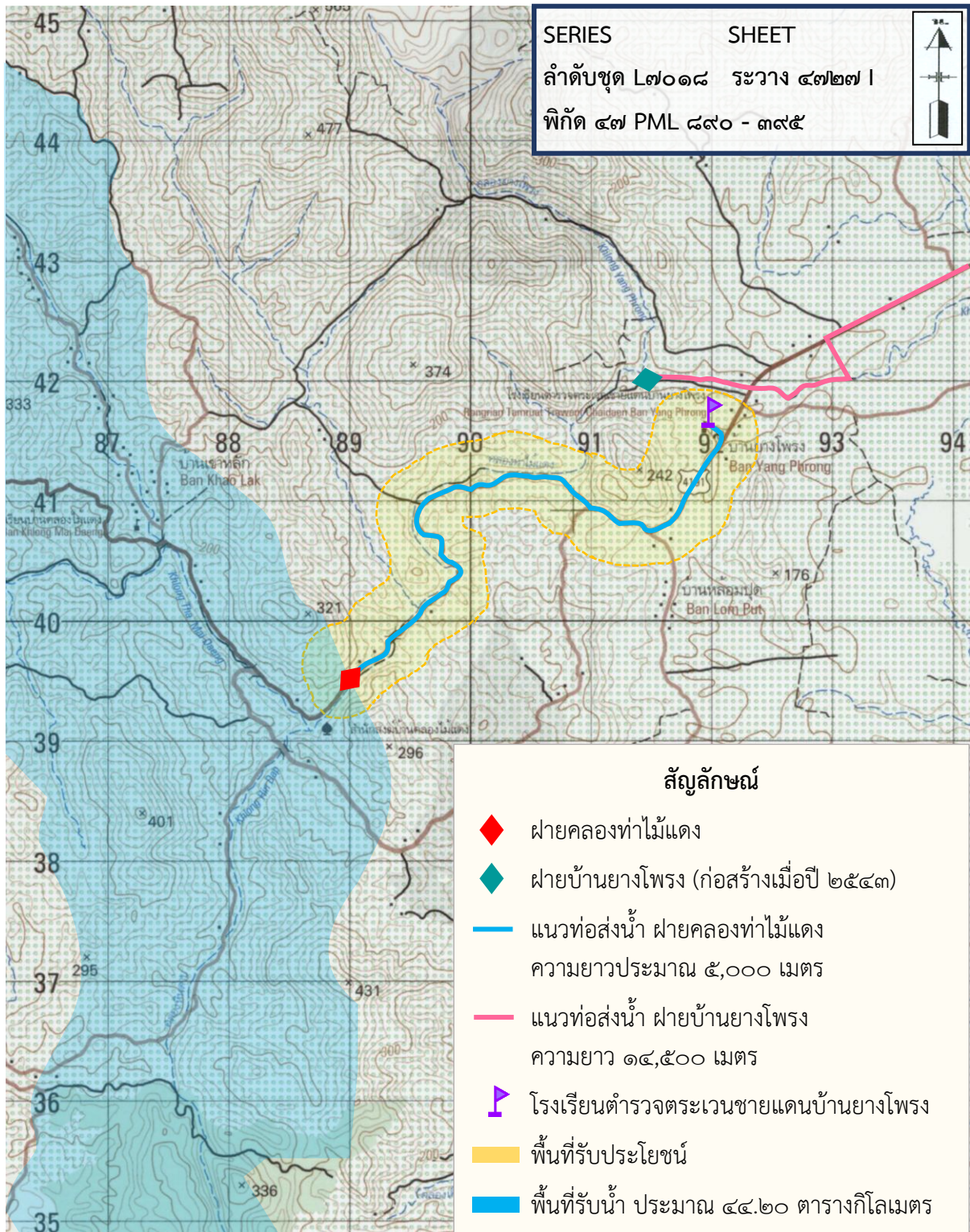
ปัจจุบันอยู่ระหว่างเตรียมการเบื้องต้น

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

โครงการฝายคลองท่าไม้แดงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 (จัดหาน้ำช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านยางโพรง)
 บ้านยางโพรง หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 พิกัด ๔๗ PML ๘๙๐ - ๓๙๕ ระยะเวลา ๔๗๒๗ | ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แตแตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลศรีสาคร อำเภศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แตแตไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ตามที่ นายสมมะแอ ภูโน ราษฎร หมู่ที่ ๙ ตำบลศรีสาคร อำเภศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส และคณะ ได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานโครงการปรับปรุงฝายทดน้ำพร้อมระบบประปาภูเขา เพื่อช่วยเหลือราษฎร หมู่ที่ ๒ ๓ ๔ ๖ และ ๑๐ ตำบลศรีสาคร ซึ่งประสบความเดือดร้อนจากปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน รวมทั้ง ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรในฤดูแล้ง (ตามหนังสือสำนักพระราชวัง ที่ รล ๐๐๐๘.๕/๓๑๒๖ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำในลักษณะท่อพีวีซี ขนาด ๐.๒๕ ๐.๒๐ ๐.๑๕ และ ๐.๑๐ เมตร ความยาวรวม ๑๓,๙๗๑ เมตร และอาคารประกอบ รวมทั้ง ซ่อมแซมฝายทดน้ำเดิม โดยการปรับเพิ่มขนาดสันฝายให้มีขนาดความยาว ๒๗ เมตร สูง ๒.๑๐ เมตร เพื่อเสริมพื้นที่การเก็บกักน้ำ อีกทั้ง ขุดลอกตะกอนทราย บริเวณหน้าฝาย และบูรณะทางลำเลียง ระยะทาง ๑,๐๐๐ เมตร ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๕ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๕

ทั้งนี้ ได้มีการจัดตั้ง “กลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แตแต” ขึ้น เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้ราษฎรบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำสนับสนุนด้านการอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎรบ้านไอร์แตแต หมู่ที่ ๕ (บางส่วน) และบ้านกำปงบารู หมู่ที่ ๑๐ (บางส่วน) ตำบลศรีสาคร อำเภศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส จำนวนประมาณ ๕๖๓ ครัวเรือน ราษฎร ๒,๐๖๗ คน (บ้านไอร์แตแต ๔๐๒ ครัวเรือน และบ้านกำปงบารู ๑๖๑ ครัวเรือน) รวมทั้งส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่การเกษตร จำนวนประมาณ ๑,๖๑๐ ไร่ (บ้านไอร์แตแต ๗๐๐ ไร่ และบ้านกำปงบารู ๙๑๐ ไร่) ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี

สภาพของฝายทอน้ำเดิม

ระบบท่อส่งน้ำเดิม

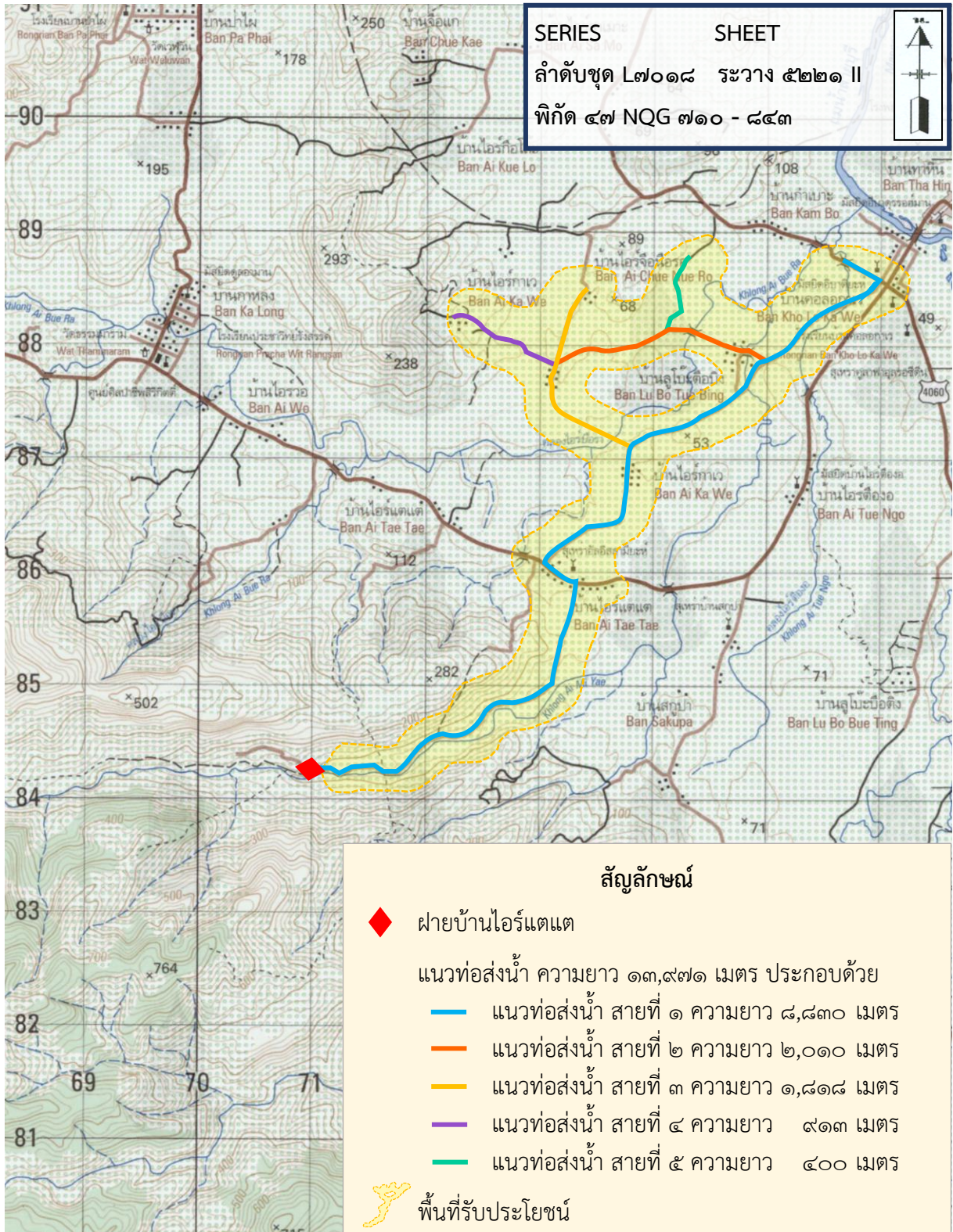
ระหว่างดำเนินการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำ

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

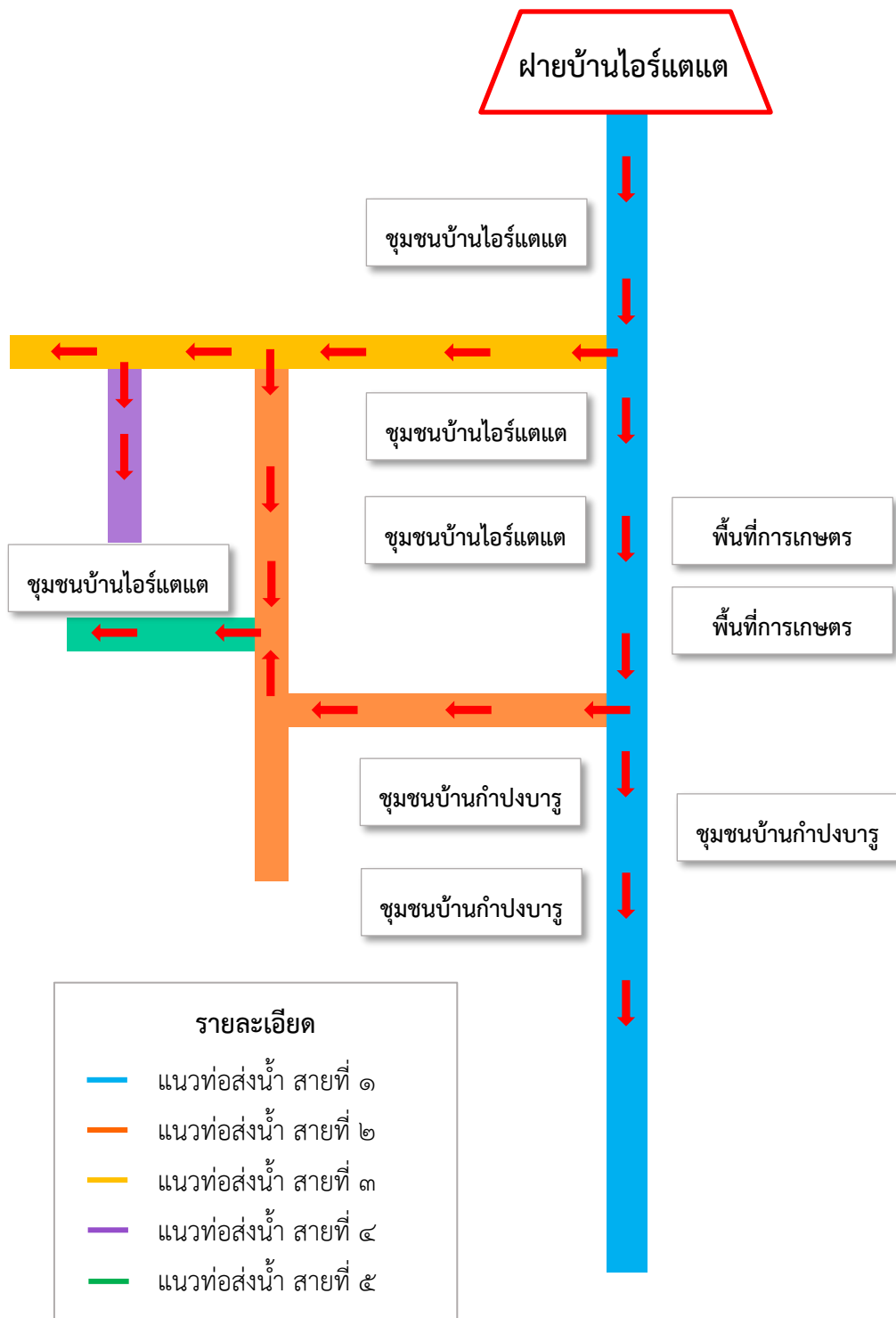

โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝ่ายบ้านไอร์แตแตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 บ้านไอร์แตแต หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
 พิกัด ๔๗ NQG ๗๑๐ - ๘๔๓ ระวัง ๕๒๒๑ II ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

แผนผังโครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แตแตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านไอร์แตแต หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

ด้านสิ่งแวดล้อม

โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

เรื่องเดิม

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ เนื้อที่ประมาณ ๔,๒๐๐ ไร่ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗ ตามที่จังหวัดกระบี่น้อมเกล้าฯ ถวาย เพื่อการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้ สัตว์ป่า และสัตว์น้ำ ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ตลอดจนรักษาไว้ซึ่งระบบนิเวศของป่าทุ่งทะเลให้ยั่งยืน (ตามหนังสือสำนักพระราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๐๘/พิเศษ ๑๓๑ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗)

ผลการดำเนินงาน

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล จังหวัดกระบี่ ร่วมกับสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ป่ากินได้และไม้เศรษฐกิจ จำนวน ๓๐,๐๐๐ กล้า ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายในการดูแลรักษาป่าทุ่งทะเล และทำให้ราษฎรมีต้นทุนในการพัฒนาอาชีพ สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือน

๒. กิจกรรมปลูกเตยปาหนันเพื่อส่งเสริมอาชีพแนวพระราชดำริจักสานเตยปาหนัน จำนวน ๗๐ ไร่ ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อให้ราษฎรมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีต้นทุนในการพัฒนาอาชีพ มีรายได้เพิ่ม รวมทั้งมีความรู้ในการดูแลรักษาป่าทุ่งทะเลอย่างถูกวิธี

๓. กิจกรรมจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์สนับสนุนกลุ่มจักสานเตยปาหนัน ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อให้กลุ่มจักสานเตยปาหนัน จำนวนประมาณ ๕๐ คน มีวัสดุและอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการ ช่วยพัฒนาและต่อยอดการทำผลิตภัณฑ์จากเตยปาหนัน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการสร้างคนสร้างงานให้กับชุมชน

๔. กิจกรรมจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์สนับสนุนกลุ่มทำผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งโพรง ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อให้กลุ่มทำผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งโพรง จำนวนประมาณ ๕๐ คน มีวัสดุและอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการ ช่วยพัฒนาและต่อยอดการทำผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งโพรง ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการสร้างคนสร้างงานให้กับชุมชน

๕. กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำ (การเลี้ยงปลาในกระชัง) ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๓๐ คน ซึ่งทำให้ราษฎรได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ช่วงสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ เกิดการจำหน่ายและแปรรูปผลผลิตสัตว์น้ำในพื้นที่ชุมชน

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. สามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดจนระบบนิเวศของผืนป่าให้คงความอุดมสมบูรณ์

๒. สามารถลดปัญหาความขัดแย้งของราษฎรทั้งในและนอกพื้นที่ ในการเข้ามาบุกรุกยึดถือครอบครองป่า เก็บหาของป่าภายในโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล

๓. ช่วยให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย

๔. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ ได้รับประสบการณ์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน รวมถึงเป็นการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสร้างจิตสำนึกที่ดี ให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ป่ากินได้และไม้เศรษฐกิจ

กิจกรรมปลูกเตยปาหนันเพื่อส่งเสริมอาชีพแนวพระราชดำริจักสานเตยปาหนัน

กิจกรรมจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์สนับสนุนกลุ่มจักสานเตยปาหนัน

กิจกรรมจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์สนับสนุนกลุ่มทำผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งโพรง

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำ (การเลี้ยงปลาในกระชัง)

การคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ
ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔

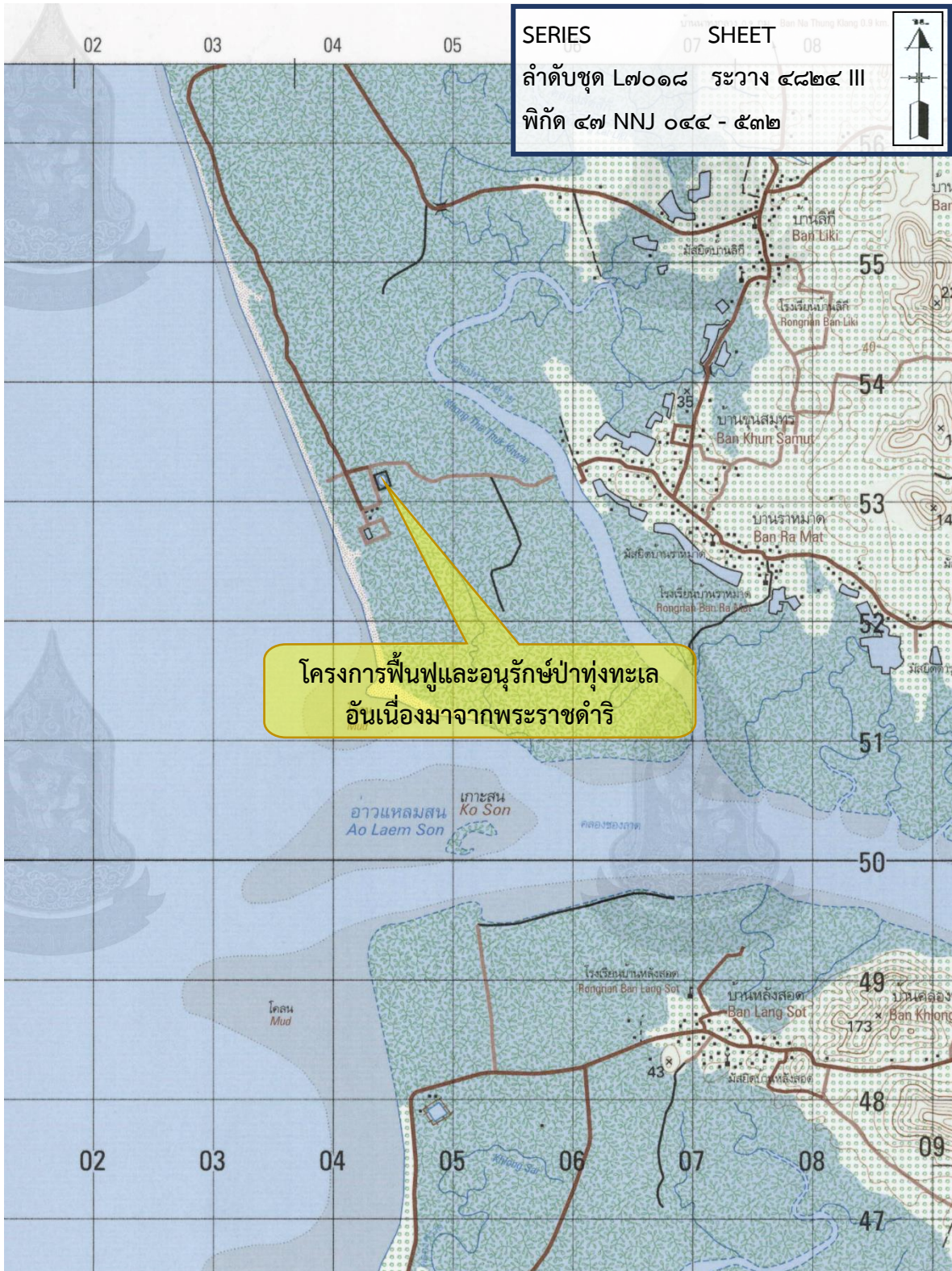

สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

รายงานผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านปากคลอง หมู่ที่ ๓ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่
พิกัด ๔๗ NNJ ๐๔๔ - ๕๓๒ ระวาง ๔๘๒๔ III ลำดับชุด L๗๐๑๘
จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพราษฎร
บริเวณศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำทัยหมี่
ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า ตามแนวพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำทัยหมี่ หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ต้องให้คนอยู่คู่กับป่าได้ ให้ส่งเสริมนำพืชชั้นล่าง เช่น กระจวาน ลิเกา พริก หวาย เข้าไปปลูกเสริม สร้างรายได้ สร้างอาชีพ เพื่อให้พื้นที่ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้เป็นต้นแบบของการจัดการป่าในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริที่อื่นต่อไป...”

ผลการดำเนินงาน

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

๑. กิจกรรมจัดตั้งจุดสกัดในพื้นที่ล่อแหลม ประกอบด้วย ค่าเบี้ยเลี้ยงสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานลาดตระเวน ประจำจุดสกัด จำนวน ๔ คน ค่าจ้างเหมาพนักงาน จำนวน ๔ อัตรา และค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุอื่น ๆ

๒. กิจกรรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า (ครูอุทยาน) ประกอบด้วย งานจัดหาอุปกรณ์สำหรับใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางสำหรับเจ้าหน้าที่ออกไปสอน จำนวน ๕ คน และค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

๓. กิจกรรมดูแลบำรุงรักษาเส้นทางธรรมชาติ พร้อมป้ายสื่อความหมาย ประกอบด้วย การดูแล บำรุงรักษาป้ายสื่อความหมาย ตลอดเส้นทางเดินธรรมชาติ จำนวน ๑๑ ป้าย

๔. กิจกรรมการพัฒนาอาชีพในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลังอำทัยหมี่และสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มอาชีพด้านป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ (ส่งเสริมการเพาะชำกล้าไม้ลูกชก และไม้ป่าอื่น ๆ) ประกอบด้วย งานจัดซื้อวัสดุการเกษตร และอุปกรณ์การเกษตร

๕. กิจกรรมบริหารโครงการฯ เป็นการติดตามและแนะนำการดำเนินงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ตลอดจนการส่งเสริมอาชีพราษฎรบริเวณศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำทัยหมี่ฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

ภาพรวมการดำเนินงานโครงการฯ ปัจจุบันดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ประโยชน์ที่ได้รับ

ช่วยป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า และการเข้าทำประโยชน์ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ เขापู้ – เขาย่า รวมไปถึงศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี ได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการบริหารจัดการป่าในพื้นที่อนุรักษ์ให้กับศูนย์การเรียนรู้อื่น ๆ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนของศูนย์การเรียนรู้ฯ และราษฎรในพื้นที่ จำนวนประมาณ ๓๗๓ ครัวเรือน ราษฎร ๑,๐๓๒ คน มีจิตสำนึกที่ดีในการทวงแหนดและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้ราษฎรสามารถประกอบอาชีพเสริมนอกเหนือจากการทำการเกษตร ผ่านการแปรรูปผลผลิตที่ได้จากพื้นที่ การจัดทำบรรจุภัณฑ์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ขององค์การอาหารและยา (อย.) เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าอันนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้คนสามารถอยู่ร่วมกับผืนป่าได้อย่างยั่งยืน

กิจกรรมจัดตั้งจุดสกัดในพื้นที่ล่อแหลม

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานลาดตระเวนในพื้นที่ล่อแหลมต่อการบุกรุกทำลายป่า

กิจกรรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า (ครูอุทยาน)

เจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติเขापู้ – เขาย่า ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน

กิจกรรมดูแลบำรุงรักษาเส้นทางธรรมชาติ พร้อมป้ายสื่อความหมาย

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานซ่อมบำรุงป้ายสื่อความหมายและเส้นทางธรรมชาติ

กิจกรรมการพัฒนาอาชีพในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลังอ้ายหมีและสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มอาชีพด้านป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ (ส่งเสริมการเพาะชำกล้าไม้ลูกชก และไม้ป่าอื่น ๆ)

งานส่งเสริมการเพาะชำกล้าไม้ลูกชก และไม้ป่าอื่น ๆ พร้อมทั้งการแปรรูปอาหาร

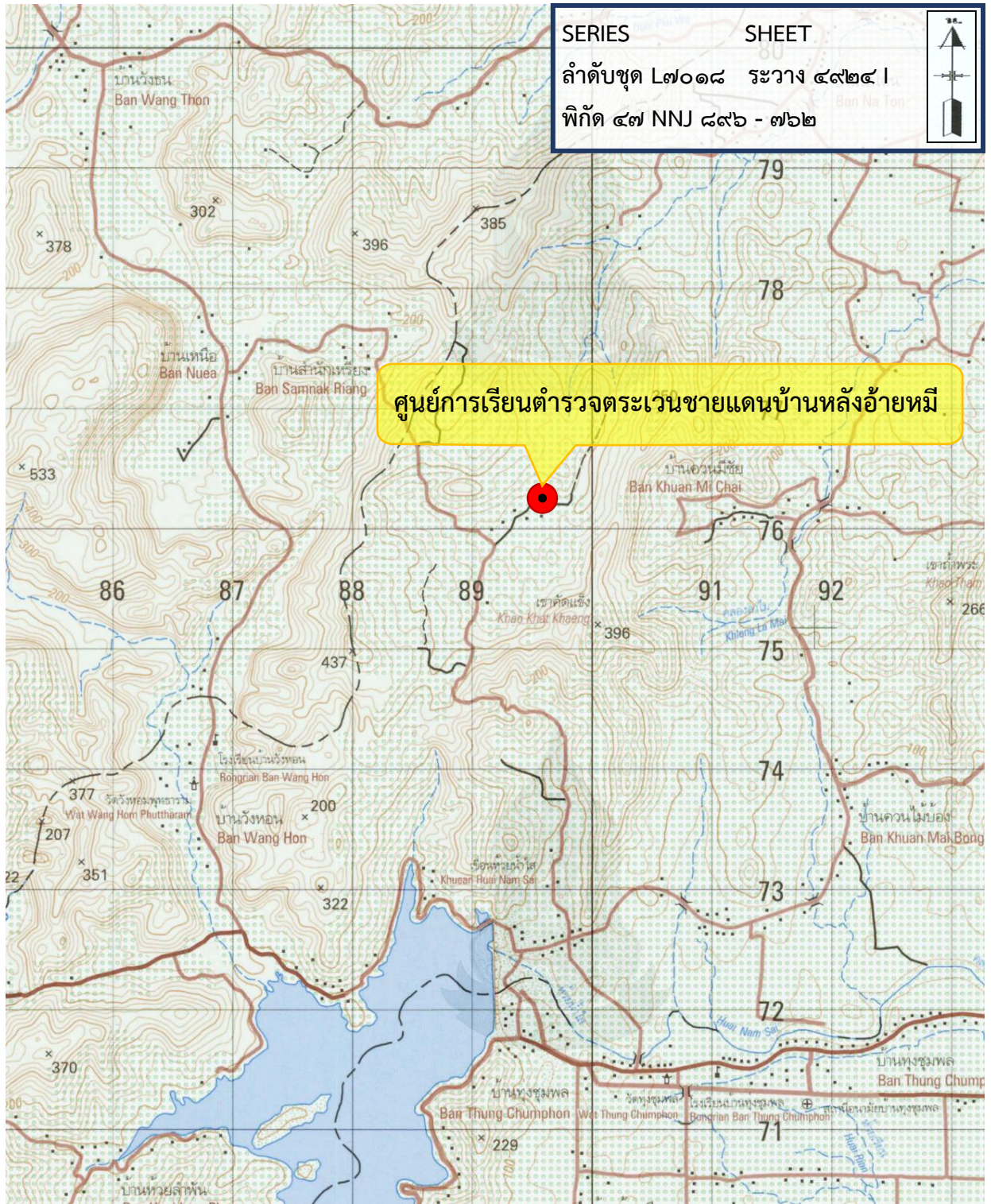
กิจกรรมบริหารโครงการฯ

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานติดตามและแนะนำการดำเนินงาน

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพราษฎร
 บริเวณศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมีในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า
 ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 บ้านหลังอ้ายหมี หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
 พิกัด ๔๗ NNJ ๘๙๖ - ๗๖๒ ราวาง ๔๙๒๔ | ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการศูนย์ศึกษาศรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง
(กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาและอนุรักษ์ศูนย์ศึกษาศรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง)
ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

เรื่องเดิม

เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๗ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริให้มูลนิธิชัยพัฒนา และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง เป็นแกนกลางในการปลูกป่าพระราชทาน รวมทั้ง ขอให้หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เอกชน ตลอดจนมูลนิธิต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการปลูกป่าและบำรุงรักษา เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ทรงมีพระราชดำริที่จะพระราชทานป่าไม้ให้แก่ปวงชนชาวไทย เพื่อให้ราษฎรได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริง รวมทั้ง เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงครองราชย์เป็นปีที่ ๕๐

ผลการดำเนินงาน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมสะพานทางเดินศึกษาศรรมชาติจากสะพานไม้ ปรับเปลี่ยนเป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดกว้าง ๑,๓๐๐ เมตร ยาว ๙๐๐ เมตร เพื่อเพิ่มความคงทนของตัวสะพานให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ในระยะยาว ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างเตรียมการเบื้องต้น และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

โครงการศูนย์ศึกษาศรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง มีสะพานทางเดินศึกษาศรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง ที่มีสภาพพร้อมใช้งานและสามารถรองรับการเข้ามาใช้บริการของราษฎรในการเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของไม้ชายเลน และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นการสนับสนุนกิจกรรมปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าชายเลนให้คงสภาพสมบูรณ์ยั่งยืน และเพิ่มศักยภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและนันทนาการ โดยในปี ๒๕๖๓ มีนักเรียน นักศึกษา และราษฎรจากพื้นที่จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และพื้นที่ใกล้เคียง มาเยี่ยมชมและทัศนศึกษา จำนวน ๖,๗๕๔ คน

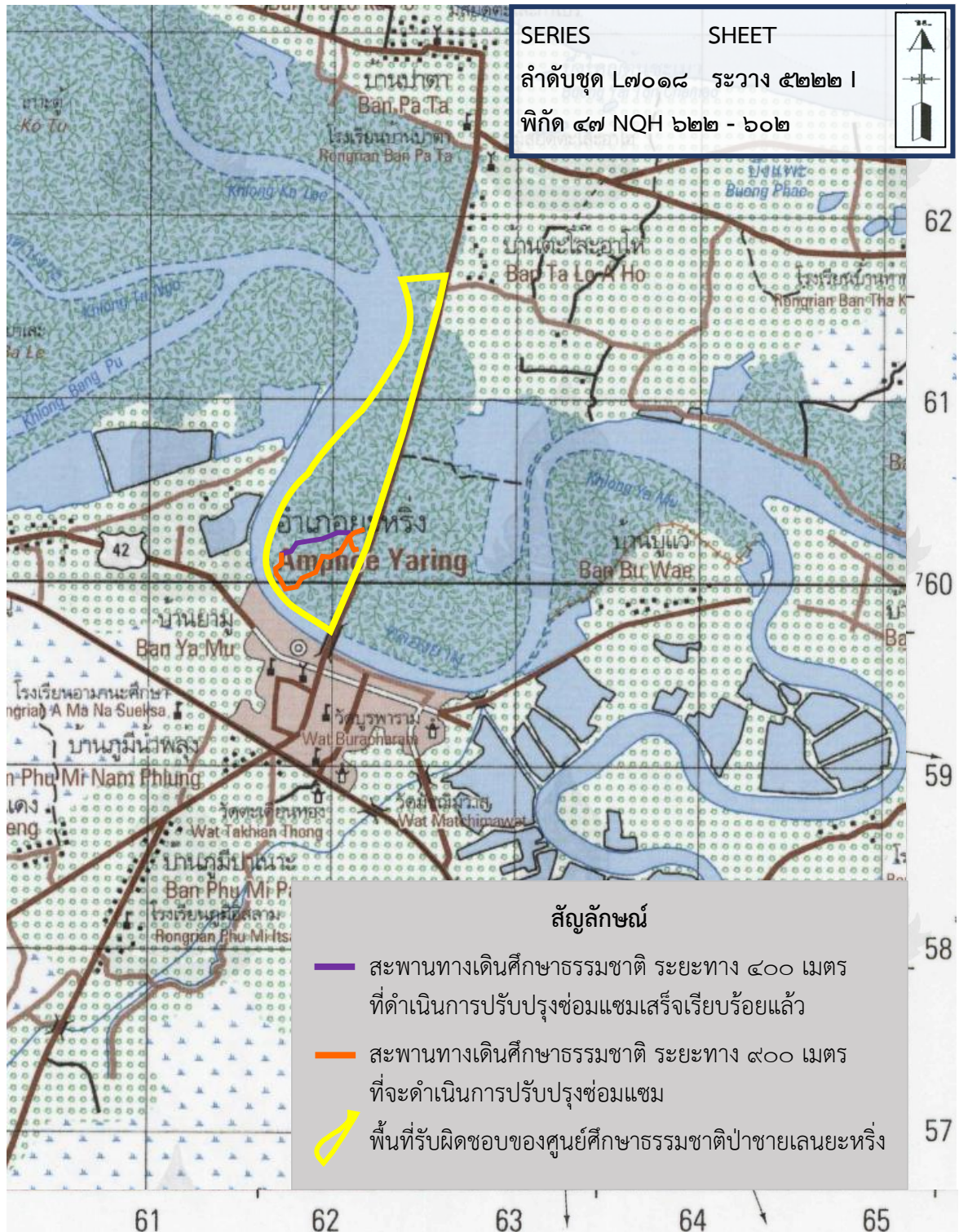
ศูนย์ศึกษารวมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง

สภาพของสะพานทางเดินศึกษาธรรมชาติที่ชำรุดเสียหาย

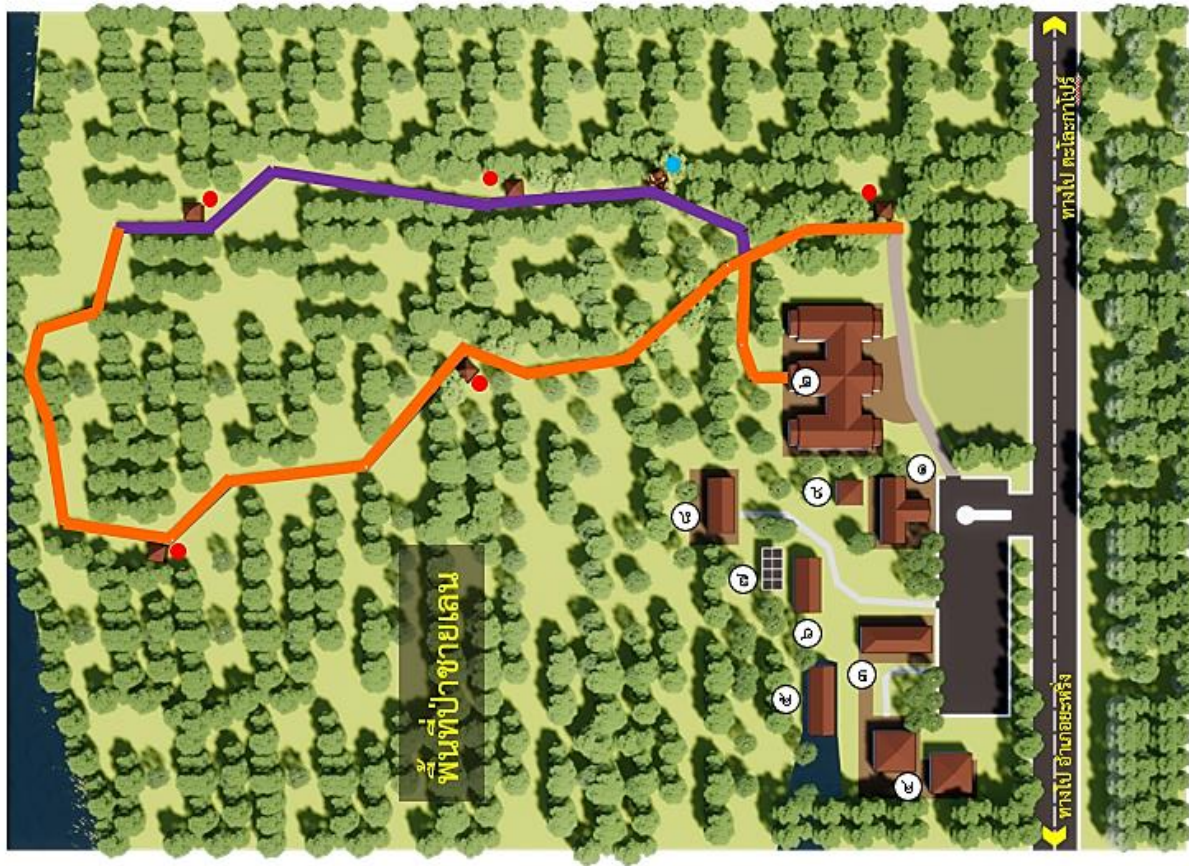

โครงการศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง
(กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาและอนุรักษ์ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง)
ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
พิกัด ๔๗ NQH ๖๒๒ - ๖๐๒ ระวัง ๕๒๒๒ I ลำดับชุด L๗๐๑๘
ขยายจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

แผนผังสะพานศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง

องค์ประกอบ :

- ๑- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- ๒- อาคารสำนักงาน
- ๓- อาคารอเนกประสงค์
- ๔- อาคารห้องน้ำ / ห้องสุขา
- ๕- โรงจอดรถ
- ๖- บ้านพักข้าราชการ
- ๗- เรือนเพาะชำกล้าไม้
- ๘- บ้านพักเจ้าหน้าที่
- ๙- ศาลาละหมาด
- - ศาลาจุดพิัก
- - บริเวณที่จะก่อสร้างหอศึกษาธรรมชาติ (ทอดูนก)
- - เส้นทางที่จะก่อสร้างสะพานทางเดินศึกษาธรรมชาติ (สะพานคอนกรีต ระยะทาง ๙๐๐ เมตร)
- - สะพานศึกษาธรรมชาติที่ปรับปรุงซ่อมแซมเสร็จแล้ว (สะพานคอนกรีต ระยะทาง ๔๐๐ เมตร)

ทิศเหนือ

โครงการครูป่าไม้ สนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักสนองงานพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ณ อุทยานแห่งชาติภูกระดึง ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ป่าไม้ถูกตัดทำลายไปอย่างมากจนเป็นปัญหาต่อสภาพแวดล้อมอย่างหนัก การช่วยเหลืออย่างไรก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ แม้จะสร้างบ้านทดแทนบ้านที่พังไปแล้ว ก็อาจพังถล่มได้อีกในคราวถัดไป จึงควรที่จะเริ่มต้นสอนการอนุรักษ์ป่าไม้ตั้งแต่เด็ก ซึ่งอาจเริ่มในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยจัดทำเป็นหลักสูตรหรือกิจกรรมให้เด็กเกิดความรัก และหวงแหนในทรัพยากรป่าไม้ และร่วมสงวนรักษาป่าไม้ไว้...”

ผลการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมจัดการเรียนการสอนและทัศนศึกษาตามหลักสูตรครูป่าไม้ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๕๐ แห่ง นักเรียน จำนวน ๓,๓๗๐ คน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินกิจกรรมจัดการเรียนการสอน และทัศนศึกษาตามหลักสูตรครูป่าไม้ ประกอบด้วย การบรรยาย การทำกิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น วาดรูป ระบายสี สำรวจพรรณไม้ เพาะชำกล้าไม้ สำรวจพันธุ์สัตว์ป่า ดูนก ฯลฯ รวมถึงกิจกรรมจิตอาสาร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์ โดยกำหนดแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนละ ๖ - ๘ ครั้ง ครั้งละ ๒ - ๓ ชั่วโมง ในห้วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๔ และนำนักเรียนที่ร่วมโครงการฯ ไปทัศนศึกษา โรงเรียนละ ๑ ครั้ง ใช้เวลา ๑ วัน ในห้วงเดือนกันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๒๓ จังหวัด โดยมีโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด จำนวน ๕๐ แห่ง และมีนักเรียน จำนวน ๓,๓๗๐ คน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ภาค	จำนวน โรงเรียน (แห่ง)	จำนวน นักเรียน (คน)	ผลการดำเนินงาน
กลาง	๔	๒๙๗	- กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วเสร็จ จำนวน ๒ แห่ง คิดเป็นผลการดำเนินงานร้อยละ ๕๐ - กิจกรรมทัศนศึกษา ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจาก การระบาดของโรคโควิด - ๑๙

ภาค	จำนวน โรงเรียน (แห่ง)	จำนวน นักเรียน (คน)	ผลการดำเนินงาน
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๐	๖๙๔	- กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วเสร็จ จำนวน ๔ แห่ง คิดเป็นผลการดำเนินงานร้อยละ ๔๐ - กิจกรรมทัศนศึกษา แล้วเสร็จ จำนวน ๒ แห่ง คิดเป็นผลการดำเนินงานร้อยละ ๒๐ ส่วนที่เหลือไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจาก การระบาดของโรคโควิด - ๑๙
ใต้	๑๒	๘๙๓	- กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วเสร็จ จำนวน ๔ แห่ง คิดเป็นผลการดำเนินงานร้อยละ ๓๓.๓๓ - กิจกรรมทัศนศึกษา ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจาก การระบาดของโรคโควิด - ๑๙
เหนือ	๒๔	๑,๔๘๖	- กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วเสร็จ จำนวน ๑๘ แห่ง คิดเป็นผลการดำเนินงานร้อยละ ๗๕ - กิจกรรมทัศนศึกษา ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจาก การระบาดของโรคโควิด - ๑๙

๒. กิจกรรมติดตามและประเมินผลโครงการฯ จำนวน ๑๑ ครั้ง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดกิจกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการฯ จำนวน ๑๑ ครั้ง เพื่อให้การดำเนินงานโครงการฯ เป็นไปตามแผนงานอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร และเพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ ซึ่งอาจมีผลกระทบให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางป้องกันและลดผลกระทบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาค	แผนการติดตามและประเมินผล	หมายเหตุ
กลาง	๒ ครั้ง (สิงหาคม – กันยายน ๒๕๖๔)	ปัจจุบันไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ เนื่องจากการระบาดของโรคโควิด - ๑๙
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒ ครั้ง (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๔)	จึงเห็นควรชะลอการติดตามในพื้นที่ไปก่อน
ใต้	๓ ครั้ง (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๔)	
เหนือ	๔ ครั้ง (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๔)	

๓. กิจกรรมจัดทำเอกสารและสิ่งพิมพ์ จำนวน ๔,๕๐๐ เล่ม

กิจกรรมการจัดทำเอกสารและสิ่งพิมพ์ จำนวน ๔,๕๐๐ เล่ม ประกอบด้วย การออกแบบและจัดพิมพ์หนังสือคู่มือการจัดทำกิจกรรมครูป่าไม้ จำนวน ๕๐๐ เล่ม และการออกแบบและจัดพิมพ์หนังสือแบบฝึกหัดประกอบกิจกรรมครูป่าไม้ จำนวน ๔,๐๐๐ เล่ม ทั้งนี้ ปัจจุบันดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญ เกิดความรักหวงแหน ตลอดจนมีส่วนร่วม และมีจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่าอนุรักษ์ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒. สามารถสร้างการรับรู้ถึงความสำคัญของแนวพระราชดำริด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร และผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการอนุรักษ์ ให้เป็นที่ยอมรับของเด็ก เยาวชน และราษฎรโดยทั่วไป

๓. เกิดเครือข่ายโรงเรียนและเยาวชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ในชุมชนท้องถิ่น อันจะนำไปสู่ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์ต่อไป

กิจกรรมจัดการเรียนการสอนและทัศนศึกษาตามหลักสูตรครูป่าไม้ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๕๐ แห่ง นักเรียน จำนวน ๓,๓๗๐ คน

กิจกรรมจัดทำเอกสารและสิ่งพิมพ์ จำนวน ๔,๕๐๐ เล่ม

● **ภาคเหนือ**
โรงเรียน ๒๔ แห่ง
ใน ๙ จังหวัด

โรงเรียน ๕๐ แห่ง
ใน ๒๓ จังหวัด

● **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**
โรงเรียน ๑๐ แห่ง
ใน ๖ จังหวัด

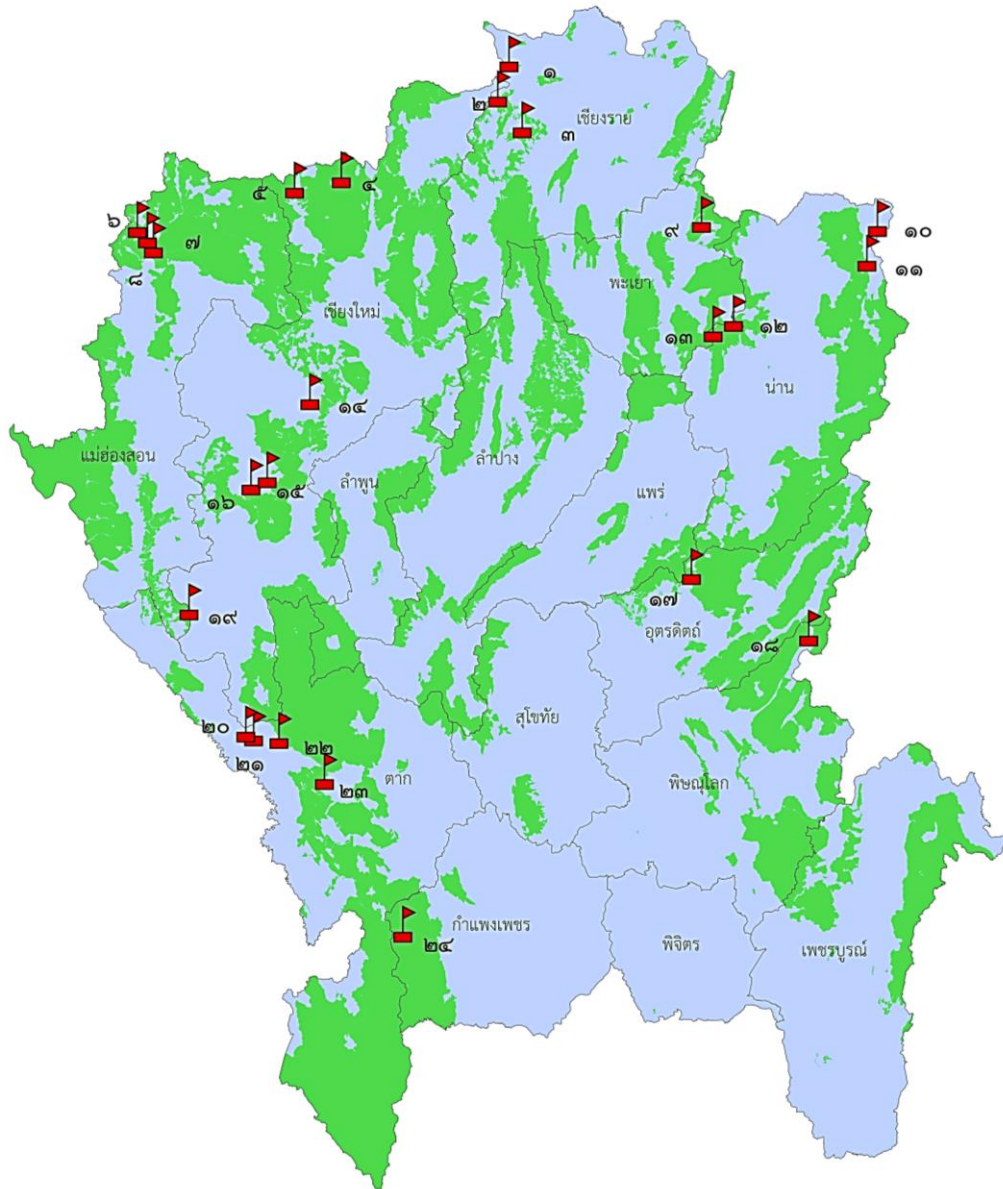
● **ภาคกลาง**
โรงเรียน ๔ แห่ง
ใน ๒ จังหวัด

โครงการครูป่าไม้ สนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักสงฆ์งานพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืช ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

● **ภาคใต้**
โรงเรียน ๑๒ แห่ง
ใน ๖ จังหวัด

แผนที่แสดงจำนวนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
ที่เข้าร่วมโครงการครูป่าไม้ สนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักสงฆ์งานพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑. โรงเรียนบ้านห้วยหยวกป่าโซ	๑๔. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวงบ้านขุนวิน
๒. โรงเรียนบ้านสุขฤทัย	๑๕. โรงเรียนบ้านขุนแตะ
๓. โรงเรียน ดชด. บ้านจะนู	๑๖. โรงเรียนบ้านโหม่งหลวง
๔. สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงห้วยแม่เกี๋ยง	๑๗. โรงเรียนน้ำพริสามัคคี
๕. โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	๑๘. โรงเรียน ดชด. บ้านรักไทย
๖. โรงเรียนบ้านห้วยมะเขือส้ม	๑๙. โรงเรียนบ้านนาเกียน
๗. โรงเรียนบ้านห้วยขาน	๒๐. โรงเรียนบ้านทุ่งต้นจั่ว
๘. โรงเรียนบ้านห้วยผา	๒๑. โรงเรียนบ้านน้ำหอม
๙. ศูนย์การเรียนรู้ ดชด. อินทริอาสา (บ้านห้วยป้อม)	๒๒. โรงเรียนบ้านห้วยน้ำเย็น
๑๐. โรงเรียนบ้านน้ำรีพัฒนา	๒๓. โรงเรียน ดชด. บ้านแสมใหญ่
๑๑. โรงเรียนบ้านห้วยฟอง	๒๔. โรงเรียนบ้านคลองมดแดง สาขาป่าคา
๑๒. โรงเรียนบ้านสบซุ่น	
๑๓. โรงเรียนบ้านสันติสุข	

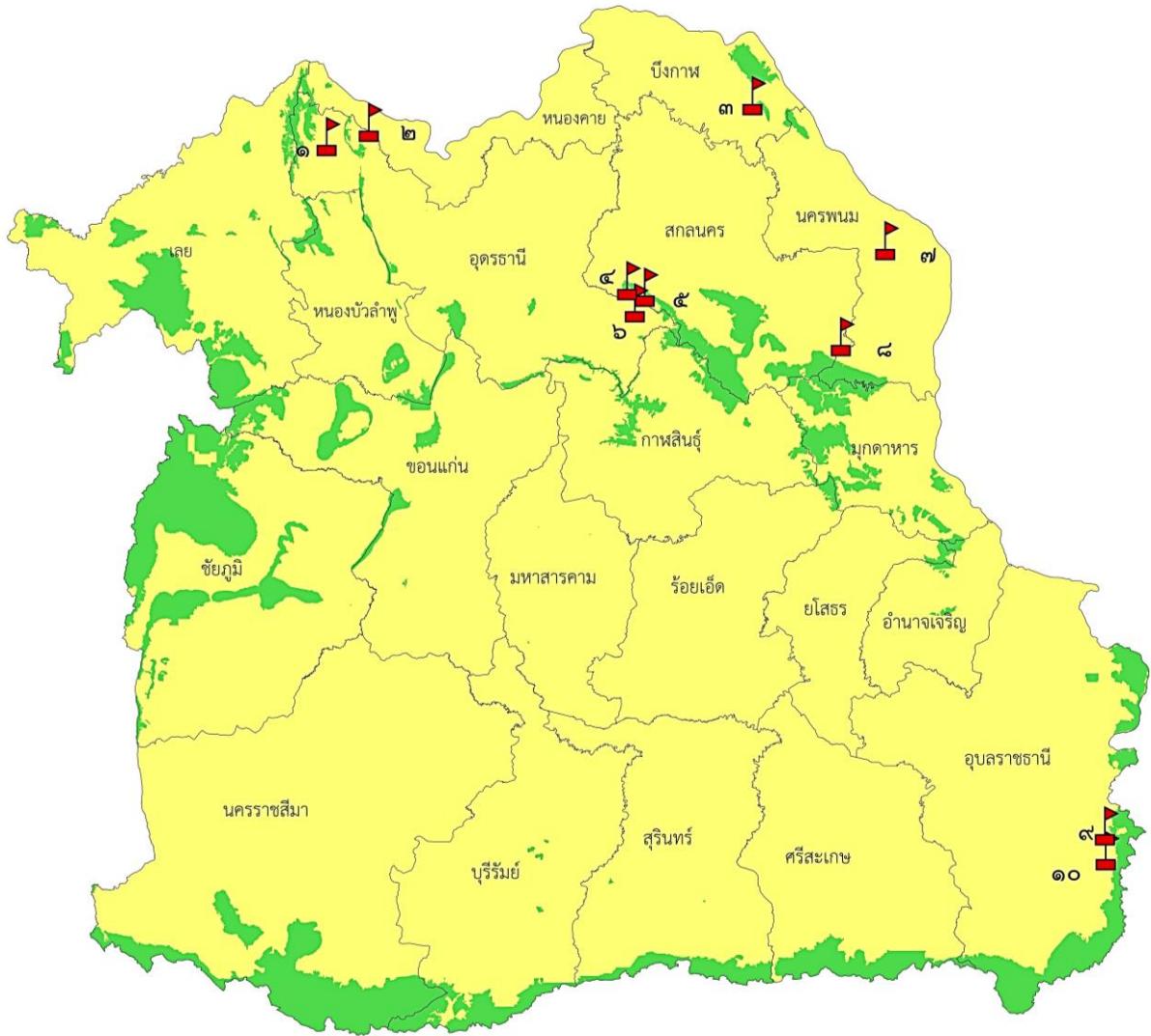
 ที่ตั้งโรงเรียน
 พื้นที่ป่าอนุรักษ์
 ภาคเหนือ

มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการครูป่าไม้ฯ ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ

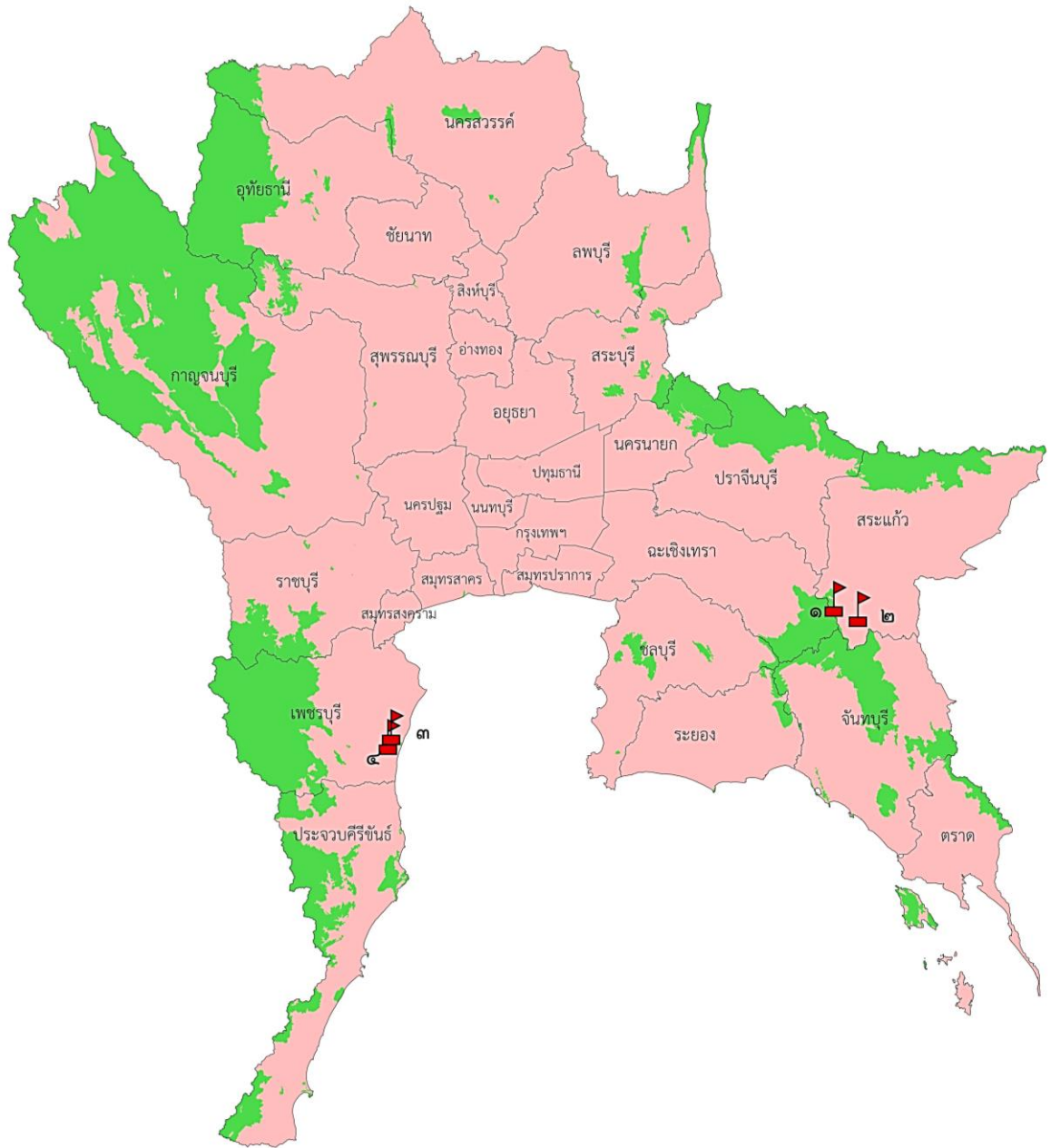
๑. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนห้วยเวียงงาม
๒. โรงเรียนบ้านดอนขนุนพัฒนา
๓. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคำชมพู
๔. โรงเรียนอภัยดำรงธรรม
๕. โรงเรียนบ้านโคกตาดทอง
๖. โรงเรียนผาสุกประชานุกุล
๗. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคอนราดเฮงเต็ล
๘. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนค้อกนิสไทย
๙. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแก่งศรีโคตร
๑๐. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนศาสตราจารย์ด็อกเตอร์ เนวิน สคริมชอร์

 ที่ตั้งโรงเรียน
 พื้นที่ป่าอนุรักษ์
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการครูป่าไม้ฯ ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ๑. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองตะเคียนชัย
- ๒. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์
- ๓. โรงเรียนบ้านนายาง (วิเทศปริยัติราษฎร์รังสรรค์)
- ๔. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองเขื่อนเพชร

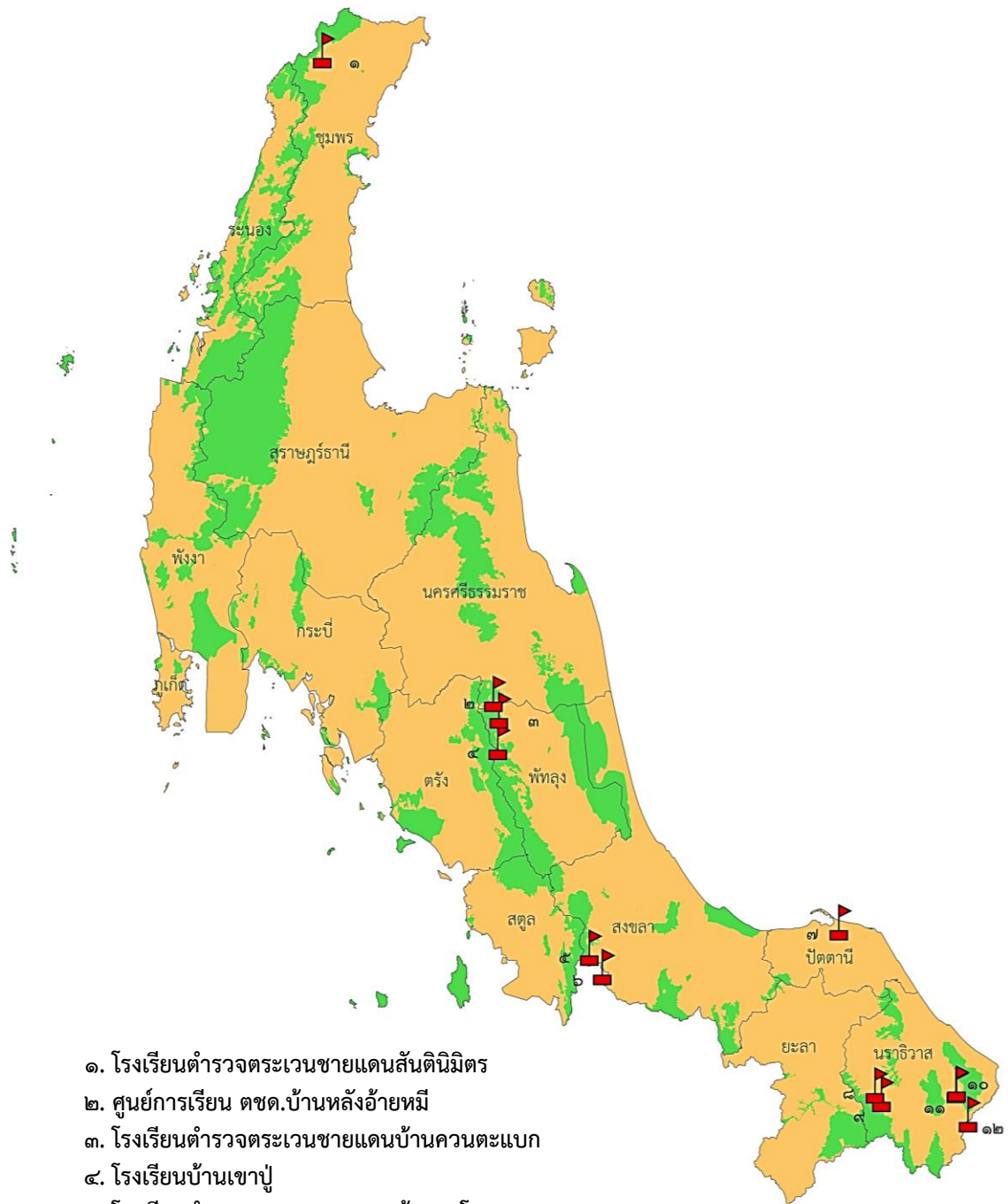
- ที่ตั้งโรงเรียน
- พื้นที่ป่าอนุรักษ์
- ภาคกลาง

มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการครูป่าไม้ฯ ในเขตพื้นที่ภาคกลาง

๑. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสันตินิมิตร
๒. ศูนย์การเรียนรู้ ตชด.บ้านหลังอำหมี
๓. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนตะแบก
๔. โรงเรียนบ้านเขาปู่
๕. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบาโรย
๖. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านชายควน
๗. โรงเรียนชุมชนบ้านปาตา
๘. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ
๙. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตืองอ
๑๐. โรงเรียนวัดประดิษฐ์บุปผา
๑๑. โรงเรียนวัดโบราณสถิตย์
๑๒. โรงเรียนบ้านสุโขทัยโก-ลก

 ที่ตั้งโรงเรียน
 พื้นที่ป่าอนุรักษ์
 ภาคใต้

มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการครูป่าไม้ฯ ในเขตพื้นที่ภาคใต้

ด้านส่งเสริมอาชีพ

โครงการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้าย หมายเลข ๑
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลงิ้วตม อำเภอระเมิง จังหวัดยะลา

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ณ งานถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ อาคารพิบูลกนก ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายคณูชา สนิธวานนท์ เลขาธิการ กปร. สรุปความว่า

“...ขอให้นำพันธุ์ไก่จากศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด้านซ้าย ตำบลด้านซ้าย อำเภอด้านซ้าย จังหวัดเลย มาสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ไก่ให้แก่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา...”

ต่อมาวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านปศุสัตว์ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา และสำนักงาน กปร. ประสานการดำเนินงานร่วมกับกรมปศุสัตว์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไก่เหลืองจากศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด้านซ้าย อำเภอด้านซ้าย จังหวัดเลย มาเลี้ยงทดสอบพันธุ์ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการส่งเสริมและขยายผลสู่เกษตรกร และนำมาใช้ในการผสมพันธุ์ไก่พันธุ์ใหม่เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้...”

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ ดำเนินการคัดเลือกไก่ที่ทำการทดสอบเลี้ยงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้นทดแทนเป็นพ่อแม่พันธุ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๕๐ ตัว (เพศผู้ จำนวน ๕๐ ตัว และเพศเมีย จำนวน ๓๐๐ ตัว) โดยดำเนินการคัดเลือกไก่เพศผู้ และเพศเมียที่มีลักษณะดี มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง ขึ้นเป็นพ่อแม่พันธุ์ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๔ (อายุ ๑๓๗ วัน) ทั้งนี้ สามารถผลิตลูกไก่พื้นเมืองด้านซ้ายทดแทนพ่อแม่พันธุ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นจำนวน ๒,๒๑๖ ตัว แบ่งการดำเนินงานทดสอบเลี้ยง ดังนี้

๑. ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ ดำเนินการทดสอบพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้าย จำนวน ๑,๖๑๖ ตัว โดยมีข้อมูลสมรรถนะการเจริญเติบโต ดังนี้

อายุ (สัปดาห์)	จำนวน (ตัว)	น้ำหนักรวม (กรัม)	น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)	ADG	อาหารที่กิน (กรัม)	อาหาร/ตัว/วัน (กรัม)	FCR
แรกเกิด	๒,๒๑๖	๗๒,๐๘๖	๓๒.๕๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๑	๒,๑๔๖	๑๗๘,๘๓๗	๘๓.๓๔	๗.๒๖	๑๐๒,๒๐๐	๖.๘๐	๐.๙๔
๒	๒,๐๕๙	๓๐๑,๕๒๘	๑๔๖.๔๔	๙.๐๒	๑๓๒,๔๐๐	๙.๑๘	๑.๐๒
๔	๒,๐๐๗	๖๑๖,๒๖๗	๓๐๗.๐๖	๑๑.๔๗	๓๖๙,๔๐๐	๒๖.๒๙	๒.๒๙
๘	๑,๒๘๘	๗๘๓,๗๙๗	๖๐๘.๕๔	๑๐.๗๗	๕๑๗,๐๐๐	๕๗.๓๔	๕.๓๓
๑๒	๑,๒๒๖	๑,๒๒๘,๔๙๐	๑,๐๐๒.๐๓	๑๔.๐๕	๕๘๐,๐๐๐	๖๗.๕๘	๔.๘๑
๑๖	๑,๑๘๒	๑,๕๒๐,๔๐๐	๑,๒๘๖.๒๙	๑๐.๑๕	๕๙๙,๐๐๐	๗๒.๔๐	๗.๑๓
๑๘	๗๔๘	๑,๑๘๒,๘๖๒	๑,๕๘๑.๓๗	๑๐.๕๔	๕๒๔,๖๐๐	๙๙.๐๐	๙.๓๙

๒. การทดสอบการเลี้ยงและความพึงพอใจต่อพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้าย ในฟาร์มของเกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๓ ราย รายละ ๒๐๐ ตัว โดยได้สนับสนุนอาหาร ยาและเวชภัณฑ์ให้แก่เกษตรกร ทั้งนี้ เกษตรกรดำเนินการเลี้ยงโดยใช้ระยะเวลารวม ๑๕๐ วัน พร้อมมีการเก็บข้อมูลความพึงพอใจ และสมรรถนะการเจริญเติบโต จำนวน ๑ ครั้ง/เดือน โดยมีข้อมูลสมรรถนะการเจริญเติบโต ดังนี้

ข้อมูล	เกษตรกร		
	นายธนวัฒน์ รัศมีพิไล	นางพวงเพชร ชูเรือง	นายสุภูมิ สมะแอ
ลูกไก่เกิดวันที่	๑๓ เมษายน ๒๕๖๔	๑๓ เมษายน ๒๕๖๔	๒๗ เมษายน ๒๕๖๔
วันที่ส่งมอบ	๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔	๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔
อายุ ณ วันส่งมอบ	๒๓ วัน	๒๓ วัน	๒๔ วัน
จำนวนไก่ที่ได้รับ	๒๐๐ ตัว	๒๐๐ ตัว	๒๐๐ ตัว
น้ำหนักไก่ ณ วันส่งมอบ	๑๖๖.๓๔ กรัม	๑๖๖.๓๔ กรัม	๑๗๔.๑๙ กรัม
เก็บข้อมูลครั้งที่ ๑			
วันที่เก็บข้อมูล	๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔	๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔	๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔
อายุ ณ วันที่เก็บข้อมูล	๖๓ วัน	๖๔ วัน	๔๘ วัน
จำนวนไก่คงเหลือ	๑๙๕ ตัว	๑๙๗ ตัว	๑๖๙ ตัว
น้ำหนักตัวเฉลี่ย (กรัม)	๘๑๕.๐๔	๕๖๐.๘๐	๔๐๗.๐๘
ADG (กรัม/วัน)	๒๑.๖๒	๑๒.๗๓	๙.๗๐
เก็บข้อมูลครั้งที่ ๒			
วันที่เก็บข้อมูล	๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔	๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔	๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔
อายุ ณ วันที่เก็บข้อมูล	๑๐๕ วัน	๑๐๖ วัน	๙๑ วัน
จำนวนไก่คงเหลือ	๑๘๐ ตัว	๑๙๑ ตัว	๑๖๒ ตัว
น้ำหนักตัวเฉลี่ย (กรัม)	๑,๔๕๒.๗๑	๙๗๓.๑๐	๗๒๖.๔๓
ADG (กรัม/วัน)	๑๕.๑๘	๙.๘๒	๗.๔๓

ข้อมูล	เกษตรกร		
	นายธนวัฒน์ รัศมิพิไล	นางพวงเพชร ชูเรือง	นายสุภูมิย์ สมะแอ
เก็บข้อมูลครั้งที่ ๓			
วันที่เก็บข้อมูล	๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔	๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๔	๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔
อายุ ณ วันที่เก็บข้อมูล	๑๓๔ วัน	๑๓๗ วัน	๑๒๑ วัน
จำนวนไก่คงเหลือ	๑๑๒ ตัว	๗๘ ตัว	๑๕๕ ตัว
น้ำหนักตัวเฉลี่ย (กรัม)	๑,๗๗๕.๐๔	๑,๔๖๘.๙๘	๑,๑๔๘.๖๗
ADG (กรัม/วัน)	๑๑.๑๑	๑๖.๐๐	๑๔.๐๘
จำหน่าย (ตัว)	๖๘	๑๑๓	๐
น้ำหนักจำหน่าย (กก.)	๑๔๓.๙๕	๒๐๑.๕๐	๐.๐๐
	(๒.๑๒ กก./ตัว)	(๑.๗๘ กก./ตัว)	
เป็นเงิน	๒๕,๙๑๑.๐๐	๓๖,๒๗๐.๐๐	๐.๐๐

ทั้งนี้ ปัจจุบันดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ประโยชน์ที่ได้รับ

เกิดผลการศึกษาและทดสอบการเลี้ยงพันธุ์ไก่พื้นเมืองด่านซ้าย ที่สามารถเป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริมและขยายผลการเลี้ยงให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้ รวมทั้งมีฐานข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับการเจริญเติบโต วิธีการเลี้ยง และการผลิตไก่พื้นเมืองด่านซ้ายที่เหมาะสมในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการเลี้ยงให้แก่ราษฎรในพื้นที่ได้

ไก่พื้นเมืองด่านซ้าย
อายุ ๔ สัปดาห์

ไก่พื้นเมืองด่านซ้าย
อายุ ๑๒ สัปดาห์

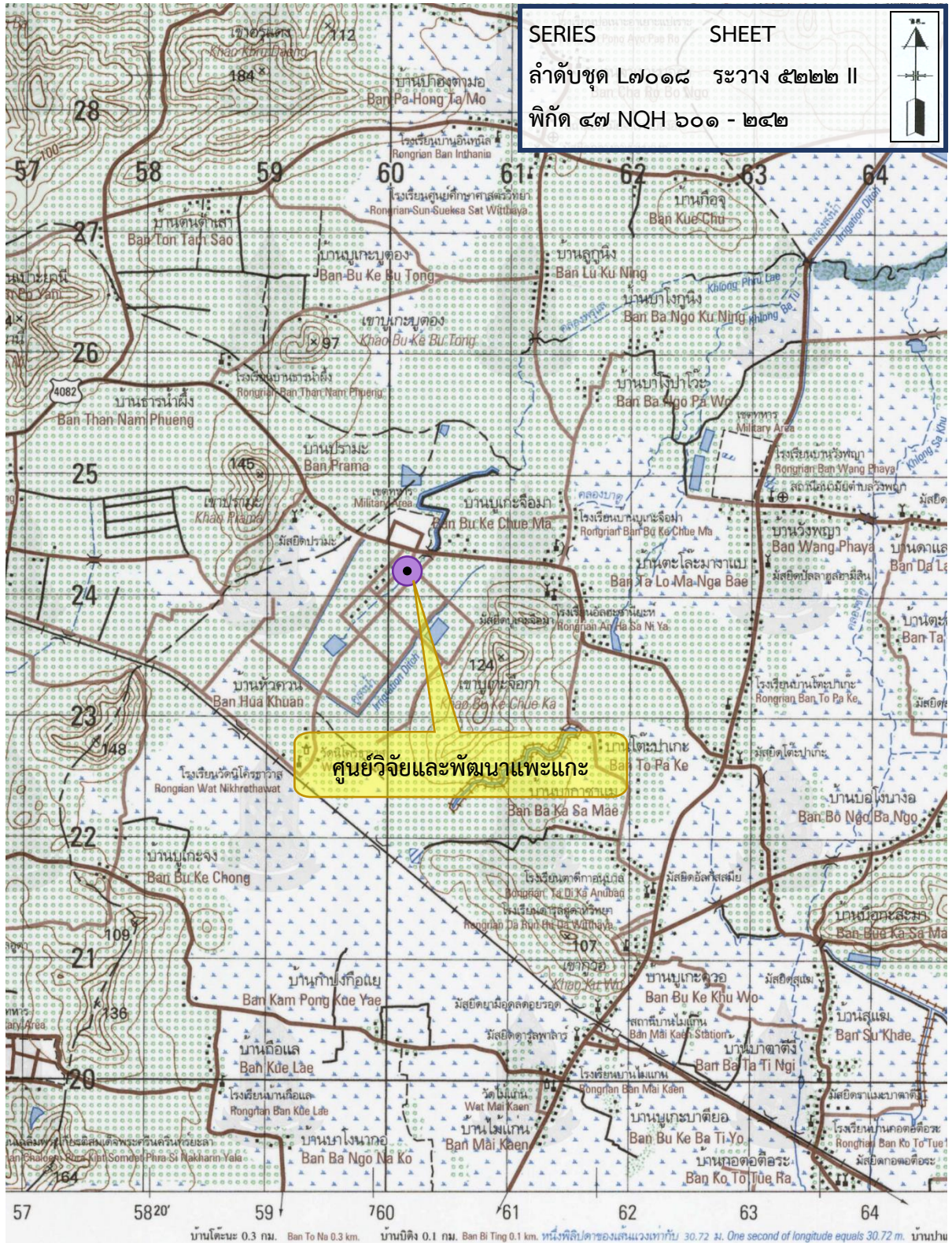
การทดสอบการเลี้ยงพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้ายในฟาร์มของเกษตรกรในพื้นที่

การเก็บข้อมูลสมรรถนะการเจริญเติบโตในฟาร์มของเกษตรกร

โครงการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้าย หมายเลข ๑

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ บ้านควน หมู่ที่ ๖ ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

พิกัด ๔๗ NQH ๖๐๑ - ๒๔๒ ระวาง ๕๒๒๒ II ลำดับชุด L๗๐๑๘

จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

รายงานผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาคผนวก

รายงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร.
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

**โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔**

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ	
โครงการพัฒนาด้านบูรณาการ จำนวน ๔ โครงการ					
พระราชดำริตรง					
๑	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	รวม	๕๐,๘๔๘,๔๓๔	งวดที่ ๑	
		กรมชลประทาน	๓๐,๖๔๑,๑๓๔	๖ พ.ย. ๖๓	
		กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๙,๘๑๓,๓๐๐		
		กรมป่าไม้	๑,๐๔๐,๐๐๐		
		กรมชลประทาน	๙,๓๕๔,๐๐๐	งวดที่ ๔ ๙ เม.ย. ๖๔	
๒	โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริม พันธุ์สัตว์พระราชทานปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน) บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	กรมปศุสัตว์	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	งวดที่ ๖ ๒๐ ก.ค. ๖๔	
๓	โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านพิกุลทอง หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	รวม	๕๐,๐๘๖,๒๗๗		
		แผนงานขยายผล	กรม	๔๘,๕๗๒,๖๓๕	งวดที่ ๑ ๖ พ.ย. ๖๓
		การพัฒนาและ แผนงานบริหาร	พัฒนา ที่ดิน		
		จัดการองค์กร			
		แผนงานขยายผล	กรม	๑,๕๑๓,๖๔๒	งวดที่ ๒ ๓๐ ธ.ค. ๖๓
	การพัฒนา และแผนงาน	พัฒนา ที่ดิน			
	การบริหารจัดการ				
๔	โครงการปรับปรุงอาคารที่ทำการ สำนักงาน กปร. โครงการชลประทานนราธิวาส ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	กรมชลประทาน	๑๙,๐๓๙,๐๐๐	งวดที่ ๓ ๒๓ ก.พ. ๖๔	

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ
โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๔ โครงการ				
พระราชดำริตรง				
๕	โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำปีแหมุดออันเนื่องมาจาก พระราชดำริ พร้อมอาคารประกอบ บ้านปีแหมุดอ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	กรมชลประทาน	๑๕,๑๙๓,๐๐๐	งวดที่ ๒ ๓๐ ธ.ค. ๖๓
๖	โครงการระบบระบายน้ำ โรงเรียนบ้านโคกศิลา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโคกศิลา หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	กรมชลประทาน	๑๒,๒๑๕,๐๐๐	งวดที่ ๕ ๓๑ พ.ค. ๖๔
๗	โครงการฝายคลองทำไม้แดง พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ (จัดหาน้ำช่วยเหลือ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านยางโพรง) บ้านยางโพรง หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรมชลประทาน	๒๖,๕๐๐,๐๐๐	งวดที่ ๔ ๙ เม.ย. ๖๔
ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา				
๘	โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำ ฝายบ้านไอร์แตแตอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ บ้านไอร์แตแต หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส	กรมชลประทาน	๒๐,๐๗๕,๐๐๐	งวดที่ ๕ ๓๑ พ.ค. ๖๔
โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔ โครงการ				
พระราชดำริตรง				
๙	โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านปากคลอง หมู่ที่ ๓ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่	รวม	๘๗๗,๒๐๐	งวดที่ ๒ ๓๐ ธ.ค. ๖๓
		กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๖๗๒,๒๐๐	
		กรมประมง	๒๐๕,๐๐๐	

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ
๑๐	โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพราษฎรบริเวณ ศูนย์การเรียนรู้ตรวจตระเวนชายแดน บ้านหลังอ้ายหมี่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขาปู่ – เขาย่า ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บ้านหลังอ้ายหมี่ หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๘๐๔,๘๔๐	งวดที่ ๒ ๓๐ ธ.ค. ๖๓
๑๑	โครงการศูนย์ศึกษาธรรมชาติ ป่าชายเลนยะหริ่ง (กิจกรรมส่งเสริม การพัฒนาและอนุรักษ์ศูนย์ศึกษา ธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง) บ้านปาตา หมู่ที่ ๒ ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๔,๓๒๖,๔๐๐	งวดที่ ๒ ๓๐ ธ.ค. ๖๓
๑๒	โครงการครูป่าไม้ สนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำนักสงฆ์ พระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการในโรงเรียน พื้นที่ ๒๓ จังหวัด จำนวน ๕๐ แห่งประกอบด้วย ๑. ภาคกลาง ๔ แห่ง ๒. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๐ แห่ง ๓. ภาคเหนือ ๒๔ แห่ง ๔. ภาคใต้ ๑๒ แห่ง	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๖,๑๔๘,๙๘๐	งวดที่ ๓ ๒๓ ก.พ. ๖๔
โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๑ โครงการ				
พระราชดำริตรง				
๑๓	โครงการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ ไก่พื้นเมืองด่านซ้าย หมายเลข ๑ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ บ้านควน หมู่ที่ ๖ ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา	กรมปศุสัตว์	๗๙๙,๔๖๘	งวดที่ ๒ ๓๐ ธ.ค. ๖๓
รวมทั้งสิ้น ๑๓ โครงการ			๒๑๙,๙๑๓,๕๙๙	บาท

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร.
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินที่ได้รับการสนับสนุน
งบประมาณจาก กปร. จำนวน ๑๙ โครงการ ประกอบด้วย โครงการฯ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๘ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
จำนวน ๘ โครงการ ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จำนวน ๒ โครงการ และมีการชะลอโครงการ จำนวน
๑ โครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ	ดำเนินการ แล้วเสร็จใน ปีงบประมาณ
โครงการฯ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๘ โครงการ					
โครงการพัฒนาด้านบูรณาการ จำนวน ๓ โครงการ					
พระราชดำรินตรง					
๑	โครงการบำรุงรักษา และซ่อมแซม พระตำหนักปากพนัง บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	กรมชลประทาน	๑๕,๔๔๐,๘๙๙	งวดที่ ๓ ๒๘ เม.ย. ๖๓	๒๕๖๔ (ก.ย. ๖๔)
๒	โครงการดูแลเรือนรับรอง ที่ประทับคลองหอยโข่ง บ้านเหนือ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา	กองทัพภาคที่ ๔	๓,๓๐๙,๓๕๐	งวดที่ ๕ ๑๕ มิ.ย. ๖๓	๒๕๖๔ (ต.ค. ๖๓)
๓	โครงการทหารพันธุ์ดี กองพลพัฒนาที่ ๔ ค่ายรัตนพล บ้านเหนือ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา	กองทัพภาคที่ ๔	๑๔,๑๒๓,๕๓๐	งวดที่ ๕ ๑๕ มิ.ย. ๖๓	๒๕๖๔ (ก.พ. ๖๔)

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ	ดำเนินการ แล้วเสร็จใน ปีงบประมาณ
โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๕ โครงการ					
พระราชดำริตรง					
๔	โครงการฝายบ้านทรัพย์ทวี พร้อมระบบส่งน้ำ บ้านทรัพย์ทวี หมู่ที่ ๑๙ ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร	กรมชลประทาน	๓๕,๖๑๒,๐๐๐	งวดที่ ๑ ๒๐ พ.ย. ๖๒	๒๕๖๔ (ต.ค. ๖๓)
๕	โครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านทองลัน หมู่ที่ ๖ ตำบลลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา	กรมชลประทาน	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	งวดที่ ๓ ๒๘ เม.ย. ๖๓	๒๕๖๔ (มี.ค. ๖๔)
๖	โครงการจัดหาน้ำ ให้ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจ ตระเวนชายแดนบ้านภักดี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านภักดี หมู่ที่ ๕ ตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา	กรมชลประทาน	๑๕,๗๗๓,๐๐๐	งวดที่ ๒ ๓๐ ม.ค. ๖๓	๒๕๖๔ (ก.ค. ๖๔)
๗	โครงการระบบส่งน้ำ พร้อมอาคารประกอบ อาคารอัดน้ำบ้านเนินทอง บ้านเนินทอง หมู่ที่ ๒ ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง	กรมชลประทาน	๗,๕๑๗,๐๐๐	งวดที่ ๓ ๒๘ เม.ย. ๖๓	๒๕๖๔ (ธ.ค. ๖๓)
๘	โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำ ฝายทดน้ำบ้านไร่เหนือ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านไร่เหนือ หมู่ที่ ๖ ตำบลโพรงจระเข้ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง	รวม กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๒๖,๖๖๕,๖๐๐ ๒๒,๙๙๔,๕๗๐ ๓,๖๗๑,๐๓๐	งวดที่ ๓ ๒๘ เม.ย. ๖๓	๒๕๖๔ (ก.ค. ๖๔)
รวมทั้งสิ้น ๘ โครงการ			๑๔๘,๔๔๑,๓๗๙	บาท	

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ	ดำเนินการ แล้วเสร็จใน ปีงบประมาณ
โครงการฯ ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และมีการชะลอโครงการ จำนวน ๓ โครงการ					
โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๓ โครงการ					
พระราชดำริตรง					
๑	โครงการปรับปรุง อาคารบังคับน้ำพุกระจูด อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านปากบางสะกอม หมู่ที่ ๑ ตำบลสะกอม และบ้านเกาะสะบ้า หมู่ที่ ๓ ตำบลเกาะสะบ้า อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา	รวม กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๕๔,๘๕๘,๓๗๐ ๕๒,๐๐๑,๐๐๐ ๒,๘๕๗,๓๗๐	งวดที่ ๓ ๒๘ เม.ย. ๖๓	คาดว่าจะ แล้วเสร็จใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (ต.ค. ๖๔)
๒	โครงการจัดหาน้ำอุปโภค บริโภคตำบลลำสินธุ์ พร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโตน หมู่ที่ ๗ ตำบลลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง	กรมชลประทาน	๔๔,๓๓๕,๗๘๕	งวดที่ ๓ ๒๘ เม.ย. ๖๓	คาดว่าจะ แล้วเสร็จใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (พ.ย. ๖๔)
๓	โครงการอ่างเก็บน้ำ บ้านเหมืองตะกั่ว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านเหมืองตะกั่ว หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง	กรมชลประทาน	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	งวดที่ ๓ ๒๘ เม.ย. ๖๓	ชะลอ โครงการ (คืนเงินแล้ว)
รวมทั้งสิ้น ๓ โครงการ			๑๒๔,๑๙๔,๑๕๕	บาท	

